

SECOND CLASS REGISTRATION NUMER 7631 PUBLISH ED WEEKLY POSTAGE PAID AT TORONTO

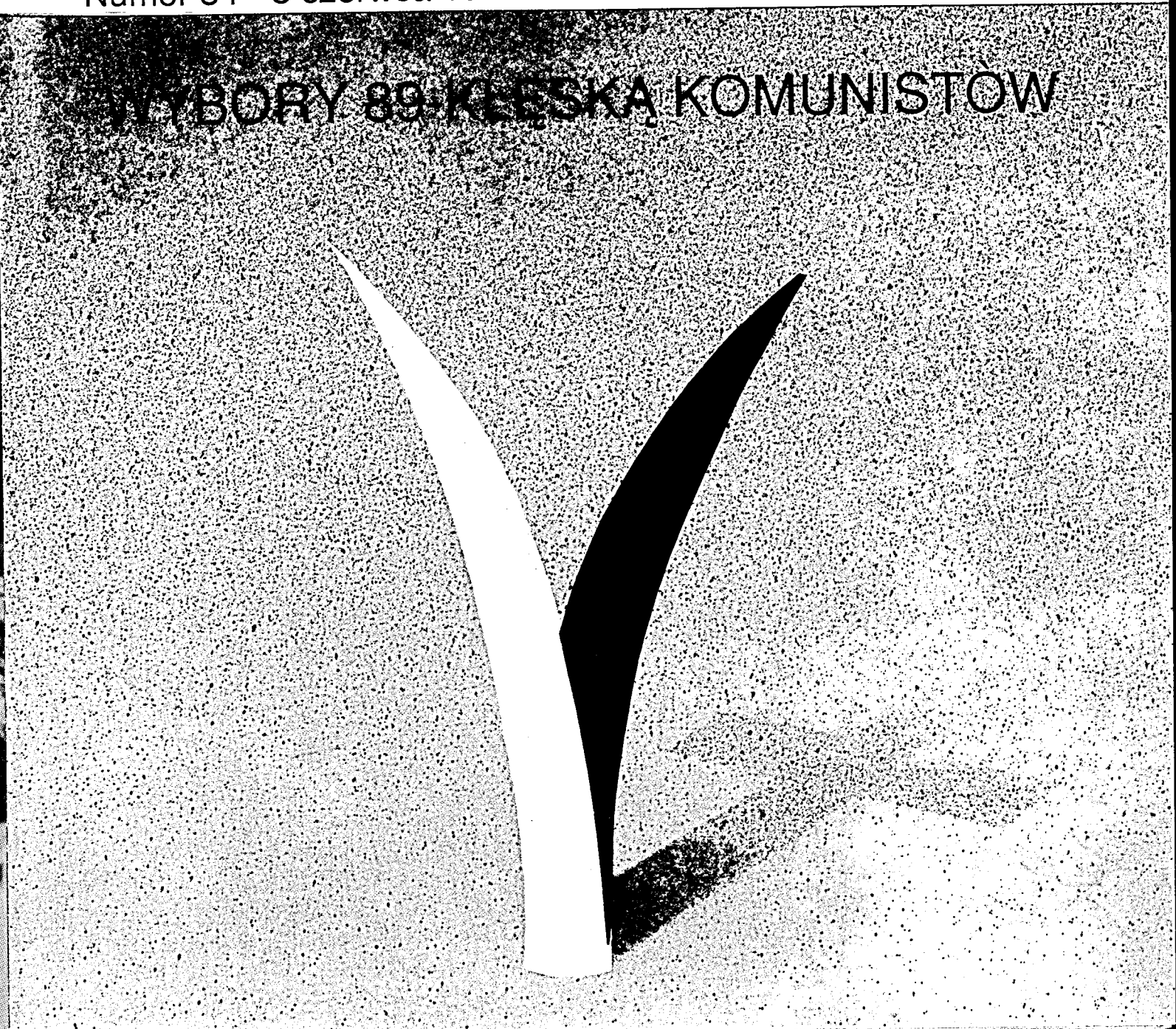
ECHO

NIEZALEŻNY TYGODNIK POLSKI

Numer 84 • 8 czerwca 1989

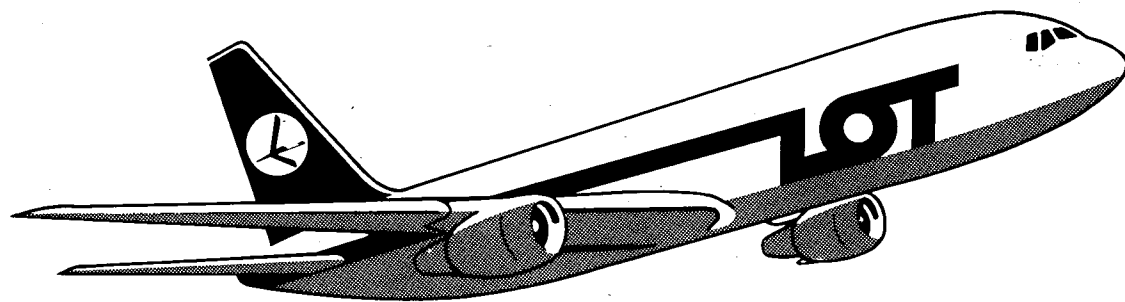
Cena \$ 1.25

WYBORY 89. KŁĘSKA KOMUNISTÓW

**Możesz lecieć do Warszawy
przesiadając się
w Amsterdamie, we Frankfurcie
lub nawet w Helsinkach.**

**Albo...
Możesz lecieć do Warszawy
bezpośrednio
LOT!**

**LOT to jedyne linie lotnicze
które łączą bezpośrednio
Kanadę z Polską.**

Od kwietnia bieżącego roku służyć Wam będzie:

- Samolot szeroko-kadłubowy BOEING 767
- Poraz pierwszy klasa business
- Filmy i muzyka stereo na pokładzie
- Zwiększona pojemność do przewozu cargo

Już dzisiaj zaplanuj podróż do Polski!
Twój agent podróży wraz
z Lotem zapraszają.

60 LOT
POLSKIE LINIE LOTNICZE - POLISH AIRLINES

ECHO
NIEZALEŻNY TYGODNIK POLSKI

WYDAWCY: Grażyna i Zbigniew Farmus

redaktor naczelny: Grażyna Farmus
dyrektor reklamy: Zdzisław Wójcik
dyrektor artystyczny: Stefan Siwiński

REDAKTORZY: Zbigniew Farmus
Wiesława Czapińska
Leszek Szaruga
Rafał Marszałek
Karolina Jankowska

dr Zofia Bończa
dr Krzysztof Ostaszewski
dr Lidia Dobosz
dr Jadwiga Górnicka
Halina Baranowska
Ewa Rewkowska
Elżbieta Wolska

- Świat, Kanada
- Polska
- Z dystansu
- Listy z Piasków
- Czytane między wierszami,
Lektury nieobojętne
- Poradnia zaufania
- Pokochać kapitalizm
- Zdrowie
- Apteka natury
- Życie nie umierać
- Horoskop, kalendarium
- Polak nie zginie

WSPÓŁPRACUJĄ: prof. dr Ewa Brantley
dr Tadeusz Prus
Wacław Liebert
Adam Tomaszewski
Iwona Majewska
Wojciech Wojnarowicz
Janusz Pietrus
S.Cech
Krzysztof Krzysztoforski
Andrzej Stawicki
Nina Geysztor-Zawirska
Magda Czyżycka
Bogusław Rzepecki
Lech Jamka (RFN)
Marek Gaszyński (Polska)
Jan Rulewski (Polska)
Lothar Herbst (Polska)
Serwis własny z Polski, IPNS, Dementi, IPA
Typesetting: Olimpia Orlewicz

ADRES 51A Thistle Down Blvd. Rexdale, Ont. M9V 4A6, Canada
POCZTOWY TEL. (416) 747-6034, FAX: (416) 748 8046

ADVERTISEMENT: \$7 per column, Special: minimum 3 months' display (12 issues) 1 col. 1 1/2 inch \$75.00,
2 col. - 1 1/2 inches \$ 150.00, 2 col. - 3 inches: \$ 290.00, photo extra \$ 5.00,
Full page \$ 500.00, half page \$250.00,
JOB ADS FREE
SUBSCRIPTION półroczna \$ 25.00, roczna \$ 50.00, dla nowo przybyłych bezpłatnych 12 numerów,
PRENUMERATA: zagraniczna półroczna 25.00 \$US, roczna 50.00 \$US, lotnicza 100% więcej.

SPIS TREŚCI

W.Czapińska	ŚWIAT	4
Leszek Szaruga	KANADA.....	5
Grażyna Farmus	CHINY	6
Bjorn Nilsson	WIADOMOŚCI Z POLSKI	8
Andrzej Woźniewicz	A TO POLSKA WŁAŚNIE	12
	Z DYSTANSU	14
	WIEM ZA CZYM STOJĘ	15
	SZWECJA WITA PAPIEŻA	17
	SŁOŃCE W BUTELCE	20
	POLEMIKA	22
	LISTY DO REDAKCJI	23
	JAK ZROBIĆ PIENIĄDZE W KANADZIE	24
	SPORT	26
	HOROSKOP	28
	ECHO W TYM TYGODNIU PLECA	29
	KRZYŻÓWKA • BRYDŻ • SZACHY	30
	KALENDARIUM	31
Dr. Lidia Dobosz	ZDROWIE	32
Halina Baranowska	ŻYĆ, NIE UMIERAĆ	33
Elżbieta Wolska	JAK SKŁADAĆ REKLAMACJE	35
Okladka	COLLAGE Strona 1 z plakatu podziemnego Strona 52 ze zdjęcia Andrzeja Stawickiego	

NASZYM ZDANIEM

MASAKRA PEKIŃSKA I SUMIENIE ZACHODU

Brakuje słów, żeby wyrazić potępienie odrażającej zbrodni komunistów chińskich. Ból się powiększa z powodu całkowitej bezsensowności barbarzyńskiego ataku wymierzonego wobec młodych ludzi, pokojowo demonstrujących o lepszą przyszłość narodu. Po co ludzi zginać gąsienicami czołgów i kłuć bagnietami, kiedy można było przerwać demonstrację odwołując się do armatek wodnych i gazu łzawiącego? Ale tacy są komuniści - zbrodni nigdy nie jest za mało, nigdy nie należy żałować strachu, terroru i krwi.

Twardogłowi Deng Xiao-ping, premier Li Peng, prezydent Yang Shangkung - jeszcze niedawno chwaleni na Zachodzie jako przywódcy wielkiej reformy chińskiego komunizmu, obecnie ujawnili swe prawdziwe oblicze. Może sprawiedliwości stanie się zadość i dośięgnie ich szubienica. Albo strzał w tył głowy podczas publicznej egzekucji, które od lat w Chinach organizowali, likwidując nie tylko pospolitych kryminalistów, ale także osoby niewygodne politycznie.

Masakra pekińska obciąża świat zachodni. Od 40 lat, zwłaszcza zaś od czasów objęcia władzy przez Denga w 1978 roku, zbrodnie chińskich komunistów otoczone są złą milczeniem. Rynek zbytu z miliardem klientów jest nazbyt kuszącą wizją, aby ryzykować handlowy interes. A przecież eksterminowanie całych narodowości, obozy koncentracyjne i obozy pracy były i są elementami chińskiego krajobrazu władzy. Jeszcze w 1985 roku raport amerykańskiego Departamentu Stanu o prawach człowieka w ChRL podawał, że w obozach tych więzionych jest około 10 mln osób.

Zachód nie stanął na wysokości zadania w trakcie studenckich demon-

stracji w Pekinie. W 1980 roku jednoznaczna postawa prezydenta Reagana zapobiegła zbrojnej interwencji ZSSR w Polsce. Prezydent Bush ogłaszając umiarkowane sankcje wobec ChRL ujawnił, że wcześniej prywatnymi kanałami przekazał swoje stanowisko przywódcom chińskim. Jak się wydaje jednak "too little, too late".

Delikatna reakcja wolnego świata jest niepokojąca. Słowa potępienia to za mało. Reakcji wolnego świata na masakrę w Pekinie uważnie przypatrują się twardogłowi w Związku Sowieckim i w innych państwach komunistycznych.

ŚWIATOWIT

Z ostatniej chwili: 6 czerwca Francja oznajmiła, że zrywa stosunki z ChRL na wszystkich szczeblach. Tym razem Francja stanęła na czele wolnego świata.

KANADA

SMALL A WOLNOŚĆ I ODPO- WIEDZIALNOŚĆ

Doug Small, reporter stacji telewizyjnej Global News, który ujawnił szczegóły tegorocznego budżetu wcześniej od ministra finansów Wilsona, został oskarżony przez RCMP o posiadanie skradzionej własności za co grozi mu kara do 2 lat więzienia. Wielu dziennikarzy podniosło alarm, że postawienie Smalla przed sądem godzi w wolność prasy. Jest to nieprawda.

Oskarżenie dziennikarza o posiadanie skradzionej własności nie stanowi pogwałcenia wolności prasy. Small stanie przed sądem za to, a nie za to co mówił bądź co pisał. Nie widzę w tym nic nadzwyczajnego. Dziennikarze nie stoją ponad prawem i prawo obowiązuje ich tak samo jak każdego mieszkańca Kanady. Stając przed sądem Small otrzyma szansę optymalnej obrony. Sądy kanadyjskie są niezależne. Wniesienie oskarżenia nie jest tożsame ze skazaniem.

W atmosferze społecznej i politycznej, która wytworzyła się wokół przekładu budżetu, rozpatrzenie sprawy

przez sąd będzie korzystne dla demokracji i wolności, zwłaszcza dlatego iż wyklaruje niejasne sprawy związane z wolnością i odpowiedzialnością środków masowego przekazu.

Sprawa Smalla jest sprawą bezprecedensową (oprze się o Sąd najwyższy?). Sąd będzie musiał udzielić odpowiedzi na szereg pytań. Czy w pewnych wyjątkowych okolicznościach dziennikarz może złamać prawo, kierując się osiągnięciem większego dobra? Czy będąc w posiadaniu informacji uzyskanych na drodze przestępstwa może ujawnić je w imię interesu publicznego? Wreszcie sąd będzie musiał ustalić także co faktycznie jest przedmiotem procesu - posiadanie przez Smalla skradzionego dokumentu rządowego (fizycznie papieru) czy też posiadanie informacji - tego, co jest na dokumencie napisane. Jak na razie prawo kanadyjskie nie przewiduje możliwości oskarżenia o posiadanie informacji bądź idei.

Sprawa Smalla od strony prawnej z pewnością nie będzie łatwa. Przyczyni się jednak do dalszego ustalenia jakie ograniczenia można nałożyć na środki masowego przekazu w społeczeństwie demokratycznym, nie podważając zarazem ich najbardziej istotnej roli - filara wolności i demokracji.

Zbigniew FARMUS

PRZEWROTNOŚĆ PRZEPowiedni

Polska od morza do morza. Inaczej miało być w tej przepowiedni. A stało się tak: 4 czerwca Polacy za morzami za ładami znaleźli swoją Polskę, wyrwali dla niej skrawek wolności.

A gdzie Chińczyk? Chińczyk poi konia w Wiśle. Tam, gdzie pojawiły się pierwsze zrywy studentów i robotników. Poi nieokiełznanego rumaka wolności.

A krew? Krew tych ludzi, którzy zginęli w Pekinie, już tkwi w gardle zaskoczonego Zachodu. Czy świat się zachłystnie?

NACZELNA

ŚWIAT

- W Uzbekistanie doszło do zamieszek etnicznych. Agencja TASS podała, że uzbrojone grupy Uzbeków w większości muzułmanów, wdały się w bójki z ludnością pochodzenia tureckiego. W dwudniowych zamieszkach wzięli również udział - według agencji - chuligani, niszczący sklepy, podpalający zabudowania i samochody, atakujący milicję i wojsko. Były ofiary śmiertelne. Władze sowieckie wprowadziły w południowym Uzbekistanie godzinę policyjną. Od kilku miesięcy w Uzbekistanie działa ruch ludowy Belik, domagający się uznania języka uzbeckiego za język oficjalny w republice oraz większej suwerenności dla Uzbekistanu.

- 4 czerwca nastąpiła na Syberii w pobliżu miasta Ufa eksplozja rurociągu gazowego. Zginęło około 800 pasażerów dwóch nadjeżdżających z przeciwnych kierunków pociągów, w tym wiele dzieci jadących na wakacje. W promieniu kilkuset metrów od wybuchu pozostała tylko wypalona ziemia. Na miejsce wypadku przybył przywódca ZSSR M. Gorbaczow, który podkreślił, że duża liczba tragicznych wypadków w ZSSR spowodowana jest przez zaniedbania technologiczne, nieodpowiednią kontrolę i organizację, nieodpowiedzialność pracowników. 5 czerwca został ogłoszony dzień żałoby narodowej.

- 3 czerwca w wieku 86 lat zmarł przywódca Iranu ajatollah Chomeini. W złym stanie zdrowia znajdował się od 1986 roku, gdy przeszedł poważny atak serca. Chomeini zmarł na skutek wewnętrznych krwotoków po 12 dniach od

operacji jelita cienkiego. Od 1964 roku przebywał na wygnaniu za krytykę szaha. Po powrocie do Iranu w 1978 roku stanął na czele islamskiej rewolucji, która obaliła szaha Rezę Pahlavi. Na wiadomość o śmierci Chomeiniego, na ulice wyległy miliony żałobnych Persów. Rząd ogłosił 40-dniową żałobę narodową. Jednakże w wielu miastach świata uchodźcy irańscy zorganizowali manifestacje radości z powodu śmierci, jak to określili, ludobójcy i kata narodu irańskiego. Tymczasowym przywódcą Iranu został prezydent Ali Khamenei. Ma on opinie pragmatyka w zestawieniu z radykalnym fundamentalizmem Chomeiniego.

- Sędzia federalny w Argentynie wydał nakaz aresztowania kierownictwa lewicowej Partii Robotniczej. Zdaniem sędziego śledztwo wykazało, że przywódca Partii Robotniczej sprowokowali zamieszki uliczne w Buenos Aires w ubiegłym tygodniu, na skutek czego śmierć poniosło 16 osób.

- 70-letni premier Grecji Papandreu rozwiódł się z 65-letnią Margaret Papandreu, Amerykanką, którą poślubił w 1951 roku w USA. Od kilku lat Papandreu żył z kochanką, była stewardessą greckich linii lotniczych, początkowo ukrywając związek, a następnie jawnie, co uważane było w wielu greckich środowiskach za skandal. Obecnie 34-letnia Dimitra Liani powiedziała, że ślub odbył się jak najszybciej, zostanie zawarty w kościele, a uroczystość będzie miała charakter prywatny.

- Prezydent Bush przemawiając w Berlinie Zachodnim zaapelował do Gorbaczowa o zburzenie w ramach głośności Muru Berlińskiego.

- Do stolicy Afganistanu Kabulu przybył ze Związku Sowieckiego długi konwój czołgów T-62 i T-54, dział samobieżnych, armat i cystern z paliwem oraz samochodów z żywnością i lekarstwami. Według szacunku zachodnich dyplomatów konwój składał się z około 1000 pojazdów.

- Radykał Borys Jelcyn został w końcu członkiem 542-osobowej Rady Najwyższej Zgromadzenia Deputowanych Ludowych. Jeden z członków

Rady zrezygnował ze swego miejsca na rzecz Jelcyna. Podczas pierwszych posiedzeń Zgromadzenia deputowani krytykowali członków najwyższych władz, w tym i Gorbaczowa. Najostrejszy atak został przeprowadzony na Ligaczewa, członka Biura Politycznego, którego określono jako nieudacznika i osobę niekompetentną. Deputowani z wrogością przyjęli wystąpienie Sacharowa, który domagał się potępienia Armii Czerwonej za popełnione zbrodnie w Afganistanie oraz ujawnił, że dowództwo sowieckie ostrzeliwało własnych żołnierzy, aby zapobiec dezercjom bądź zmusić ich do walki. Deputowany wojskowy, który określił wystąpienie Sacharowa jako wierutne kłamstwo, otrzymał huraganowe brawa. Zgromadzenie postanowiło powołać komisję w celu zbadania czy Estonia, Litwa i Łotwa przystąpiły w 1940 roku do ZSSR dobrowolnie czy też zostały zaanektowane.

- Na czarnej liście Międzynarodowego Funduszu Walutowego i Banku Światowego państw-dłużników, którym obydwie instytucje nie pożyczają pieniędzy dopóki państwa te nie spłacą swych przeterminowanych długów, znajdują się: Honduras, Nikaragua, Gwatemala, Peru, Panama, Sierra Leone, Liberia, Zambia, Syria, Sudan, Somalia, Wietnam i Kambodża.

- W USA zrezygnował marszałek Izby Reprezentantów Jim Wright. Specjalna komisja Kongresu zarzuciła mu przed kilkoma miesiącami 69-krotne naruszenie przepisów etycznych, obowiązujących członków Izby. Wright jest pierwszym marszałkiem w historii USA zmuszonym do rezygnacji. W hierarchii władzy w USA marszałek Izby Reprezentantów zajmuje trzecią pozycję po prezydencie i wiceprezydencie.

- Kardynał J. Ricketts, arcybiskup stolicy Peru Limy, sprzedał znaczną część posiadłości kościelnych, przeznaczając uzyskane pieniądze na pomoc dla ubogich. Według badań socjologicznych ponad 85% mieszkańców Peru pokłada największe zaufanie w Kościele katolickim, plasując daleko pod względem zaufania partie polityczne, rząd i instytucje rządowe.

KANADA PROTESTUJE PRZECIWKO BEZSENSOWNYM MORDOM W CHINACH

Joe Clark, minister spraw zagranicznych Kanady przekazał rządowi chińskiemu za pośrednictwem ambasadora ChRL w Ottawie ostre wyrazy potępienia za bezsensowne zabójstwa ludności cywilnej i studentów w Chinach. Kanada wezwała przywódców chińskich do podjęcia natychmiastowych kroków w celu powstrzymania bezsensownej fali zabójstw popełnionych przez chińskie siły zbrojne. "Jest oczywiste - oświadczył Clark w oświadczeniu - że tysiące ludzi zostało zabitych, a jeszcze więcej rannych". Zakres przemocy, który wystąpił w Pekinie stanowi szok i obrazę wszystkich Kanadyjczyków. "Akcji rządu chińskiego nie można niczym usprawiedliwić".

MULRONEY WYGWIZDANY

Premier Kanady B. Mulroney wystąpił w Montrealu na V Międzynarodowej Konferencji d/s AIDS. W swym 15-minutowym przemówieniu Mulroney oświadczył, że choroba nie może być zignorowana i nakreślił program walki z AIDS w Kanadzie oraz poinformował o przekazaniu przez rząd kanadyjski 10 mln dol. na fundusz walki z AIDS w Afryce. Podczas wystąpienia Mulroney'ego około 30-osobowa grupa osób wznosiła okrzyki: "Mulroney pozwalasz nam umrzeć" oraz "Zbyt mało, zbyt późno", hałasowała i gwizdała. Premier nie przerwał ani razu swego przemówienia. RCMP nie interweniowała.

KANADA

BEZ MEECH LAKE JEDNOŚĆ KANADY ZAGROŻONA

Premier Quebecu R. Bourassa powieścił na konferencji prasowej w Montrealu, że jeżeli układ Meech Lake nie zostanie ratyfikowany Quebec będzie bojkotował wszystkie poprawki do konstytucji oraz podejmie inne kroki obronne. Bourassa podkreślił, że przed zbliżającymi się wyborami prowincjonalnymi nie chce mówić jakie to będą kroki, ale jest pewne zauważył, że odrzucenie układu Meech Lake będzie tożsame z poważnym zagrożeniem jedności Kanady.

TURBANY I SZTYLETY JAKO CZĘŚĆ STROJU RCMP?

Grupa obywateli zbiera w Calgary podpisy pod petycją, domagającą się, aby prokurator generalny Pierre Blais odrzucił podanie Sikhów służących w RCMP, aby mogli nosić podczas służby turbany i ceremonialne sztylety. W ciągu pierwszych pięciu dni zebrano ponad 10 tysięcy podpisów. Akcja prowadzona jest pod hasłem "Chronimy naszą kanadyjską tożsamość". Specjalista d/s stosunków rasowych profesor H. Jain z Uniwersytetu McMaster w Hamilton twierdzi jednak, że faktycznie osoby, domagające się odrzucenia prośby Sikhów, powodowane są rasizmem bądź brakiem tolerancji, zasłaniając to powoływaniem się na tradycję, narodową tożsamość itp.

STOWARZYSZENIE LEKARZY KANADYJSKICH WEZWAŁO DO BOJKOTU APTEK, KTÓRE SPRZEDAJĄ WYROBY TYTONIOWE

Stowarzyszenie Lekarzy Kanadyjskich wydało apel, w którym wezwało Kanadyjczyków do bojkotowania aptek, które sprzedają wyroby tytoniowe. Sprzedawanie wyrobów tytoniowych w aptekach stoi w sprzeczności z ich podstawowym zadaniem i celem. Przewodniczący stowarzyszenia dr John O'Brien-Bell podkreślił, że zadaniem aptek jest ochrona życia i troska o zdrowie. Stowarzyszenie Farmaceutów Kanadyjskich wydało oświadczenie, w

którym zgodziło się z ideą, że wyroby tytoniowe nie należą do apteki, ale podkreśliło, że usunięcie ich z apteki należy pozostawić sumieniu poszczególnych farmaceutów. Trzeba wziąć pod uwagę, że są apteki, w których sprzedaż wyrobów tytoniowych stanowi marginalny procent obrotów oraz apteki, gdzie bez sprzedaży tych wyrobów apteczni groziłoby bankructwo.

RUMUNIA NAJBARDZIEJ REPRESYJNYM PAŃSTWEM W EUROPIE

Na sesji Konferencji Praw Człowieka i Bezpieczeństwa w Europie odbywającej się w Paryżu kanadyjski minister spraw zagranicznych Joe Clark potępił Rumunię za opieranie się fali zmian w Europie Wschodniej. Clark określił Rumunię jako najbardziej represyjny państwo w Europie. Opinię tę podtrzymały następnie Szwajcaria, Islandia, Holandia, USA, W. Brytania, Portugalia, Szwecja, Norwegia i Austria oraz nie wymieniając Rumunii z nazwy Węgry.

Podczas swego wystąpienia Clark wyraził się z uznaniem o poszerzeniu wolności politycznych oraz poprawie w zakresie przestrzegania praw człowieka w Polsce, na Węgrzech i w Związku Sowieckim. Jako przykład podał on m.in. rozmowy okrągłego stołu i wybory w Polsce, rozpoczęcie likwidacji granicznej zasiłki przez Węgry wzdłuż granicy z Austrią oraz wybory w marcu w ZSSR do Zgromadzenia Deputowanych Ludowych. Na konferencji prasowej po swym wystąpieniu Clark zaznaczył, że Kanada pozostanie nadal czujna w przypadku państw Europy Wschodniej obserwując czy pożądane zmiany są kontynuowane i czy represje nie są stosowane w sposób skryty.

IMIGRANCI WYZYSKIWANI PRZEZ PRACODAWCÓW

Prawnicy i pracownicy społeczni z Ontario podali na konferencji prasowej w Toronto, że pracodawcy wyzyskują imigrantów, obrabowując ich z milionów dol., płacąc mniej niż im się należy bądź

Dokończenie na str. 27

CHINY

4 czerwca w kilka godzin po północy 27 armia chińska rozpoczęła masakrę studentów okupujących od 17 kwietnia Niebiański Plac w centrum Pekinu. Czołgi i transportery opancerzone wjeżdżały w tłum, żołnierze strzelali seriami z karabinów maszynowych, kłuli bagnetami zarówno studentów jak i przypadkową ludność cywilną. Śmierć poniosło kilka tysięcy osób, kilkadziesiąt tysięcy odniosło rany. Według szacunków lekarzy, dyżurujących w szpitalach pekińskich oraz studentów, śmierć poniosło co najmniej 10 tysięcy ludzi. Podkreśla się, że prawdziwa liczba nigdy nie będzie

znana, gdyż specjalne plutony wojskowe zabierały zwłoki i rannych, wywożąc je w nieznanym kierunku. Niektórzy żołnierze ujawnili, że armia grzebie zwłoki (dobijając rannych) w masowych grobach, do których spycha ciała spychaczami, przysypuje ziemią i ugniata czołgami, maskując groby trawą i nowo zasadzonymi drzewami.

SZOK W CHINACH

Zbrodnicza akcja wojska w Pekinie wywołała szok wśród pekińczyków i mieszkańców wielkich miast chińskich.

Według niepotwierdzonych informacji prowincja niewiele wie o zbrodni. 5 i 6 czerwca dochodziło do sporadycznych ataków ludności cywilnej na wojsko w Pekinie. Kilkuset tysięcy demonstracje solidarności ze studentami i mieszkańcami Pekinu odbyły się w Szanghaju, Nankimie i innych miastach.

Akcja 27 armii w Pekinie wywołała ponowną walkę o władzę między twardogłowymi a reformatorami w partii oraz w dowództwie wojskowym. 5 czerwca wyruszyła na Pekin zbuntowana 38 armia. 6 czerwca według dyplomatów zachodnich doszło do pierwszej wymiany ognia pomiędzy żołnierzami 27

armii i żołnierzami 38 armii. Na przedmieściach Pekinu słychać było ogień artyleryjski. W samym Pekinie ponad 100 tysięcy żołnierzy oraz kilkaset czołgów zajęło pozycje obronne. Dziennikarze i reporterzy otrzymali zakaz kontaktowania się z ludnością i żołnierzami, oraz zakaz zbierania materiałów. Wojsko strzela bez ostrzeżenia do tych, którzy tego zakazu nie przestrzegają.

NA KRAWĘDZI WOJNY DOMOWEJ?

Według większości obserwatorów sceny politycznej w Chinach, Chiny znalazły się na krawędzi wojny domowej.

5 czerwca słychać było przez kilka godzin strzelaninę w gmachach Komitetu Centralnego KP ChRL oraz w budynkach rządowych znajdujących się w Zakazanym Mieście w centrum Pekinu. Według niepotwierdzonych informacji przywódca ChRL Deng Xiao-ping nie żyje bądź w stanie agonalnym znajduje się w szpitalu. Od ponad trzech tygodni nie ukazał się on publicznie. Niektóre gazety w Azji Południowo-Wschodniej podały, że 4 czerwca we wczesnych godzinach porannych, jeden z oficerów armii, dokonał w pobliżu Placu Niebiańskiego, zamachu na życie premiera Li Penga, raniąc go w nogę. Oficer został zastrzelony przez ochronę premiera, a jego rodzina zaaresztowana. Odbywają się także burzliwe spotkania najwyższych dowódców wojskowych i partyjnych. Są dowódcy wojskowi, którzy potępili atak wojska na bezbronnych studentów i gotowi są stanąć na czele posłusznych im oddziałów w celu odsunienia od władzy osób odpowiedzialnych za masakrę. Są także dowódcy, którzy pragną powstrzymać wojsko od udziału w jakichkolwiek walkach, zwłaszcza zaś od udziału w akcjach przeciwko ludności. Twardogłowi dowódcy wojskowi domagają się od partii wprowadzenia stanu wojennego na terenie całych Chin i oddania im całkowitej władzy w celu opanowania sytuacji. W stan pogotowia bojowego zostało postawionych wiele armii w różnych częściach Chin. Poszczególne frakcje

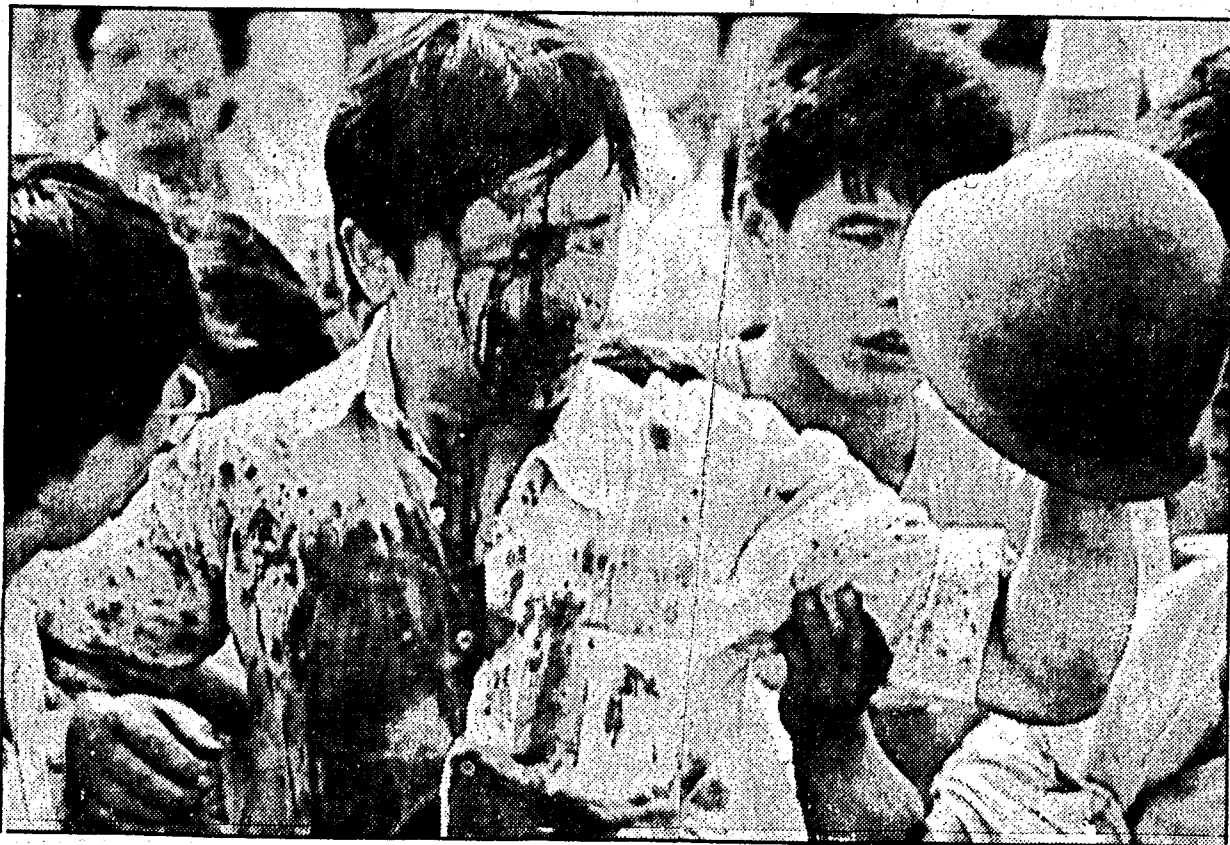
starają się pozyskać je na swoją stronę. W chwili gdy oddajemy tygodnik do druku sytuacja w Pekinie i kilku innych miastach chińskich była niezmiernie napięta. Nikt nie wiedział kto sprawuje faktycznie władzę i jaka frakcja wyjdzie zwycięsko z walki o nią.

SZOK NA ŚWIECIE

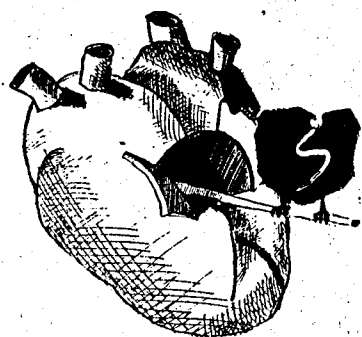
Społeczeństwa i rządy państw zachodnich w ostrych słowach potępiły masakrę studentów i ludności cywilnej. Prezydent Bush ogłosił wprowadzenie sankcji militarnych - USA wstrzymały

sprzedaż broni i sprzętu wojskowego na sumę ponad 1 mld dol. Ogłosił także, że wszyscy studenci chińscy przebywający w USA (ok. 40 tys.) mogą pozostać w Stanach Zjednoczonych na stałe. Społeczności chińskie na całym świecie domagają się od państw zachodnich wprowadzenia surowych sankcji ekonomicznych. Związek Sowiecki wyraził ubolewanie z powodu utraty istnień ludzkich. Przywódca Kuby Fidel Castro wyraził się z uznaniem o akcji żołnierzy chińskich, broniących komunizmu przed kontrrewolucją zorganizowaną przez burżuazyjnych demokratów (nasz komentarz str. 2).

ZB

CZŁOWIEK I CZOŁGI. Student zatrzymuje kolumnę 18 czołgów na Niebiańskim Placu.

28 maja - 6 czerwca

Komisja wspólna przedstawicieli rządu i episkopatu obradowała wspólnie 31 maja br. Tym razem po raz pierwszy z mocy przepisu prawnego zawartego w ustawie z dnia 17 maja 1989 r.

Przewodniczący Rady Państwa Wojciech Jaruzelski złożył wizytę w Belgii w dniu 9 czerwca br.

W Klubie Księgarza wręczono nagrodę literacką za rok 1989. Tym razem Stowarzyszenie Księgarzy Polskich przyznało swoją nagrodę Józefowi Kuropiesce za "Nieprzewidziane przygody".

Podniesiono banderę na statku PLO "Włocławek" - 104 statku floty PRL.

Na doroczną sesję Międzynarodowej Konferencji Pracy do Genewy uda się z Polski Wspólna delegacja, której przewodniczyć będzie minister pracy i polityki socjalnej Michał Czarński, a w jej skład wejdą Alfred Miodowicz i Jerzy Uziębło - OPZZ, Bohdan Lis i Lech Kaczyński - NSZZ "Solidarność". Edward Małecki - NSZZ Rolników Indywidualnych "S" oraz przedstawiciele kółek i organizacji rolniczych, Stowarzyszenia Pracodawców i Przedsiębiorstwa "Surtex".

Swoje kolejne posiedzenie odbył Komitet Organizacyjny obchodów 50 rocznicy wybuchu II wojny światowej.

Czytamy ECHO w Kraju? Tak!! Po 1 egzemplarzu książek z zagranicy. Po 1 egzemplarzu pism i wolno już także prenumerować pisma za granicą.

Obecnie alimenty trudne do wyegzekwowania będą wypłacane z funduszu alimentacyjnego w wysokości 25% przeciętnego wynagrodzenia, ale nie więcej niż 13.300 zł miesięcznie.

Reaktywował się Warszawski Oddział Towarzystwa Tatrzańskiego w Warszawie.

Marsz protestacyjny w sprawie zaprzestania szkodliwej produkcji w Wytwór-

ni Lamp Rzęciowych w Miłocinie (woj. rzeszowski) odbył się 1 czerwca.

Obradował zespół powołany przez ministra zdrowia spośród stron uczestniczących w obradach okrągłego stołu.

W dniu 17 czerwca w Ursusie wystąpił Jean Baez - znakomita piosenkarka amerykańska.

Powstała Społeczna Rada Milicji Obywatelskiej. W jej skład weszli przedstawiciele różnych środowisk zawodowych. Ma to być ciało opiniotwórcze przy komendancie MO. Co doradzi i zaopiniuje - zobaczymy.

Lech Wałęsa urządził w swoim domu w Gdańsku imieniny. Podobno była to próba generalna przed wizytą prezydenta Busha w lipcu, który to ma zamiar odwiedzić Lecha w jego domu na Zaspie.

W miejscowości Brochów w gminie Tułowice powstaje Centrum Chopinowskie. W odległości 7 km od Żelazowej Woli, będącej częścią brochowskiej parafii w tutejszym kościele rodzice Fryderyka Chopina brali ślub i tam też ochrzczono wielkiego kompozytora.

Strefy wolnościowe powstaną w Darłowie, Kołobrzegu, Szczecinie, Świnoujściu, Goleniowie, Kołbaskowie, Gryficach, Wrocławiu - Popowicach, Kędzierzynie Koźlu i Gliwicach. Ustanowiono także obszar wolnościowy w Uście.

Do końca 1990 roku zmniejszona zostanie ilość wojsk MSW, o czym na spotkaniach przedwyborczych poinformował Czesław Kiszczak.

Decyzją M.F. Rakowskiego zatrzymano produkcję "Celwiskozy" w Jeleniej Górze. Była ona wyjątkowo szkodliwa dla środowiska.

Towarzystwu "Polonia" przybywa konkurent. Złożono wniosek o zarejestrowanie "Polska Polonia".

Od 6-10 czerwca trwać będzie w Zielonej Górze XXV Festiwal Piosenki Radzieckiej. Oczekiwana jest nietypowa atmosfera.

Hotel "Holiday Inn" - pierwszy w tej sieci w Warszawie (bo Kraków już ma) już wkrótce przyjmie pierwszych gości.

Zapadła decyzja o budowie nowego hotelu w Warszawie. Będzie on nosił nazwę "Królewski", a stanie u zbiegu ulic Marszałkowskiej i Królewskiej.

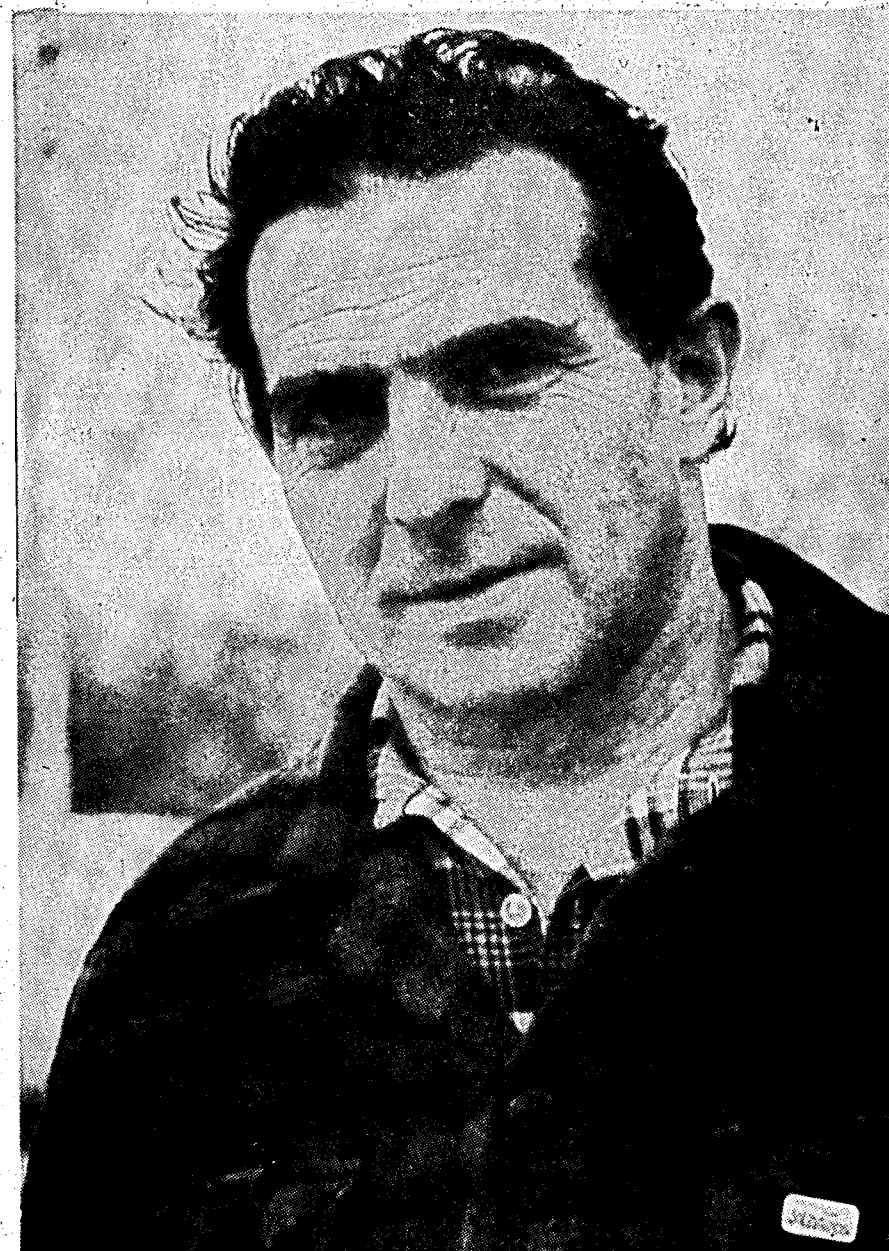
Zjazd pisarzy polskich wybrał w dniu 30 maja nowe władze. Prezesem został Jan Józef Szczepański. Akces do nowego Związku zgłosiło 500 ludzi pióra, z kraju i z zagranicy.

Ukazał się 1 numer tygodnika "Solidarność". Pierwszy po 8 latach przerwy. Redaktor naczelny ten sam co i poprzednio - Tadeusz Mazowiecki. To on właśnie jest autorem artykułu, który otwiera ten numer. Tytuł: "Wierność". Na tytułowej stronie także rozmowa z Lechem Wałęsą pt. "Będziemy mieli taką Polskę, na jaką zasłużymy". W numerze także felietony: K. Dziewanowskiego, Lecha Falandysa i Jana Józefa Szczepańskiego, rozmowy z Józefem Sliszem i Zdzisławem Najderem oraz reportaże i kalendarium od 13.XII.81 do 17 kwietnia br. Cena 140 zł.

Przedstawiciele NZS złożyli do Sądu Najwyższego rewizję odwołującą się od wyroku odmawiającego rejestracji Niezależnego Związku Studentów Polskich.

W Oświęcimiu realizowany jest film amerykański "Triumf ducha". Dniówka polskiego statysty 4 tys. zł. Za ścięcie włosów do gołej skóry kobiety - 80 tys. zł, mężczyźni - 40 tys. zł. Budżet filmu - 7,5 mln dolarów.

CENY:
Dolar - 3.950 zł,
kg wołowiny - 4 tys. zł, kg łosia - 14 tys. zł, kg węgorka - 10 tys. zł, książka kucharska Kuchnia Polska - 20 tys. zł (na bazarze), pomidory - 1.600 zł, jajko (na bazarze) - 50 zł.

Twarze opozycji: senator KAROL MODZELEWSKI

Foto: Dementi

Wprawdzie nie ma jeszcze potwierdzonych, szczegółowych wyników głosowania, ale już dziś wiadomo, że prawie we wszystkich województwach przeszli Solidarnościowi kandydaci na posłów i senatorów. We Wrocławiu, gdzie mimo bojkotu S.W. była przeciętna krajowa frekwencja wyborcza 62% wyścig do senatu i sejmiku wygrali wszyscy kandydaci, a więc m.in. Barbara Łabuda, Roman Duda, Karol Modzelewski, Radosław Gawlik. Major Fydrych z Pomarańczowej był na oficjalnych listach. Tu i tam zarobił po 20 głosów. Ciekawostką z Wrocławia było, że ubecja rozprowadzała fałszywe ściagawki wyborcze na "podziemnych" ofsetach. Według niepełnych danych do senatu nie dostali się kandydaci z Piły i Leszna. Michnik przeszedł w Bytomiu. 4,5 miliona ludzi nie wzięło w Polsce udziału w głosowaniu.

HUZIA NA WUJKA SAMA

Stany Zjednoczone odrzuciły oskarżenia władz PRL, iż niektórzy działacze zachodni i instytucje ingerują w obecnej kampanii wyborczej do Sejmu i Senatu. Rzecznik Departamentu Stanu podkreślił, iż strona amerykańska nie miesza się w przebieg kampanii. Inny przedstawiciel Departamentu Stanu określił zarzuty PRL jako bezpodstawne. Wyraził on opinię, że władze PRL stają się coraz bardziej nerwowe jak zbliża się dzień głosowania. Poparcie Stanów Zjednoczonych dla Solidarności, dodał jest dobrze znane i nie uległo zmianie.

STARY STRASZAK RWE

Solidarność zarzuciła władzom PRL próbę zastraszania wyborców przed niedzielnym głosowaniem. Rzecznik Solidarności Janusz Onyszkiewicz powiedział, że celem wydanego 29 maja oświadczenia władz PRL, oskarżającego wspólnie zachodnie osobistości oraz rozgłoszenie RWE o naruszanie suwerenności PRL i popieranie niektórych kandydatów w wyborach, jest jedynie robienie propagandy antysolidarnościowej. Dyrektor RWE R. Johnson zaprzeczył oskarżeniom władz PRL. Oświadczył, że zabiegając o uczciwą i rozsądną dyskusję polityczną w kampanii wyborczej RWE przekazuje wyborcom rzeczowe informacje o wielu kandydatach. Dyrektor Johnson wskazał, że urzędowe środki przekazu PRL faworyzują kandydatów partyjnych.

MOŻNA PRZEŻYĆ TAKĄ PORAŻKĘ

Stanisław Gebethner złożył w TV 5 scenariuszy następstw czerwcowych wyborów: 1) Porażka "Solidarności", 2) Obie strony porozumienia przy okrągłym stole poniosą porażkę. 3) Powstanie układ zrównoważony, w którym "Solidarność" nie zdobywa wszystkich 161 mandatów w Sejmie. 4) Układ groźny - "Solidarność" zdobywa wszystkie 161 mandatów bezpartyjnych w Sejmie i ponad 85 miejsc w Senacie, PZPR zaś ani jednego, a ponad połowa głosowała

przeciwko posłom PZPR. Przepada też lista krajowa.

Każdy z tych 5 scenariuszy jest możliwy. Na koniec autor konkluduje: "Jako uczestnik negocjacji przy okrągłym stole poniosłbym osobistą porażkę kiedy ziszczyłby się którykolwiek z tych scenariuszy, z wyjątkiem tego opartego o układ zrównoważony. Nie byłaby to jednak porażka czy klęska tylko uczestników okrągłego stołu.

TEGO NIE BYŁO W ORDYNACJI WYBORCZEJ

Rzecznik Komitetu Centralnego PZPR Jan Bisztyga oświadczył, iż "Solidarność" odrzuciła propozycję strony koalicyjno-rządowej zaniechania propagandy i agitacji wyborczej w sobotę i w dniu wyborów. Jacek Moskwa - przedstawiciel Komitetu Obywatelskiego "S" zaprzeczył, iż "Solidarność" kiedykolwiek propozycję taką otrzymała.

JAK ZŁAPAC EMERYTA?

Alfred Miodowicz rozkolportował swoją ulotkę wyborczą skierowaną do emerytów przez ZUS. Zaprotestowali pracownicy ZUS. Wkrótce potem identycznym chwytem wyborczym posłużył się Jerzy Urban. Pytanie jakim prawem ZUS udostępnia dane o emerytach i rencistach ciśnie się samo na usta. Również protestował ZUS.

I STUDENTA

Przedstawiciele strajkujących uczelni podjęli decyzję o zawieszeniu strajku. Zostanie on wznowiony na początku nowego roku akademickiego, jeżeli do tej pory NZS nie zostanie zarejestrowany. Kilku posłów ze strony koalicyjno-rządowej poparło żądania studentów o rejestrację NZS. Miało to miejsce w dyskusji telewizyjnej tuż przed wyborami.

PRZECZUCIE KLĘSKI

"Gazeta wyborcza" w osobach Adama Michnika i Jacka Żakowskiego przeprowadziła wywiad z premierem M.F. Rakowskim. Na zakończenie wywiadu premier powiedział: "Sądzę, że ta godzina prawdy już nastąpiła. Wstąpiliśmy już na drogę pełną znaków zapytania i rzuciliśmy wyzwanie losowi".

A ZZA INNEJ GRANICY MOŻNA?

List otwarty skierowany do I pre-

zesa Sądu Najwyższego, ministra sprawiedliwości i generalnego prokuratora wystosowali kombatanci II wojny światowej. Oni także protestują przeciwko finansowaniu kampanii wyborczej przez zagranicę. Kombatanci w liczbie to: płk Ryszard Łankowski, gen. dyw. Wacław Czyżewski, Jakub Krajewski, gen. bryg. Jan Wyderkowski, Jan Ptasieński, płk. Stanisław Szot, Ignacy Loga-Sowiński, Aleksander Burski, Emil Wojtaszek.

TEŻ POTRAFI LICZYĆ

"Lepsze 35 niż 0" - powiedział Zbigniew Brzeziński. Chodziło o demokrację.

PRZYSZŁA KOZA DO WOZA

"Wzywam do stworzenia szerokiej powyborczej koalicji na rzecz rozwoju Polski" powiedział w swoim telewizyjnym wystąpieniu Wojciech Jaruzelski.

I ZNÓW BĘDZIE NA

DRUKARZY

Przedwyborcze magazynowe wydanie "Głosu Szczecińskiego" nie ukazało się z powodu strajku drukarzy.

SPOTKANIE WYGRANYCH Z PRZEGRANYMI

W Warszawie 6 czerwca doszło do spotkania strony opozycyjno-solidarnościowej ze stroną rządową. Stronę opozycyjno-solidarnościową reprezentował prof. Bronisław Geremek i red. Tadeusz Mazowiecki, a stronę koalicyjną gen. Czesław Kiszczak i Stanisław Ciosek. Obecny był także przedstawiciel Kościoła, ksiądz Alojzy Orszulik. Omówiono wstępne wyniki wyborów oraz przygotowania do posiedzenia komisji porozumiewawczej, które ma się odbyć 8 czerwca.

WYBORY SPRAWIEDLIWE, LE CZ TO JESZCZE NIE DEMOKRACJA

Amerykański kongresmen Christopher Fox, który występował w Polsce jako nieoficjalny obserwator wyborczy określił wybory jako sprawiedliwe i prawidłowo przeprowadzone, jednakże nie uznał ich za prawdziwą demokrację. Kongresman Fox wraz z dwoma innymi kongresmenami byli zaproszeni na wybory przez Solidarność.

ZWYCIĘZCY I ZWYCIĘŻENI

W środę 7 czerwca nie ma jeszcze oficjalnych pełnych wyników wyborów. Wiadomo tylko, że Solidarność odniosła drugoczące zwycięstwo.

PARTIA PROPONUJE KOALICJĘ, SOLIDARNOŚĆ PO- ZOSTAJE W OPOZYCJI

Po wyborach władze PRL ponowiły pod adresem strony opozycyjno-solidarnościowej zgłoszoną wcześniej przed wyborami przez Jaruzelskiego, propozycję wejścia w skład rządowej koalicji.

Solidarność odrzuciła tę ofertę, wychodząc z założenia, że nie może ponosić współodpowiedzialności za rządzenie krajem, póki system polityczny nie zmieni się na tyle, że będzie brała także udział w podejmowaniu decyzji.

W poniedziałek 5 czerwca kiedy drugoczące zwycięstwo Solidarności było oczywiste dla wszystkich, ten punkt widzenia został potwierdzony przez prof. B. Geremka, który przypomniał, że Solidarność wielokrotnie podkreślała, że jest częścią składową opozycji i powinna nią pozostać. Zdaniem prof. Geremka obecnie nie powstały jeszcze warunki, w których Solidarność i Komitet Obywatelski mogłyby służyć jako baza do stworzenia rządu koalicyjnego, w którym brałaby udział przedstawiciel Solidarności. Jednocześnie jednak Solidarność bierze na siebie pełną odpowiedzialność za losy i przyszłość kraju i gotowa jest do udzielenia swego poparcia polityce reformatorskiej i zmianom systemowym.

Rzecznik prasowy rządu PRL Zbysław Rykowski występując 6 czerwca na konferencji prasowej w Warszawie wyraził przekonanie, że wyborcami kierowały przede wszystkim emocje, a nie konieczność realizacji ustaleń okrągłego stołu i kontynuowania drogi porozumienia. Rykowski odpowiadając na pytania przyznał, że ewentualne niewypełnienie wszystkich 460 miejsc poselskich wskazuje na pewne niedopa-

trzenie autorów ordynacji wyborczej. Według Rykowskiego ta sprawa jest do rozważenia. Rzecznik rządu nie wykluczył możliwości spotkania premiera Rakowskiego z przewodniczącym Solidarności Lechem Wałęsą. Mówiąc o działalności nowo wybranego Sejmu Rykowski zauważył, że po raz pierwszy w obozie socjalistycznym partia rządząca poddała się weryfikacji wyborczej.

Rzecznik rządu zapraszając stronę opozycyjno-solidarnościową do wejścia w skład koalicji rządowej podkreślił, że partia nie może dokonać reform sama, jesteśmy sobie nawzajem potrzebni. Rykowski oświadczył także, że premier Rakowski złoży swą rezygnację i rezygnację rządu na inauguracyjnym posiedzeniu nowego Sejmu.

Rzecznik prasowy Solidarności Janusz Onyszkiewicz oświadczył 6 czerwca na konferencji prasowej w Warszawie, że związek uważa za wiążące porozumienia okrągłego stołu przyznające większość 2/3 stronie koalicji rządowej. "Władze mogą wypełnić wakaty w Sejmie jak chcą" - powiedział Onyszkiewicz. Odrzucił natomiast możliwość utworzenia koalicji stwierdzając, że wszyscy kandydaci Komitetu Obywatelskiego wejdą do Sejmu i Senatu jako opozycja. Onyszkiewicz nie wykluczył, że w przyszłości może dojść do wspólnych działań i wspólnych decyzji przy rozwiązywaniu poszczególnych problemów. Zgodził się z korespondentami zachodnimi, że wyniki wyborów są szokiem dla ekipy rządzącej.

WAŁĘSA WZYWA WŁADZE DO WSPÓLNEGO KONTYNUOWANIA OSIĄGNIĘĆ

Lech Wałęsa wezwał władze do ponownych negocjacji, dotyczących przy-

szłości kraju. "Większość Polaków - oświadczył Wałęsa - domaga się dalszych zmian czego dowodzą wyniki wyborów".

7 czerwca Wałęsa wyraził opinię, że trzeba wspólnie kontynuować to, co osiągnięto i ustalono przy okrągłym stole. Dotychczasowe ustalenia powinny zostać dotrzymane, natomiast dalsze kroki powinny uwzględnić wyniki wyborów. Ustosunkowując się do złożonej przez rząd propozycji utworzenia rządu koalicyjnego Wałęsa powiedział, że Solidarność nie po to stanęła do wyborów, by zdobyć fotele w rządzie, lecz po to, by doprowadzić do wspólnego systemu sprawowania władzy w Polsce.

ZBYT DRUZGOCĄCE ZWYCIĘSTWO?

Dziennikarze zachodni w swych korespondencjach z powyborczej Polski zwracają uwagę na to, że wyniki wyborów pokazują, iż porozumienie zawarte pomiędzy partią i Solidarnością jest zagrożone. Bowiem nie tylko partia poniosła porażkę, ale większość przywódców partyjnych, którzy byli za przywróceniem Solidarności do legalnego bytu także poniosła porażkę. Prawie do ostatniej chwili Solidarność miała nadzieję, że kandydaci z listy krajowej zdołają jednak osiągnąć te niezbędne 50% głosów by partia podjęła próbę przerzucenia sposobu sprawowania władzy z aparatu partyjnego na Sejm. I po to, aby tak się stało kandydaci z listy krajowej potrzebną są w Sejmie. Stąd też wezwania Wałęsy, aby głosować na frakcję liberałów. Jednak protest wyborczy okazał się silniejszy. Wielu korespondentów podkreśla, że tak druzgocąca klęska partii może uszywnić partię wynosząc ponownie do władzy twarde głowy, którzy będą starali się zaostrzyć kurs w Polsce i powstrzymać, a nawet cofnąć niektóre reformy.

A TO POLSKA WŁAŚNIE

Gorący tydzień. Pośpiesznie uciekające godziny. Stał się właściwie cud. Bo i jakże to inaczej nazwać? Jak? To, że się zorganizowało, że akcja wyborcza "S" mimo braku papieru, maszyn drukarskich, lokali, pieniędzy i doświadczenia udała się. Wyszło!

Tysiące kolorowych plakatów wyborczych pojawiło się w miastach, miasteczkach i wsiach. Jak Polska długa i szeroka. Wszędzie.

Lech Wałęsa sfotografowany z każdym, ale to z każdym kandydatem do Sejmu i Senatu. Informacja o wszystkich kandydatach Komitetu Obywatelskiego. Tysiące spotkań przedwyborczych. Programy w radio i TV. "Gazeta Wyborcza". Może nie wszystko było najlepsze, może niektóre rzeczy można było zorganizować lepiej, inaczej. Ale przecież wszystko razem było pierwsze, wszyscy się uczyli.

To przecież tak niedawno w podziemiach kościoła na Żytniej ukonstytuował się Komitet Obywatelski "Solidarność". To przecież tak niedawno wprowadził się na ulicę Fredry 6 w Warszawie. Ta stara secesyjna kamienica, w której - jak wspomnienie dawnych czasów ocalały cudowne witrażowe okna - tętni dziś życiem. Chociaż u jej wejścia tkwi ogromna sterta węgla. To nic. Tuż obok zieleni się Ogród Saski i mimo wszystko jest jakoś optymistycznie. Bo gdy się tam wejdzie uderza ludzka inność. Odmienne od dotychczas przyjętych metody pracy. Wiara i entuzjazm bowiem zamieszkały na Fredry 6.

NIESPODZIANKA NOMEN OMEN

Jeśli potrzebne są wiadomości pedzimy do "Niespodzianki". Bo to właśnie na MDM w dawnej kawiarni "Niespodzianka" ma swą siedzibę Stołeczny Komitet Obywatelski "S".

Stary już przecież MDM, co to widział pochody ZMP-owskiej młodzieży, skandującej - Stalin, Bierut, Rokossovski" lub "w odpowiedzi na atomy zbudujemy nowe domy". Spogląda dziś na to inne; jeszcze mu nieznane. Ogromne afisze wyborcze, transparenty i hasła. Tysiące ludzi odwiedza codziennie "Niespodziankę". Zabierają informacje wyborcze, ulotki, plakaty. Otrzymują i

przekazują informacje. Po raz pierwszy pracują w kampanii wyborczej.

WYBORY

Do wyborów AD 89 stanęło z górą 2 tysiące kandydatów na posłów i senatorów. Komitet Obywatelski "S" wysunął 100 kandydatów na senatorów i 160 na posłów. Liczba elektorów sięgnęła 27 milionów. Pracowało 40 wyborczych komisji wojewódzkich, 108 okręgowych, 2211 obwodowych, 205 komisji obwodowych za granicą, 207 na statkach polskiej floty handlowej. Wybory trwały 16 godzin. Od godziny 6 rano do 22 wieczorem. Dodajmy dzień wyborczy w Ameryce. Potem zapieczętowano lokale wyborcze i zaczęto obliczać głosy.

Zwały się tłumy. Po chwilach rozterek i niepokoju o los darowanych procentów - nadszpiewanie duże. Entuzjazm narastał od drugiej połowy dnia. Pod wieczór nie wytrzymywali chwiejni. W pośpiechu z rodzinami, dziećmi na rękach szli głosować. O wyborach słyhać było głośno wszędzie, w tramwajach i w kolejkach. Jeszcze w lokalu wyborczym ludzie naradzali się szeptem, jak głosować, jak tu skreślać. To było bardzo skomplikowane, zwłaszcza dla nieprzywykłych do takiego wyboru.

O godz. 16 podano pierwsze informacje o frekwencji wyborczej. Była gdzieś w granicach 50 kilku procent uprawnionych do głosowania.

Napływały również wiadomości o masakrze w Pekinie. Były sprzeczne. Mówiono o 500 zabitych, 1000, a nawet o 5 tys. Potem przysłała wiadomość o śmierci ajatollaha Chomeiniego i o katastrofie kolejowej w Sowietach. Dziwny dzień. Straszny dzień. Pracownicy polskiej placówki dyplomatycznej w Pekinie zgromadzili polskich studentów w gmachu ambasady, bo podobno wojsko ma rozpocząć szturm wyższych uczelni.

Do Warszawy zjechały setki korespondentów zagranicznych. Dwa piętra w gmachu Telewizji na Woronicza zajęte przez ekipy telewizyjne z całego świata. Podobno zainteresowanie tymi pierwszymi - częściowo przecież tylko niezależnymi wyborami - w bloku socjalistycznym - bardzo duże. Na ulicy Fredry zjawili się dwaj radzieccy dzien-

nikarze z redakcji TASS. Jacek Moskwa wyjaśnia, informuje, odpowiada na pytania. Włoski przeplata się z angielskim, niemieckim i hiszpańskim. Już dawno Warszawa nie przeżywała takiego najazdu z zagranicy.

JUŻ PO ...

W nocy przeliczono głosy. Listy z wynikami są już umieszczone w komitetach wyborczych. Oficjalne środki masowego przekazu podały średnią krajową. Udział w wyborach wzięło sześćdziesiąt kilka procent uprawnionych do głosowania. Jak ludzie głosowali? Dziś już wiadomo, że (nieoficjalnie) lista Komitetu Obywatelskiego odniosła drugoczące zwycięstwo nad pozostałymi kandydatami. Eufemistycznie nie wszyscy kandydaci z listy krajowej osiągnęli wymagane 50%. Dotyczy to również senatu.

Na pierwszą powyborczą konferencję prasową przybyło kilkaset dziennikarzy z całego świata od Finlandii i Szwecji po Afrykę, od Kanady i USA po Japonię. Komitet Obywatelski nie przewidział takiej frekwencji i sala Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Indyjskiej pomieściła nieznacznie jedynie część zainteresowanych. Wtorkowe spotkanie zaplanowano na zielonej trawce. Przed budynkiem. Zmieszczą się wszyscy.

Nastroj ułicy pogodny (a może nie wszyscy) dzielą się radosnymi wiadomościami. Tego co się stało już nie da się zmienić. Teraz już wszyscy się zastanawiają co przyniosą najbliższe dni. Co będzie dalej...?

Wiele mówi się o tym jak ludzie głosowali. Po raz pierwszy od czterdziestu paru lat, tak jak chcieli i na kogo chcieli. Rozliczali z władzą ze złego wielokrotnie doświadczenia, niedotrzymywania umów, smutnej młodości i trudnych lat dojrzałych. Skreślali, bo chcieli zademonstrować swoje własne poglądy na osiągnięcia władzy. Oczywiście, iż na krajowej liście byli tacy, którzy zasługiwali na to, by być w przyszłym Sejmie, ale... To jest już zupełnie inna historia. Na razie, póki co kraj żyje oczekiwaniami na oficjalne wyniki głosowania. Posłowie już odetchnęli, a Lech Wałęsa może spać spokojnie. Naprawdę się udało!

W.CZAPIŃSKA

JAK GŁOSOWALI POLACY W TORONTO

Na kontynencie amerykańskim w głosowaniu wzięło udział ponad 18 tys. osób. W tym najwięcej w Nowym Jorku - 8.500, w Chicago 5.375, w Toronto - 2.449, w Montrealu ponad 737, w Ottawie ok. 166.

Komisja wyborcza w Toronto spodziewała się chyba większego nalotu. Wydrukowano bowiem 4000 kart do głosowania w białym i różowym kolorze. Mimo tego powyższe liczby pokazują, że Toronto, w porównaniu z wielkością grupy nowo przybyłych miało dużą frekwencję wyborczą.

WYNIK GŁOSOWANIA W TORONTO W DNIU 3 CZERWCA 1989 w wyborach do Sejmu PRL

UPRAWNIONYCH
DO GŁOSOWANIA: 2463
Oddanych głosów: 2445

Głosowanie w Toronto zakończyło się o godz. 23.45.

KRAJOWA LISTA WYBORCZA

Kandydaci na posłów otrzymali głosów:

Baka Władysław 50, Barcikowski Kazimierz 37, Ciosek Stanisław Józef 42, Czyrek Józef 41, Gwiżdż Wiesław 50, Jakubowski Mieczysław 50, Jóźwiak Jerzy 50, Kabat Marek Romuald 54, Kaczmarek Jan 58, Kania Stanisław 46, Kawalerowicz Jerzy 92, Kiszczak Czesław 58, Komender Zenon 48, Kowalczyk Zofia 56, Kozakiewicz Mikołaj 89, Królewski Bogdan 52, Leyk Wiktor Marek 45, Łęcznarowicz Elżbieta 50, Ludwiczak Dominik 54, Maciszewski Jarema 54, Maksymiuk Janusz 66, Malinowski Roman 55, Mieloch Jan 55, Miodowicz Alfred 46, Morawski Kazimierz 60, Olesiak Kazimierz 56, Rakowski Mieczysław Franciszek 62, Siwicki Florian 44, Szawiec Józef 51, Szelachowski Tadeusz 54, Szurmiej Szymon 55, Szymański Edward 56, Szymański

Władysław 53, Śliwiński Stanisław 52, Zieliński Adam 61.

OKRĘG WYBORCZY NR 1 Warszawa - Śródmieście

WYNIK GŁOSOWANIA w wyborach do Sejmu PRL

MANDAT NR 1

UPRAWNIONYCH DO
GŁOSOWANIA: 2463
W głosowaniu wzięło udział: 2449
Głosów nieważnych: 13
Głosów ważnych: 2436

Kandydaci na posłów otrzymali głosów:

1. Bratkowski Andrzej Wojciech 137
2. Dubois Maciej 37
3. Pacuła Maciej Tadeusz 14
4. Tuderek Grzegorz 13

Okręg wyborczy NR 1 Warszawa - Śródmieście

Głosowało: 2449
Głosów nieważnych: 1
Głosów ważnych: 2448

WYNIK GŁOSOWANIA w wyborach do Sejmu PRL

MANDAT NR 2

Kandydaci na posłów otrzymali głosów:

1. Łapicki Andrzej 2411
2. Majdecki Jan Jerzy 6
3. Urban Jerzy 31

Okręg wyborczy Województwo Stołeczne Warszawskie

WYNIK GŁOSOWANIA w wyborach do Senatu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w dniu 4 czerwca 1989 r.

UPRAWNIONYCH DO
GŁOSOWANIA: 2463
Głosów oddanych: 2449
Głosów nieważnych: 49
Głosów ważnych: 2400

Kandydaci na senatorów otrzymali głosów:

Bem Andrzej Wojciech 5, Billewicz Maciej Stanisław 2, Ferenstein Włodzimierz 11, Findeisen Władysław 2282, Gorecki Mirosław 1, Julkowski Stefan 1, Kaczmar-Perkowska Małgorzata 0, Kąkol Kazimierz 2, Kotański Marek 16, Kwiatkowski Stanisław 7, Łojewski Kazimierz 1, Łopatka Maria 15, Martusiewicz Tadeusz Andrzej 0, Nowak Jerzy Robert 0, Nowicki Roman 1, Olaszewski Aleksander 2, Pastusiak Longin Hieronim 17, Paszkowski Roman 2, Podkowiński Marian Aleksander 8, Polak Tadeusz 3, Polec Janusz Bronisław 2, Radziwiłł Anna Maria 2271, Rosati Dariusz Kajetan 5, Sandowicz Michał 1, Sznuke Tadeusz 16, Tarnachiewicz Wojciech Antoni 3, Trepczyński Stanisław Bolesław 2, Truksa Marian Mieczysław 0, Trzeciakowski Witold Mieczysław 2294, Wiśniewski Stanisław 2, Wojciechowski Jerzy Marian 12, Wrzosek Zygmunt 1.

JAK TO INTERPRETOWAĆ?

Oczywiście duży sukces. Okazuje się, że nawet służba dyplomatyczna nie zawsze głosowała na swoim kandydata (Urban, Kiszczak). Nie było praktycznie pomyłek w skomplikowanej ordynacji wyborczej, a tym samym głosów nieważnych.

Zrobiła się afera. Napisałem, że nie mam zamiaru brać udziału w wyborach i wyszło na to, że uprawiam antywyborczą agitację, że proklamuję bojkot. Otóż nie: nie proklamuję bojkotu. Powiedziałem jedynie, że ja, podpisany z imienia i nazwiska, dla przyczyn, które w tekście wyłożyłem, nie mam zamiaru udać się do lokalu wyborczego. Najprawdopodobniej zresztą tak dziś, jak w przeszłości i w przyszłości. Wypowiedziałem sobie taką oto prywatną opinię jednego z wielu dziennikarzy, ale to wcale nie oznacza, iż kogoś do czegoś namawiam lub coś propaguję. Każdy winien postępować wedle własnego sumienia, zgodnie z własnym rozpoznaniem sytuacji. Natomiast jeśli chodzi o moje zdanie na temat tych wyborów, to osobiście uważam, że społecznie korzystny będzie masowy w nich udział i głosowanie na kandydatów opozycji, gdyż to właśnie ową opozycję wprowadzi do zreformowanego parlamentu, da jej społeczny mandat, który jednak w zasadniczy sposób różni się od mandatu, jaki tworzyły dotąd strajki i manifestacje uliczne.

Pytanie zatem, jak godzę te dwie rzeczy. Jak więc godzę swą odmowę udziału w wyborach ze zdaniem, że wskazany jest w nich masowy udział? Otóż w ten mianowicie sposób to z sobą godzę, że odróżniam postawę prywatną od interesu ogólnospołecznego. Tedwie sprawy nie muszą się pokrywać. I zdaje sobie sprawę z tego, że moja osobista postawa to z pewnością postawa mniejszości - dlatego uważam, że jej publiczna manifestacja w niczym interesowi ogólnospołecznemu zagrozić nie może. Jeśli się w tej akurat kwestii mylę, to znaczy, że nie mam wyczucia panujących w kraju nastrojów, a to by o mnie bardzo źle świadczyło, jako o publicyście sprawami publicznymi się zajmującym. Myślę nadto, że olbrzymia większość ludzi nie reprezentuje na co dzień postaw maksymalistycznych, raczej odległych od kompromisu. Ludzie na co dzień nie teoretyzują, lecz muszą rozwiązywać problemy praktyczne, a do takich właśnie należy sprawa udziału w wyborach. Ja praktykiem jestem raczej rzadko, tkwię w świecie, w którym przede wszystkim liczą się wartości

bezwzględne, a te niewiele mają wspólnego z polityką.

Natomiast jako oderwany od życia pięknoduch nie umięjący w sposób przekonujący pogodzić racji osobistych z publicznymi, muszę czasami odpowiadać ludziom na pytania niezwykle konkretne. Do takich pytań należał problem, w jaki sposób głosować za granicą. Przebywając w Berlinie stykałem się z tymi pytaniami - w dodatku jako człowiek identyfikowany z opozycją - niemal codziennie, a w każdym razie bardzo często. Okazuje się bowiem, że bardzo wielu ludzi uprawnionych tu do głosowania - zarówno emigrantów, jak "przesiedleńców", a więc tych, którzy co prawda przyjechali tu jako Niemcy, lecz nie wyzyli się obywatelstwem polskiego - udało się 4 czerwca do lokalu misji wojskowej i głosowało na opozycję. O rozstrzygnięciu napiszę w kolejnym numerze.

...

Trudno dociec, jakim duchem natchniony został sam Generał Jaruzelski, gdyż mimo wzmocnionych poszukiwań nie udało się tego męża stanu znaleźć ani na liście wystawionej przez partię do sejmiku, ani wśród kandydatów, tejże partii do senatu. Znudzili mu się godności? Zaciążyła władza? Zajmie się pisaniami pamiętników? Nie wiadomo. Generał zagadkowo milczy. Wtajemniczeni w to milczenie wyrażają pewność, że Jaruzelski wzgardzi godnościami posła i senatora tylko dlatego, że postanowił kontynuować linię "walki i porozumienia" nastanowisku prezydenta. Czy to aby nie zbyt wielkie ryzyko? Cóż - generał chyba wie co robi, a jako zawodowy żołnierz musi wszak umieć ryzyko kalkulować. Jak na razie zresztą kontrkandydatów na to najwyższe i opuszczone przez Bolesława Bierut stanowisko nie widać. Wałęsa zapowiedział co prawda, że opozycja dopiero rozważy czy poprze generała, czy też wysunie kogoś na własną rękę, ale wówczas powstaje dramatyczne pytanie: kogo? Sam przewodniczący, jak się zdaje, kandydować nigdzie nie zamierza, chyba że zabiegać będzie o ponowny wybór na II Zjeździe NSZZ "Soli-

darność". Jeśli więc nie on - to kto?

Na takie stanowisko musi zostać wysunięty polityk. Otóż cały dramat polskiej opozycji polega między innymi na tym, że mając wspaniałych działaczy społecznych, raczej nie dysponuje ona politykami. Ludzie pretendujący do tego miana - jak na przykład Marcin Król czy Aleksander Hall - odmówili kandydowania do sejmiku i senatu. Wydaje się to rozsądne. Polska bowiem wkroczyła w taki okres, który politykom z prawdziwego zdarzenia raczej nie sprzyja, zwłaszcza gdyby mieli startować z kręgów opozycyjnych w z góry oddanych wyborach. Czas jest chyba po prostu taki, że dla ludzi, którzy serio traktują swe powołanie polityczne, nastąpiła pora milczenia. Milczenie, wycofanie się (czasowe) ze sceny, jest bardzo trudną umiejętnością polityczną. I bardzo przydatną, gdyż daje później większe możliwości działania.

Jeśli założyć, że w cztery lata - bądź nawet wcześniej, co daj Boże - po tegorocznych wyborach "niekonfrontacyjnych" nastąpią wybory wolne i właśnie konfrontacyjne, to olbrzymie możliwości otwierają się wówczas przed tymi wszystkimi, którzy, jak choćby młodzi i liberalnie nastawieni przedstawiciele stronnictw prorynkowych, "przyczaili" się w chwili obecnej rezygnując z kandydowania do kontrolowanego przez komunistów parlamentu. Wejdą oni bowiem do sejmiku nowej kadencji nie obciążeni odpowiedzialnością za udział we władzach i tym samym obdarzeni chyba większym zaufaniem społecznym. Nie chcę przez to powiedzieć, że obecni kandydaci na takie zaufanie społeczne nie zasługują, lecz ich udział w pracach "niekonfrontacyjnego" parlamentu zapewne spowoduje ich polityczne zużycie. W każdym układzie wyjdą z tego jako rzecznicy kompromisu z komunistami, co przy panującej obecnie i nasilającej się czasem niebezpiecznie modzie na rozliczenia z ludźmi systemu - nawet wówczas, jeśli później w swym życiu od systemu odeszli i zajęli pozycje diametralnie przeciwne walcząc o poszerzenie obszarów wolności - na pewno nie przysporzy im popularności.

LESZEK SZARUGA

"WIEM ZA CZYM STOJĘ"

WIELKIE TO I NIEWIADOME

Zadanie z kilkoma niewiadomymi. Co zrobią Polacy w Kanadzie 3 czerwca. Z czasem pewne niewiadome znikają. Mowa już tylko o Polakach z Toronto, Ottawy i Montrealu i najbliższych okolic. Nie będzie wyborczych lokali na Zachodzie. Jest wprowadzić statek w Vancouverze, ale przyjmie tylko marynarzy. Publiczność z łądu może sobie pomachać chusteczkami.

Wpierw nie jest jasne, kto może wrzucić głos do urny w PRL-owskim lokalu wyborczym. Wreszcie kolejna niewiadoma mniej. Ten Polak to posiadacz polskiego obywatelstwa niekoniecznie z ważnym paszportem. Do końca nie wiadomo, co z emigracją wojenną. Polscy to obywatele, choć nie PRL. Ludzie dzwonią, pytają. Nikt nie wie. A więc oni trzymają w niepewności - odpadają. Zostają goście z kraju i nowa emigracja. Pi razy oko 14 tys. imigrantów. Połowa na Zachodzie. Odliczyć dzieci. I tych, co się rzekli obywatelstwa. Ilu ich jest? 4 - 5 tysięcy. Ilu pójdzie. Ilu zbojkotuje. Ilu po prostu "oleje".

Nie ma mowy o jednym froncie. Z kraju i emigracji płyną sprzeczne koncepcje. Wałęsa wzywa emigrację do głosowania. Episkopat woła: "Nie godzi się trwać w bezczynności". Rada Narodowa przestrzega przed pierwszym

crokiem przed kolaboracją. Solidarność Walcząca przeciw - Organizacje Popierające Solidarność - za. Kongres między młotem a kowadłem wzywa do zbiórki na kraj. Ludzie miotają się między niechęcią i kalkulacją. Kanada i Polska. Ledwośmy tu zaczęli korzenie zapuszczać i znów mamy się przesadzić. Na jeden bolesny dzień. Od wyjęcia z szuflady starego paszportu z twarzą sprzed lat do opuszczenia konsulatu PRL. Jakoś nie słychać w Kanadzie silnego czystego wołania o uczestnictwo w głosowaniu. Na starych, znanych drogowskazach zatarły się litery. Każdy tę ważną decyzję musi podjąć sam.

NAJDŁUŻSZY DZIEŃ

Pierwsza polska kampania wyborcza. Na intuicję, entuzjazm. Bez doświadczenia, z błędami. Nie tylko naszymi. Kanada nie wysłała obserwatorów. Ci co się sami zgłaszają z organizacji jak Leszek Prusiński (PCAG i CSSO) nie dostają na czas do Polski wizy. Bojkot wyborów ze środowisk niepodległościowych Ottawy i Montrealu wystraszył tamtejsze kruche organizacje. Nie doszły z kraju nominacje na mężów zaufania. W Toronto w całym zamieszaniu zostało tylko trzech z pięciu. I dla tych trzech zaczął się najdłuższy dzień. Weszli do konsulatu PRL o 5.30 rano 3 czerwca. Sprawdzili urny. Patrzyli jak pieczętują. O 6 weszli pierwsi ludzie. Dostali, jak to bywało w PRL, goździki. Kwiatki wylądowały na wozie informacji PCAG. Do 9 było kilkadziesiąt osób. O 9 zaczęły się kolejki. 2-3-godzinne. Daleko na ulicy. Wszyscy niby wiedzą po co przyszli, ale boją się,

że się pomylą. Ruszają w tłum ścigi. Padają instrukcje "4, 22, 29 i Łapicki, Findeisen nie pomylić Ferensteinem". Kolejka posuwa się wolno. Nie było wcześniej list wyborczych. Zjawiają się ludzie bez paszportów i bez świadków. Odpada książeczka żeglarska, ubezpieczeniowa, świadectwo chrztu. Lepszy już świadek z kolejki. O 8 wieczorem staje się jasne, że ci co stoją koło sąsiedniej posesji nie wejdą. Mężowie zaufania muszą wynegocjować czas i miejsce. Ustalają z komisją wyborczą, że będą przyjęci wszyscy, którzy znajdą się na terenie konsulatu do godz. 22 wieczorem. Teren był zawsze aż do płotu. A teraz się dyskutuje czy tylko dom. W końcu staje, że do płotu. Nie ma siły, żeby ścisnąć kolejkę. Zaczyna padać deszcz. Trochę ludzi ucieka. Dzieci płaczą. Inni zrażeni kolejką potrafią z samochodów i przejeżdżają. Coś trzeba zrobić. Albo petycja o uzupełnienie wyborów albo polityka faktów dokonanych. Gra idzie o około 500 głosów za bramą. Kobiety z informacji ustawiają ludzi piątkami. Kolejka skraca się o połowę. Na komendę ludzie wchodzą do środka przez szeroką bramę, wypełniając tłumem cały zajązdz. Jest 9.45. Przewodniczący komisji wicekonsul Grodecki zgadza się, by wszyscy głosowali. Wprowadzić z innej strony próby zamknięcia bramy, ale już za późno. O godz. 10 zaledwie kilka osób zostaje.

O tym co się działo w środku, o atmosferze, powiedzonkach, opowiedzą mężowie zaufania Solidarności, którzy skończyli swój najdłuższy dzień pracy w południe dnia następnego. Wytrzymali, bo wiedzieli za czym stoją. I w tej kolejce ludzie już wiedzieli na czym stoją i za czym.

GRAZYNA FARMUS

SZWECJA WITA PAPIEŻA

"BJÖRN NILSSON

Ze szwedzkiego tłumaczyła:

INKA FRÖLIND

Zdjęcie **ANDRZEJA STAWICKIEGO**

W protestanckiej Szwecji ludzi praktykujących jest niewielu. Trochę aktywniejsza jest gąstka ludzi należących do "innych kościołów" - Zielonoświątkowcy, itp.

No i dochodzą do tego katolicy, których dzięki imigracji uzbierało się już sporo. Z zazdrością musi pewnie patrzeć szwedzki ksiądz, gdy o 11.00 na Sumę do sąsiedniego kościoła katolickiego idzie wielu młodych, prężnych ludzi, a on musi zadowolić się gromadką emerytów.

"Månads Journalen" jest jednym z lepszych miesięczników tu wychodzących. Nie plami się sensacjami, a zadowala publicystyką, reportażami w naprawdę ładnym wydaniu graficznym. Na łamach tego właśnie miesięcznika, w maju, ukazał się artykuł o "naszym" Papieżu widzianym i odbieranym oczami szwedzkiego dziennikarza (katolika).

Po raz pierwszy zobaczyłem Go w jednym z krakowskich kościołów w czasie Świąt Wielkanocnych w 1971 roku. W tym starym, pokrytym patyną mieście wydawało się, że głuchy dźwięk dzwonów z przeszłości toczy się od wieży do wieży przez cały dzień wielkanocny.

PIERWSZE SPOTKANIE

Na rynku, zniszczone wiatrem resztki obwieszczenia, głosiły, że zmarł kompozytor Igor Strawiński. Ale ta, która, według zaufanego portiera, płaciła najlepszy kurs na czarnym rynku, stała wiernie na swoim stanowisku w pobliżu sukiennicy, dziś tak samo jak we wszystkie inne dni: białowłosa pani w czarnym, plastikowym płaszczu. Było raczej zimno.

Zjawił się maszerując bocznymi schodami kościoła w mitrze na głowie, z laską biskupią w rękę, otoczony całym plutonem chłopców z chóru z kadzidłami i palemkami, tak jak na starych biblijnych rysunkach. Podłoga kościoła zastawiona była przepelnionymi koszykami ze święconym. Poświęcił je ze zdecydowaną rutyną. To odbywało się w postalinowskim, objętym komunistycznym reżimem Krakowie. Równie dobrze mógłby to być cesarz Franz Josef albo stara, polska szlachecka republika. "Wojtyła" wyszeptał zdarty portier, starzec, którego zasób słówek niemieckich był dużo większy od grosza, który otrzymywał za otwieranie drzwi. Próbowałem zapamiętać to słowo w wierze, że oznacza ono po polsku "arcybiskup".

I w tym błędnym pojęciu pozostałem chyba do czasu, kiedy zobaczyłem Go ponownie w Bazylice św. Piotra któregoś wrześnieego dnia 1978 roku.

Był teraz jednym z 109 kardynałów, którzy wkrótce mieli powołać zgromadzić się w Kaplicy Sykstyńskiej, by pozostać tam za zamkniętymi drzwiami do czasu aż zostanie wybrany następca papieża Pawła VI. Nawet w tym karmazynowo-czerwonym przepychu konklawe był do siebie podobny. Otwarta, z mocnymi, chłopskimi rysami twarz. Energiczna szczeka, żywe, ruchliwe oczy. Z zewnątrz patrząc - bardziej generał niż ksiądz.

Parę miesięcy później Karol Wojtyła został Janem Pawłem II, po 33-dniowym poprzedniku. Sierpniowego dnia zeszłego roku widziałem Go ponownie, choć z bardzo daleka. Był już teraz przecież Papieżem.

SAMOTNIK

W nowo wybudowanej sali audyencyjnej w Watykanie, co środę, odbywają się audyencje. Parę tysięcy osób z ośmiuset milionów katolików z całej kuli ziemskiej zostaje wpuszczonych przez lewą arkadę placu św. Piotra. Gwar

dziści szwajcarscy sprawdzają każdy bilet. Tym razem staliśmy najpierw półtorej godziny w kolejce, w rzymskim, prażącym upale - a potem w środku, w nagłym chłodzie objawia się na podium On. W białym stroju, 68-latek witany takimi owacjami, że żaden żar samego szczytu lata nie jest ich w stanie zmniejszyć.

W środku tego orkanu owacji - samotny jak tylko człowiek może być ofiarowany swojemu wyborowi.

AKTOR

Bo te audyencje papieskie są pewnego rodzaju przedstawieniem dla widzów, wibrujące bezpośrednim kontaktem. Na pewno wielu przeżywa prawie fizyczną obecność Boga. To zupełnie własny cud masowego "nakarmienia", porozumiewania się. Chleb życia, wydany dla wszystkich. Człowiek je, prawdopodobnie równie łakomie jak wtedy nad jeziorem Gennesaret. On sam też gra - Jan Paweł II jest aktorem z urodzenia. Widoczny dla każdego, dostępny prawie dla nikogo, poza małym kręgiem zaufanych.

Jak wiadomo jest On pierwszym Papieżem nie-Włochem od przeszło 400 lat. Wielu z jego poprzedników było arystokratami: Chigi, Medici, najbardziej błękitna krew Europy. Wojtyła jest Polakiem, z pierwszej generacji niepodległej Polski, jednocześnie każdym innym, ale nie szlachcicem. Nie wydaje mi się, żeby w ogóle można Go zrozumieć, jeśli nie patrzy się na Niego z polskiej perspektywy. W świetle historii, gdzie życie dla wielu ludzi często ograniczało się do przeżycia jeszcze jednego dnia - czasami w dosłownym tego słowa znaczeniu.

SKĄD SIĘ WZIAŁ

Karol Wojtyła urodził się 18 maja 1920 r. w małym miasteczku południowej Polski - Wadowice, które liczyło 8000 dusz. Wadowice leżą w połowie

drogi między Krakowem, rezydencją polskich królów Wazów, a małym garnizonowym miasteczkiem - Oświęcim. Ojciec jego, były oficer intendencji w armii austriackiej, utrzymywał teraz swoją rodzinę pracując dla niepodległej armii polskiej.

Karol mógł zakończyć swoje dni w Oświęcimiu. Z nie jednym z jego znajomych z dzieciństwa tak się stało. Miasteczko nazywa się po niemiecku Auschwitz.

Do niedawna Polska podzielona była między 3 cesarstwa, co pierwsza wojna światowa odesłała do kart historii; przez 150 lat Polacy krwawili i umierali na cudzych polach bitew, a także na własnych barykadach powstańczych w 1831 i 1863 roku. Wiara katolicka spoila się z Polakami. To pod ochroną i pieczą Kościoła naród przeżył. Kościół współdecydował o wszystkim i nie był szczególnie tolerancyjny w stosunku do "obcych". Do obcych należało w dalszym ciągu, pomimo tysiącletniego zasiedlenia, 3 miliony Żydów.

W 1920 Armia Czerwona stała u bram Warszawy. We wrześniu 1939 wtoczyły się nazistowskie czołgi, po 3-tygodniowym, nieustannym bombardowaniu. Karol Wojtyła miał 19 lat, szczególnie uzdolniony, choć całkowicie biedny student filozofii w Krakowie. Ojciec jego przeszedł na emeryturę, kiedy Karol skończył 7 lat, matka zmarła, gdy miał 9 lat, a brat Edmund, z którego pensji młodszy lekarz utrzymywała się rodzina, zmarł na szkarlatynę zarażony przez pacjenta, gdy Karol miał 12 lat. W 1940 roku zmarł również były oficer Wojtyła. Jego syn został sam na świecie, w którym Ci wówczas dzierżący władzę postanowili wyniszczyć wszystko, co nazywało się polską inteligencją, a pozostałą ludność zamienić w niewolników.

KAMIENIOŁOMY

Uniwersytet Jagielloński w Krakowie zostaje zamknięty już jesienią 1939 r., wykładowcy zostają zesłani na śmierć do Sachsenhausen. Z każdym dniem nasilają się prześladowania przeplatane rozstrzelaniami, wkrótce również głód. Młody Wojtyła należy jednak do szczęśliwie wybranych: dostaje pracę w kamieniołomach, a wkrótce awansuje do kotłowni. Mniej krzepcy koledzy ze

studiów nierzadko kończą w obozie koncentracyjnym.

W tym samym czasie, kiedy wieczorami i nocami kontynuuje swoje studia humanistyczne "herrefolk" toczy swoje czołgi po ulicach Krakowa, a listy rozstrzelanych rodaków wykrzykują cierpienia Polski najczarniejszą niemiecką czcionką. Dziedzictwo zamiłowania do literatury i sztuki Karola Wojtyły było wcześniej widoczne, blisko połączone z katolicką pobożnością, która spajała tę biedną rodzinę, szczególnie po śmierci matki. Już jako uczeń gimnazjum grał w teatrze, nie pomijając dramatów romantyzmu, które podsycaly ogień narodowego patriotyzmu w okresie wieków obcych rządów. Ten młody, przedwojenny uczeń pisał i czytał poezję w klubach uniwersyteckich, został członkiem półprofesjonalnej grupy. Koledzy myśleli, że widzi On swoją przyszłość jako profesor estetyki albo w teatrze. I może on sam też tak myślał. Ale jest rok 41 i 42, razem z kolegą z rodzinnych stron pisze, reżyseruje i gra.

DRAMATURG

Teatr podziemny, w największej tajemnicy. Stuk wojskowych butów okupanta dźwięczy echem w sąsiedniej uliczce. To jest młodość przyszłego Papieża: w dzień harówka w kamieniołomach, wieczorami teatr, a wszystko razem parędziesiąt kilometrów od najstraszniejszej w historii świata fabryki zbrodni.

Jego własne dramaty - 6 sztuk - i eseje teatralne są przetłumaczone na angielski, tom 400-stronicowy.

Jako biskup i papież osiągnął jeszcze parę tysięcy, prawie o wszystkim od problemów współżycia do sprawiedliwości społecznej, niekończący się potok filozofii, teologii, etyki, kazań, wykładów, posłań, encyklik. Filozof Wojtyła jest katolickim humanistą z zabarwieniem egzystencjalizmu i nie zawsze łatwy do czytania. Szwedzkiego czytelnika odrzucają prawdopodobnie przedstawione w tradycyjny sposób podstawy seksuologii i małżeństwa, np. w "Miłości i odpowiedzialności", które to przetłumaczono parę lat temu.

Ale zaangażowanie jest zauważalne nawet w tekstach tego rodzaju: między wierszami domyślić się można tych decydujących doświadczeń współczesnego człowieka, tego który na własnej skórze odczuł głębię poniżenia przez

totalitaryzm.

Prawie wszystko, co Karol Wojtyła napisał, zarówno jako biskup jak też i papież, mówi w ten czy inny sposób o godności człowieka. O odpowiedzialności człowieka za swoje życie i działalność. O obowiązku niepoddawania się.

SAPIEHA - PROTEKTOR

Jako młody student miał raz zaszczyt przemawiać do biskupa - tego o najbłkitniejszej krwi kardynała Krakowa-Sapiehy. Było to przemówienie, które trafiło. Kardynał mógł tylko żałować, że ten świetnie mówiący młodzieniec nie chce zostać księdzem. "Szkoda, naprawdę bardzo szkoda. On mógłby zejść daleko". A rok był dopiero 1938. Cztery lata później duża część polskich duchownych trafiła do niemieckich obozów, wielu było już zamordowanych.

Jesienią 1942 r. Sapieha założył podziemne seminarium duchowne z 10 uczniami. W ostatnich miesiącach wojny, podczas Powstania Warszawskiego późnym latem 1944 ukrywano ich w pałacu biskupim. Jeden z tych seminarzystów nazywał się Karol Wojtyła.

We Wszystkich Świętych 1946 r. otrzymał święcenia kapłańskie z rąk kardynała Sapiehy. W wieku 26 lat. Przyszła Jego kariera stanie się szybko historią Polskiego Kościoła. Studia w Rzymie, gdzie zdobył podstawy języka włoskiego, którym dzisiaj włada prawie jak rodzony Włoch - ważna rzecz dla papieża, ponieważ, głównie Rzymianie, nigdy nie przestali traktować papieża jako swojego własnego biskupa, a poza tym niech sobie będzie na tyle cudzoziemcem, na ile sobie życzy.

UNIWERSYTETY

Karol Wojtyła zostaje księdzem w Krakowie, a w 1953 roku doktorem przy swoim uniwersytecie z lat młodości. W samą porę. Wprawdzie Stalin umiera w tym samym roku, ale stalinowska mroźna zima będzie trwała jeszcze wiele długich lat. Dokładnie tak jak nazistowscy okupanci - komuniści zamykają Uniwersytet Krakowski i więżą prymasa Kościoła, upartego kardynała Warszawy - Wyszyńskiego.

Wojtyła zaczyna teraz dojeżdżać do

Lublina, gdzie wykłada teologię moralności na Katolickim Uniwersytecie. W Lublinie jest jedna z nielicznych pozostałych "odskocznia" katolickich. Jednocześnie pnie się w górę w hierarchii kościelnej. Biskup pomocniczy w 1958 roku. Arcybiskup Krakowa w 1964, w wieku zaledwie 44 lat.

W tym czasie trwał już od kilku lat Sobór Watykański wnoszący wiele reform. Ten Święty, Apostolski, ale ach jakże średniowieczny Kościół katolicki miał się wreszcie stać kościołem w świecie i dla świata. Dla biskupa Wojtyły, cieszącego się szybko rozchodzącą się sławą jako teologa i filozofa, Sobór stał się nieoczekiwanie wielkim starciem.

KARDYNAŁ

Zupełnie niespodzianie został wezwany Sobór przez Jana XXIII, który to sam odszedł do Królestwa Bożego wkrótce po tym, i zastąpiony przez Pawła VI. Ten papież należy do męczenników na Tronie Św. Piotra: ascetyczna natura Hamleta, zniszczona obawa przed podjęciem decyzji.

Zarówno jako człowiek jak i przywódca kościelny jest Jan Paweł II jego pełnym i świadomym przeciwieństwem, na przekór powiązania imiennego. Jednak to właśnie Paweł dał Wojtyłę jego kardynałski kapelusz w 1967 roku.

Ci, dobrze poinformowani twierdzą, że otrzymał to rozległe, bardziej upragnione niż ujmuje nakrycie głowy jako podziękowanie za swój wkład pracy w końcowym redagowaniu "Kościoła w świecie współczesnym" - jednego z podstawowych dokumentów Soborowych, spornego do ostatniego przecinka. Szwedzki jezuita watykański Lars Rooth zwrócił uwagę, że sam wstęp można czytać jako przepowiednię, deklarację programową przyszłego papieża:

"Ten świat, który Sobór widzi, jest światem ludzi, wspólnoty ludzkiej w swojej całości i we wszechświecie, w którym żyje. To właśnie ten świat jest miejscem, gdzie rozgrywa się historia ludzkości, ten świat, który cechuje się pracą ludzi, ich upadkami i zwycięstwami. Według wiary chrześcijańskiej jest on stworzony i wciąż doglądany przez miłość Stworzyciela. Wprawdzie

dostał się w niewolę grzechu, ale również przez Chrystusa wyzwolony wtedy, kiedy swoim Krzyżem i Zmartwychwstaniem zniszczył siłę złego pot, by świat według planu Pana Boga mógł stać się doskonałym...."

LEGENDY

Na tyle na ile jest aktorem, nie należy do tego rodzaju ludzi, którzy potrafiliby przybrać inną osobowość. W rodzinnej Polsce rosną oczywiście o Nim historie jak grzyby po deszczu: nie tak mało z nich ma zabarwienie narodowej, świętej legendy, ale nawet te nie powstają przeciw z niczego.

W Krakowie można, na przykład, usłyszeć jak to przybył On do swojej pierwszej służby duszpasterskiej. Prawie nie istniejący dobytek załadowany był na łyki wóz chłopski, a sam ubrany był w płaszcz, który w większości składał się z dziur. Pobożnym damom parafii (św. Floriana) udało się w końcu wmusić w Niego nowy płaszcz, który On oczywiście natychmiast oddał jakiemuś bardziej potrzebującemu bratu.

Opowieść z natury świętych. Oczywiście. Ale 40 lat później ten sam ksiądz stoi we franciszkańskim Asyżu i mówi o obowiązku Kościoła, który powinien pozostać biednym. O tym jak nawet te najdostatniejsze kraje i ludzie mający w nich coś do powiedzenia powinni wziąć sobie do serca realia biedy. Dla Karola Wojtyły naśladownictwo Chrystusa nie jest pustym słowem. Jego antykomunizm jest na pewno równie silny jak u poprzedników; poza tym jest przecież pierwszym Papieżem z własnym i bardzo głębokim doświadczeniem, co oznacza praktykujący komunizm.

Ale pytaniem jest, czy uwielbienie dóbr doczesnych w społeczeństwie konsumpcyjnym w oczach Jana Pawła nie jest tak samo potwornym urąganiem świętości jak ateistyczny materializm.

Jesienią 1988 roku minęło 10 lat odkąd został Papieżem. Próbować ująć jego postać jako człowieka i przywódcy Kościoła w jakąś definicję jest w dalszym ciągu prawie niewykonalne. Wydaje się być zbudowany z przeciwności.

Z jednej strony liryk, medytujący, sakramentalnie zamknięty w sobie mityk ze swoją mariańską pobożnością. Herb biskupi Karola Wojtyły zdobyło jedno duże M, M jak Maria i Matka.

Jego pierwsza papieska encyklika nosiła tytuł "Zbawiciel ludzkości", w dużych odcinkach liryczna proza z Chrystusem w centrum. Dawno temu ludzkość częstowana była tego rodzaju osobistymi informacjami od następcy Św. Piotra. Bardzo dawno temu.

Z drugiej strony zdecydowany, wychodzący naprzeciw człowiek czynu, zaangażowany w sprawy ludzkie i socjalne, sportowiec, podróżnik. Jan Paweł II wydaje się rzadko być samym sobą, taki jaki jest gdy spotyka się z dziećmi i młodzieżą. I oczywiście, że Papież głoszący po głowie białe ubrane maleństwa należy do roli. Papież, który poświęca swój czas, aby naprawdę porozmawiać z tymi małymi istotami, jest rzadziej spotykany, lecz Papież, który lubi jeździć na nartach jest czymś niewiarygodnym, niemalże wbrew naturze. Staromodny Włoch zachłystywał się swoim spaghetti na jego widok. Dario Fo dostał swój urągający świętości przebrój zupełnie za darmo.

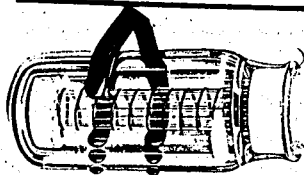
WAGABUNDA

Jan Paweł II wysiadał, klękał i całował ziemię w 70 krajach na naszej ziemi; obecnie, po zamachu w 1981 r., który oczywiście zostawił swoje ślady, odbywa cztery podróże zagraniczne rocznie. Z tych 10 papieskich lat mniej więcej rok spędził w podróży. Tak naprawdę to został aktorem, choć jako scenę ma cały świat, bezsprzecznie Gwiazda Numer Jeden naszego globu. Bezgłośnie miliony mogły choć jeden raz utkwąć wzrok w jego białej postaci. Żadna inna osoba świata, nie była widziana przez tylu współczesnych co Papież Wojtyła.

Posiada On również pewnego rodzaju dar nadprzyrodzony, który wydaje się jak uszyty przez krawca do epoki telewizyjnej - ta do genialności zbliżona umiejętność przemawiania do ludzkiego serca bezpośrednio, ponad wszystkimi innymi. Jest to niebezpieczna umiejętność, zawiera bowiem wszystkie pokusy samowładzy.

Według definicji Drugiego Soboru Watykańskiego, każdy papież ma zwyczaj nazywać siebie samego "Sługą, sługi Bożego". Definicja ta oznacza władanie Kościołem przez Kolegium Biskupów z Papieżem na czele. Trudno

Dokończenie na str. 36

SŁOŃCE W BUTELCE?

Przez ponad 30 lat naukowcy bezskutecznie starali się ujarzmić nuklearną reakcję syntezy - reakcję, która jest m.in. źródłem energii promieniowania Słońca. Pracowano nad tym, aby wytwarzana w warunkach kontrolowanych energia syntezy mogła być przekształcona w inne jej rodzaje, w szczególności w użyteczną energię elektryczną.

I oto po wszystkich tych latach mozolnych i wielce kosztownych prób i badań pojawia się zaskakująca propozycja: syntezę jądrową przeprowadzić można w normalnych warunkach jakimi dysponuje każde przeciętne laboratorium chemiczne. Autorami tej tezy są Martin Fleischmann z angielskiego uniwersytetu w Southampton i B.Stanley Pons ze stanowego uniwersytetu w Utah.

Synteza jądrowa

Jak wiemy, wszystko wokół nas zbudowane jest z maleńkich cegiełek materii zwanych atomami. Każdy atom zaś to jądro złożone z dodatnio naładowanych protonów i elektrycznie obojętnych neutronów, które otoczone jest dynamiczną chmurą elektronową, czyli pewną ilością ujemnie naładowanych elektronów krążących po "orbitach" wokół jądra.

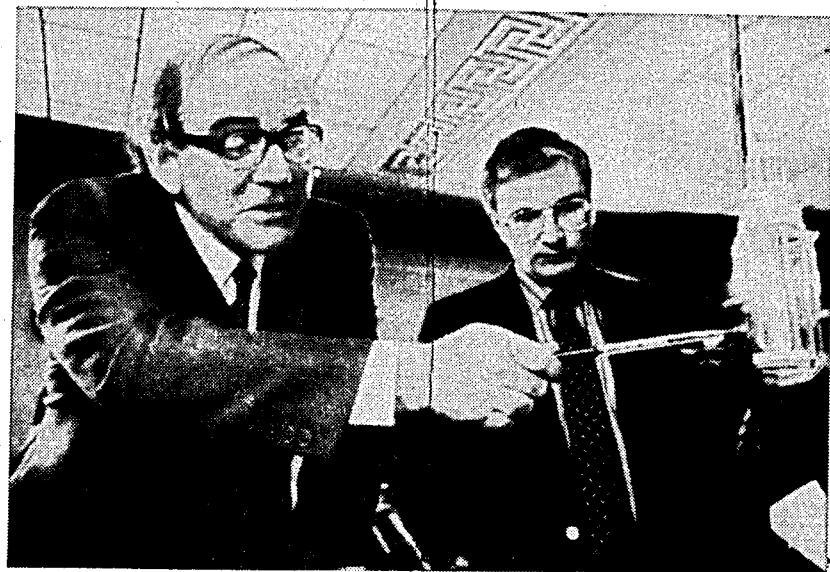
Reakcja syntezy nuklearnej polega na połączeniu się dwóch jąder lekkich pierwiastków w jedno pierwiastka cięższego. Uwalniane są przy tym wręcz nieprawdopodobnie wielkie ilości energii, zgodnie z zasadą równoważności masy i energii postulowaną przez Einsteina ($E=mc^2$).

Rzecz w tym, iż po połączeniu się (fuzji) obu jąder lekkich, masa jądra powstałego jest trochę mniejsza niż suma mas składników, które się połączyły. Ta właśnie różnica mas uwalnia się jako energia syntezy nuklearnej.

Naturalne reaktory

Odkrycie reakcji syntezy jądrowej wiązało się z próbą wytłumaczenia skąd Słońce bierze energię, aby nieprzerwanie promieniować przez miliardy lat. Szybko okazało się, że klasyczne

procesy fizykochemiczne jak spalanie, np. węgla, lub promieniotwórczy rozpad pierwiastków cięższych, np.

Fleischmann i Pons podczas prezentowania swojej cudownej butelki

uranu (proces wykorzystywany dziś w elektrowniach atomowych) nie wystarczy na długo. Zwrócono więc uwagę na możliwość opisanej wyżej syn-

tezy nuklearnej.

Problem z syntezą jest taki, iż dodatnio naładowane jądra atomowe odpychają się elektrostatycznie i, by je do siebie zbliżyć na tyle, aby się połączyły, trzeba je sprasować olbrzymim ciśnieniem i rozpedzić wysoką temperaturą tak, że w zderzeniu pokonane zostałyby bariery elektromagnetyczne i doszłoby do fuzji.

To, co się dzieje we wnętrzu Słońca stanowi również atrakcyjną propozycję dla zaspokojenia naszego ziemskiego głodu energetycznego. Gdyby się bowiem udało poddać reakcję syntezy jądrowej kontroli tak, że można by ją było zaprząć do napędzania turbiny generatora elektrycznego, rozwiązałoby to wszelkie problemy energetyczne świata, jak twierdzą optymiści, na zawsze. We wnętrzu Słońca temperatury i

ciśnienie są wystarczająco wysokie, aby dwa jądra wodoru, najlżejszego z pierwiastków i głównego budulca Słońca, od czasu do czasu znalazły się blisko siebie i uległy połączeniu w jądro helu.

Wyzwalana przy tym energia odpowiedzialna jest w konsekwencji za światło i ciepło naszej centralnej gwiazdy.

Nieśmiałe próby

Co innego jednak w naszych ziemskich laboratoriach. Wytworzenie warunków takich jak we wnętrzach gwiazd u nas na ziemi nie jest łatwe.

Do tej pory stosowano do tego celu potężne lasery, których skoncentrowana wiązka skierowana na porcję materiału symuluje wewnątrzsłoneczne warunki, które mają sprzyjać syntezie nuklearnej.

Skonstruowany obecnie laser o mocy 120 milionów megawatów ma nam umożliwić osiągnięcie odpowiedniego ciśnienia i temperatury na ułamek sekundy, po to, by "zapłonęła" reakcja syntezy, której efektem będzie wyzwolenie użytecznych ilości energii ("użytecznych", to znaczy nie za dużo, aby nie przytrafił się nam termonuklearny Czernobyl, i nie za mało, aby całe przedsięwzięcie się w ogóle opłacało).

Mniej niż zero

Do tej pory jednak, pomimo intensywnych badań w wielu krajach, nie udało się osiągnąć dodatniego bilansu energetycznego. Potrzebne są bowiem olbrzymie nakłady energii dla uruchomienia ogromnego lasera i podtrzymania potężnych pól magnetycznych, w których uwięziony jest materiał poddawany syntezie. Energia, którą udaje się w konsekwencji uwolnić na razie nie wyrównuje poniesionych strat.

Osiągnięte wyniki są już jednak imponujące i... zachęcające. Od osiągnięcia "bilansu zerowego" dzieli nas już tylko jeden krok: podwojenie, może potrojenie obecnie osiąganej mocy. Jest to olbrzymi postęp w porównaniu do czynnika rzędu milionów razy sprzed trzydziestu lat.

Badania w tej dziedzinie są jednak, jako się rzekło, mozolne i niesłychanie kosztowne. Potrzebne są wciąż większe lasery, silniejsze pola magnetyczne i dalsze studia teoretyczne.

I nagle w światku nauki wybucha prawdziwa "bomba wodorowa": "zimna" synteza nuklearna - metoda tania i praktycznie łatwo dostępna.

Synteza na zimno

W opublikowanym w marcu na konferencji prasowej oświadczeniu chemicy B.Stanley Pons i Martin Fleischmann stwierdzają, iż posiadli tajemnicę "zimnej" fuzji nuklearnej. Ich metoda nie tylko nie wymaga całego tego potężnego ekwipunku i rekonstrukcji warunków rodem z wnętrza gwiazd, ale daje się wykorzystać w każdym średnio wyposażonym laboratorium.

Uczeni ci twierdzą, iż udało się im nie tylko osiągnąć tak upragniony zerowy bilans, ale w warunkach temperatury pokojowej i przy niewielkim nakładzie energii, uzyskują bilans zdecydowanie dodatni, a więc dysponują nadmiarem użytecznej energii...

Cała tajemnica ma rzekomo polegać na przeprowadzeniu szkolnego doświadczenia elektrolizy wody, przy użyciu elektrod wykonanych z rzadkiego metalu palladu.

Nikomus jednak nie udało się powtórzyć rewelacji dwóch chemików. Początkowo wydawało się, iż znaleziono niezależne potwierdzenia ich rezultatów, szybko jednak poszczególne laboratoria, po bardziej rygorystycznym sprawdzeniu swoich wyników, wycofywały się jedno po drugim ze swych optymistycznych oświadczeń.

Nauka sposobem konferencji prasowej...

Tymczasem Pons i Fleischmann niewzruszenie trwają przy swoim. Nie zraziła ich nawet postawa prestiżowego brytyjskiego pisma naukowego "Nature", które najpierw wstrzymało druk ich artykułu żądając szczegółów, później zaś wystąpiło z bardzo nieprzychylnym komentarzem redakcyjnym. Autorzy wycofali artykuł i jak do tej pory nigdzie nie został on oficjalnie opublikowany.

Podobnie nie reagują oni na oskarżenia swych kolegów po fachu, iż popełnili zwykłą szkolną gafę i nazbyt się pospieszili z interpretacją swych eksperymentów.

Tak czy inaczej, poruszenie w świecie naukowym trwa. Wielu naukowców widzi całą sprawę jako rozdmuchanie

taniej sensacji. Świadczyłoby o tym zachowanie Ponsa i Fleischmanna, którzy zamiast zgodnie z naukowym zwyczajem opublikować swoje wyniki i umożliwić ich weryfikację, zwołują raczej liczne konferencje prasowe i udzielają wywiadów telewizyjnych.

Gdzieś na dnie całego zamieszania kryć się może jego rzeczywista przyczyna. Nietrudno zgadnąć, iż rewelacyjna rzekomo metoda nuklearnej syntezy "na zimno" byłaby prawdziwym skarbem w najdosłowniejszym finansowym sensie dla jej twórców.

Toteż nie powinien dziwić, iż Pons i Fleischmann nie kwapią się, aby podzielić się swoimi wynikami z resztą świata naukowego. Podobno, jak twierdzą, posiadają oni szczegóły eksperymentu, bez których niemożliwe jest jego pozytywne przeprowadzenie. To miałyby tłumaczyć negatywne jak dotąd rezultaty osiągnięte w innych laboratoriach.

Czas pokaże, czy dwaj naukowcy, którzy są twórcami całego zamieszania potrafią udowodnić światu swoją rację. Na razie reakcja społeczności naukowej jest raczej nieprzychylna. Niektórzy chcą się w tym dopatrywać ukrytych animozji pomiędzy fizykami, których problemy reakcji nuklearnych były wyłączną jak dotąd domeną i którym nie w smak jest konkurencja, a chemikami, których fizycy traktować mają ponoć po macoszemu.

Geniusz czy szarlataneria?

Tak więc trudno jest dziś powiedzieć czy mamy do czynienia z kolosalnym nieporozumieniem, a może nawet wykroczeniem poza ramy etyki naukowej ze strony dwóch chemików, albo z najważniejszym odkryciem XX stulecia.

W interesie ludzkości byłoby gdyby Pons i Fleischmann mieli rację. Brzmienie dowodu spoczywa jednak na nich, bo jak na razie nikomu nie udało się ich wyników potwierdzić. Na nich też skupia się w tej chwili uwaga całego świata naukowego i nie tylko, w oczekiwaniu na rozstrzygające argumenty.

ANDRZEJ WOŹNIEWICZ

GŁUPOTA CZY ZŁA WOLA?

To pytanie nieodparcie nasuwa się przy lekturze recenzji książki E. Prusa "Atamani UPA", pióra pana Stanisława Dąbrowskiego (ECHO Nr 80). Większa część recenzji poświęcona jest przytaczaniu dobrze znanych i jakże tragicznych faktów z lat 1939-47, które zdaniem autora "zhańbiły naród ukraiński w taki sam sposób jak hitleryzm zhańbił naród niemiecki".

Recenzja nasuwa szereg istotnych zastrzeżeń merytorycznych i filozoficznych, które pozwolę sobie pokrótce przedłożyć pod rozważenie czytelników, którzy mogliby wyciągnąć błędny wniosek, że ECHO i wszyscy jego czytelnicy podzielają poglądy p. Dąbrowskiego.

Recenzent, i chyba autor tak samo, przyjmują jednostronny punkt widzenia obarczając całkowitą winą za tragiczne wypadki lat 40-tych Ukraińców. Podchodząc jednak do sprawy obiektywnie, a takiego podejścia należałoby się spodziewać od historyka jakim jest p. Dąbrowski, trzeba uznać, że w każdym konflikcie narodowym, etnicznym, politycznym, czy religijnym wina w jakiś sposób rozkłada się na obie strony. Nietrudno chyba dowiedzieć, że w pewnej mierze zachowanie Ukraińców było uwarunkowane wypadkami lat 1918-1921, w których Polsce przypadła niezbyt chlubna rola, czego jak pamiętamy publicznie wstydził się Piłsudski. W swym zaślepieniu recenzent, znany ze swoich poglądów antykomunistycznych, wydaje się cieszyć z działalności "polskiej" Grupy Operacyjnej Wisła i jej komunistycznych opiekunów, którzy wypędzili blisko 1/2 miliona Ukraińców ze wschodnich terenów PRL i wydali unickich biskupów w ręce NKWD.

Jednostronność recenzenta można by, choć z trudem, strawić. Ostatecznie jego prawo mieć taki lub inny pogląd. Gorzej, że na podstawie tych poglądów wyciąga zupełnie niestrawny wniosek stwierdzając: "nie widzę możliwości pojednania polsko-ukraińskiego". Wynikałoby z tego niedorzeczność, że Polacy i Ukraińcy skazani są na wieczną nienawiść i dążenie do wzajemnej

zagłady. Przecież inteligentny, choć bezrobotny, historyk jakim jest p. Dąbrowski, musi sobie zdawać sprawę z faktu, że Ukraina i Polska skazane są na wzajemnesąsiedztwo i niczego faktu nie zmienia, poza mało prawdopodobną nową wędrówką ludów. Co więcej, oba narody żyją nadzieją wyrwania się z komunistycznego jarzma i stworzenia suwerennych i niepodległych państw, które nolens volens będą miały wspólną granicę. Bardzo to ładnie przedstawił w swoim liście p. Władyczański (ECHO Nr. 80) pisząc: "Wiemy ile wzajemnych słusznych i niesłusznych zarzutów tkwi w pamięci obu narodów... Wiemy również, że dla naszego wspólnego dobra oba nasze narody powinny zapomnieć o tych sprawach i starać się nawiązać przyjaźń..."

Tymi mądrymi słowami, p. Władyczański udzielił prostej i oczywistej odpowiedzi na retoryczne i niezbyt mądre pytanie p. Dąbrowskiego: "Komu takie pojednanie (polsko-ukraińskie) ma służyć? Cytując dalej za p. Władyczańskim można powiedzieć, że "to jedynie może zapewnić wolność i dobrobyt obu narodom" i przeciwstawić

się metodom stosowanym przez naszych wspólnych wrogów "w celu powasńnienia nas w imię starej rzymskiej zasady"... divide et impera.

Chciałbym jeszcze wrócić do tytułu mojej wypowiedzi - Głupota czy zła wola? Znajac ośobiście p. Dąbrowskiego chciałbym wierzyć w to pierwsze. Nie zmienia to jednak faktu, że opinie p. Dąbrowskiego są bardzo szkodliwe dla sprawy polskiej, bo parafrazując znowu wypowiedź p. Władyczańskiego podzęgają do dalszych waśni, a tym samym utrudniają nawiązanie współpracy między Ukraińcami i Polakami i tam w Europie i tu w Ameryce. Pozostaje mieć nadzieję, że p. Dąbrowski nie znajdzie zbyt wielu naśladowców, o czym wymownie świadczy przyjacielska wymiana listów pomiędzy Lechem Wałęsą i Józefem Terelią, deklaracje ugrupowań niezależnych w Polsce, wypowiedzi kardynałów Glempa i Lubaczewskiego z okazji 1000-lecia chrześcijaństwa na Ukrainie, oraz symboliczna seria znaczków poczty Solidarności Walczącej wołające o wolną Litwę, Polskę i Ukrainę.

MAREK ZALESKI

Wszyscy wiemy jak ważna jest obecnie właściwa polityka zagraniczna Kanady wobec Polski oraz innych krajów Europy Wschodniej. Wszyscy wiemy, że rząd kanadyjski oraz prywatni inwestorzy stoją obecnie przed pytaniem: "Pomóc, czy nie pomóc Polsce?" Wszyscy wiemy, że coraz trudniej jest uzyskać wizę do Kanady naszym rodzinom i znajomym.

JESSE FLIS

Posel z Okręgu Parkdale - High Park,
krytyk stosunków międzynarodowych z ramienia opozycji
ZAPRASZA NA SPOTKANIE Z

ALAN McLEAN

byłym ambasadorem Kanady w Warszawie
oraz obecnym Dyrektorem Biura Europy Wschodniej
w Ministerstwie Spraw Zagranicznych.

Spotkanie odbędzie się w sali Credit Union na 220 Roncesvalles Ave.,
w środę 14 czerwca 1989, o godzinie 8:00 wieczorem.
WSZYSCY SERDECZNIE ZAPRASZANI !!!

NARESZCIE...

W moim domu po kątach zalegają sterty gazet i czasopism. Dawno już zrezygnowałam z ambitnego, aczkolwiek beznadziejnie niewykonanego, zadania uprzątnięcia i uporządkowania tychże stert. To, co jednak ciągle mnie frustruje, to fakt, że niestety zbyt często znajdują się wśród tych stert gazety nie doczytane, bądź też nawet, co wstyd przyznać, czasami nawet nie tknięte. Bezustannie obiecuję sobie, że skoro tylko znajdę chwilę czasu...

Szkopuł w tym, że tych chwilek czasu przeznaczonych na czytanie jest za mało. Dlatego też czytam gdzie się tylko da. W metrze, w autobusie, w kolejce do autobusu, w poczekalni u dentysty, w wannie, w łóżku przed zaśnięciem, itp.

Prawie żadne z tych miejsc nie jest przystosowane do tzw. tradycyjnego czytania gazet. Tradycyjne czytanie gazety wymaga przede wszystkim miejsca. Czytanie takie zakłada rozłożenie gazety przed sobą na (koniecznie dużym) stole, bądź też swobodę manewru dość szeroko rozpostartych (przynajmniej przy zmianie stron) ramion. Prawie wszyscy znają z doświadczenia jak niezwykle niewygodne jest czytanie gazety o tradycyjnym formacie w metrze, co jest wręcz niemożliwe w metrze zatłoczonym. Jeszcze trudniej wziąć taką dużą gazetę do wanny, a i w łóżku są z nią spore kłopoty.

Dlatego też bardzo się ucieszyłam, że w końcu chociaż jedna polonijna gazeta pomyślała o formacie dostosowanym do dzisiejszego życia. I po raz pierwszy nie miałam żadnych trudności z rozłożeniem nowego ECHA w metrze, i nie miałam najmniejszych trudności z kontynuowaniem czytania kołyszac najmłodszą pociechę do snu, i nie musiałam gimnastykować się w czasie kończenia lektury przed zaśnięciem. Efekt? Po raz pierwszy przeczytałam ECHO od deski do deski.

Nie wiem w ilu jeszcze rodzinach, gdy mąż wraca strudzony z pracy, to zasiada przy dużym kuchennym stole, z namaszczeniem rozkłada na stole

gazetę, i zaczyna czytać. A żona w tym czasie skrzętnie podaje mu obiad i wysłuchuje jego gazetowych komentarzy. Nie wiem również jak wielu Polaków próbuje czytać gazety odpoczywając na sofie, przed zaśnięciem, czy też podróżując TTC. Sądzę jednak, że prawie pozbawione ryzyka będzie stwierdzenie, że tych ostatnich jest znacznie więcej. I o ile dla tych pierwszych inny, trochę niecodzienny, format gazety może być zbyt radykalną do przyjęcia zmianą, o tyle tym drugim zapewne przypadnie do gustu, bo na pewno ułatwi im życie. Nie wspominając już o tym, że ze stert gazet rozwalających się po kątach ubędzie przynajmniej jedna niedoczytana. Czego wszystkim rodzinom ze stertami gazet zalegającymi kąty życzy

HANNA KOZICZAK

W PIĘCIU PUNKTACH...

Szanowni Państwo,

Jest okazja, aby powiedzieć parę słów o nowym "Time". Nie potrafię tego zrobić dokładnie, bo się nauczyłem od Paderewskiego czytać początek, środek i koniec, co w sumie dawało mu możliwość zabierać głos nawet w spra-

wach poważnych, taką anegdotkę opowiedział Grzymała-Siedlecki w swojej książce "Niepospolici ludzie w dniu swoim powszednim". Będę stawiał pytania i na nie odpowiadał:

1) szata zewnętrzna zaraz wzbudza ciekawość,

2) spis treści bardzo potrzebny. Mówię tylko za siebie: czytanie zaczynam od przeglądu tytułów, które podkreślałam do przeczytania, gdy nie mogę zaraz zająć się gazetą,

3) dla Pana Zbigniewa należy się "chapeau bas" za "Oliviera", bo jasno i trzeźwo naświetla sytuację w jakiej się znalazł pułkownik.

Bardzo odważnie i przekonująco mówi Pan Zbigniew o sprawach politycznych,

4) o Pani Naczelnej mówić nie można, bo to co chciałoby się powiedzieć, może byłoby poczytane jako panegiryk, albo piszący jest zakochany i ma bielmo na oku. Wierzę w jedno, że ECHO zażył się,

5) rada dla czytających: czytać od deski do deski. Reklamy zostawić zainteresowanym.

A teraz nie pozostaje nic innego, jak tylko, serdecznie pogratulować Państwu za już i życzyć dalszych sukcesów. Serdecznie Państwa pozdrawiam i ścisłam dłonie z wielką admiracją.

ZYGMUNT GOŁĘBIEWSKI

Otrzymaliśmy również wśród wielu życzliwych listów i telefonów autentyczny panegiryk, którym dzielimy się z Czytelnikami łamiąc tradycyjny zwyczaj, że pochlebstw pod adresem redakcji nie zamieszczaliśmy. Raz od święta i koniec.

PANEGIRYK

Witam moje ECHO w nowej i błyszczącej szacie.

Takiego nie ma w kraju ani emigracji

Mądre zawsze tekstem, ale potężniejsze w "Tima" formacie.

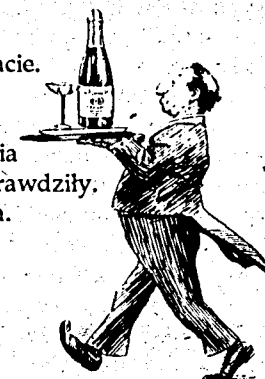
Pani Redaktor! Powód to do dumy oraz satysfakcji

Trzeba bowiem było mieć wiele energii i witalnej siły

Odnosząc zwycięstwo, które radość Czytelnikom sprawia

Aby marzenia o "Timie" choć w trudzie w ECHU się sprawdziły.

Serdeczne gratulacje od ziomka - mieszkańca Wrocławia.

JAK ZROBIĆ PIENIĄDZE W KANADZIE

POŁONIJNY MULTIMILIONER DZIELI SIĘ SWOIM DOŚWIADCZENIEM I WIEDZĄ

ODCINEK 2

(Uwaga przykłady i wyliczenia podawane w danym odcinku zakładają znajomość poprzednich odcinków)

ZŁOTO

Podam w poprzednim odcinku, że nie cenę najwyższej mojego największego pojedynczego zarobku w wysokości 7,5 mln dol. Oto dlaczego:

a) nie wycelowałem ze sprzedaży pierwszej porcji złota - sprzedałem ją po 830 dol. za uncję, a mogłem sprzedać, gdybym wyczuł lepiej apogeum cenowe, po 850 dol. za uncję. Na tym niewycelowaniu straciłem ponad 111 tys. dol.;

b) myślałem, że cena złota idzie w górę i osiągnie zawrotną sumę 1000 dol. za uncję, gdy osiągnęła cenę 850 dol. za uncję zlekceważyłem to. Był to jednak rekord ceny, od tego momentu złoto zaczęło spadać, gdy już nie miałem wątpliwości, że spada zdążyłem jeszcze sprzedać resztę złota po 720 dol. za

uncję. Z jednej strony w stosunku do ceny rekordowej straciłem ponad 720 tys. dol., a w stosunku do mojej pierwszej sprzedaży ponad 610 tys. dol., ale i tak byłem zadowolony, gdyż w lecie 80. roku złoto kosztowało niewiele więcej jak tylko ponad 300 dol. za uncję. Obecnie cena ta oscyluje wokół 440 dol. za uncję, np. 2 czerwca wynosiła 435,30 dol. Pomimo tego nawet, gdy cena złota była tak niska ja i tak bym zarobił, gdyż jak Państwo pamiętacie, kupiłem swoje złoto w 1976 roku po śmiesznie niskiej cenie 100 dol. za uncję. Pamiętam jednak gorączkę złota w styczniu 1980 roku, olbrzymie kolejki w Kanadzie, USA, na Zachodzie, gdyż ludzie myśleli, że cena złota wznosi się i nabyli je za 850 dol. za uncję. Oczywiście wielu straciło kupę pieniędzy.

c) gdybym był mądry w lecie 1976 roku kupiłbym złota nie za ponad milion dol., lecz powiedzmy, że za całość moich możliwości finansowych w owym czasie, czyli za około 12-15 mln dol. Chciałem jednak zagrać bezpiecznie, tzw. low risk, no więc nabyłem tylko

11111 uncji. Kierowałem się zasadą, żeby złoto nie przekroczyło 10% moich inwestycji. Prosty rachunek pokazuje, że gdybym nabył złota chociażby za 10 mln dol. wówczas miałbym 100 tys. uncji złota, licząc po 100 dol. za uncję, a sprzedając je po 830 dol. za uncję zarobiłbym 73 mln dol., a nie 7,5. Wszystko przez żonę, która patrzyła na mnie już jak na wariata, gdy kupiłem złota jedynie za ponad milion w 1976 roku.

d) mam taką filozofię życiową, że nie czynię z pieniędzy sprawy najważniejszej. Najważniejsze jest to, czy robi się coś pożytecznego dla innych. Kupowanie i sprzedawanie złota ma silny wymiar spekulacyjny. Przynosi bogactwo niektórym osobnikom, ale ludzkość by z tego nie wyżyła. Dlatego bardziej cieszy mnie, gdy zrobiłem pieniądze na jakimś towarze czy produkcie, który był dla innych pożyteczny bądź sprawił im radość. Rolnik czy ślusarz, nauczyciel bądź ksiądz mogą nigdy nie zrobić pieniędzy na złocie, ale ja zawsze postawię ich na piedestale (a nie multimilionera

spekulanta), gdyż tylko dzięki takim ludziom rozwijamy się jako ludzie i jako ludzkość. Myślę, że złapali Państwo wystarczająco dobrze to, dlaczego nie cenę szczególnie tych 7,5 mln zarobionych na złocie.

Wniosek 1. Zakup złota i jego sprzedaż we właściwym czasie jest jednym ze sposobów zrobienia pieniędzy. Im lepiej to zrobisz tym więcej zarobisz.

W najbliższych odcinkach pokażę kiedy kupować złoto, kiedy sprzedawać, jak i jakie złoto nabywać, gdzie je kupować i gdzie przechowywać.

Ciekawostka. Cena złota ustalana jest dwa razy na dobę w Londynie przez 5 instytucji finansowych, tworzących Gold Bullion Market. Cena ta obowiązuje tylko te instytucje, ale zwyczajowo uznawana jest na całym świecie przez wszystkich poważnych handlarzy złota. Cenę złota w danym dniu można znaleźć np. w sekcjach finansowych bądź byznesowych kanadyjskich bądź amerykańskich gazet codziennych.

Zwycięstwo. W odcinku 1 podam, że zwiększyłem akcje w firmie John Labatt Limited. Kupiłem ich kilkadziesiąt tysięcy za około 20 dol. za akcję. Czułem, że te akcje pójdą w górę. Ale nie wiedziałem, że będę miał jeszcze szczęście. Otóż 1 czerwca S.Oland, prezydent sieci browarów Labatt Brewing Co. Ltd. (filia

John Labatt Limited) oznajmił, że firma nabyła włoską sieć browarów Birra Moretti SpA, co czyni z niej trzecią co do wielkości sieć browarniczą we Włoszech. Takie małżeństwa na ogół przynoszą wzrost cen akcji, niekiedy poważny, a więc i dobry zarobek. Na początku czerwca akcje Labatt wynosiły około 24 dol. Pytanie kiedy wzrosną, jak wysoko i kiedy nadejdzie najlepszy moment, aby je sprzedać? Gdybym je sprzedał teraz i tak bym sporo zarobił. Poczekam jednak, gdyż mam intuicję, że nadejdzie lepszy moment sprzedaży.

Kłaniam się

**NOWO-
BOGACKI**

Powyżej widzimy awers pamiątkowej monety ze złota o próbie .9999 wypuszczonej przez kanadyjską mennicę (The Maple Leaf Mint) dla upamiętnienia amerykańsko-kanadyjskiego układu o wolnym handlu. Nabyłem kilkaset tych monet, zastanawiam się, czy nie nabyć więcej. O tym, dlaczego kupuję złoto również w postaci monet, wkrótce.

**Polsko-Kanadyjskie
Towarzystwo Muzyczne
The Polish Canadian
Society of Music**

**z a p r a s z a
na koncert z okazji
trzeciej rocznicy
istnienia Towarzystwa.**

**Chór i Orkiestra Kameralna
MUSICA ANTIQUA**

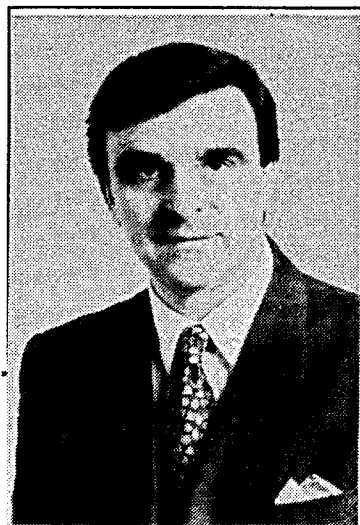
pod dyрекcją
Macieja Jaśkiewicza

W programie:

**Peter Paul Koprowski - Epitaph
Mieczysław Karłowicz -
Serenada Op.2
Marcin Józef Zebrowski -
Magnificat**

**Piątek, 9 czerwca 1989, godz. 20
Church of the Redeemer,
162 Bloor St.W. (przy Avenue Rd.).
Bilety: \$9 i \$7 dla członków
Towarzystwa.**

**Dodatkowe informacje można
uzyskać dzwoniąc pod 421-7416**

ANDRZEJ BERNARDYN - R.E.Broker

**PIERWSZE i JEDYNE
POLSKIE
BIURO REAL ESTATE
W
MISSISSAUGA
3035 'A' Hurontario St.**

Właściciele:

**ANDRZEJ BERNARDYN - R.E.Broker
ANDRZEJ MAJEWSKI - R.E.Broker
oraz**

**liczne grono naszych agentów
zaprasza do ultranowoczesnego
biura Real Estate**

**Wieloletni serwis na terenie
Mississauga, oraz setki zadowolonych
Klientów, najlepszą rekomendacją**

Nikt nie zna Mississauga lepiej niż my

566 - 5656

ANDRZEJ MAJEWSKI - R.E.Broker

**H.M.T.
EAGLE
REAL ESTATE LTD.**

3290 Lakeshore Blvd. W. TORONTO, ONT. M8V 1M4

**Chcesz dobrze kupić lub sprzedać dom,
business lub apartament zadzwoń do nas!**

Doświadczeni agenci

MILA I FACHOWA OBSŁUGA KLIENTÓW

H.M.T. "Eagle" Real Estate Ltd.

**udziela Ci szybkiej i fachowej porady, wyceną
interesującą Cię nieruchomości, przeprowadzą sprawnie
transakcję. Nasza dewiza: rzetelność i kultura obsługi**

Dzwoń z zaufaniem o każdej porze

259 - 9231

KRÓTKO:

Zakończyły się ligowe rozgrywki piłkarzy ręcznych. Wybrzeże Gdańsk nie zdobyło tytułu mistrzowskiego, mimo że wygrało wszystkie spotkania w lidze. Zostało pokonane w rozgrywkach "play-off" przez Pogoń Zabrze. Śląsk Wrocław pokonał Hutnika Kraków 27:22 (12:9) i musiał to uczynić raz jeszcze w niedzielę 31:23 (15:9), aby zapewnić sobie trzecie miejsce. O miejsce piąte Posenia - Wisła Płock 31:26 (17:13). O miejsce siódme Korona Kielce - Anilana Łódź 30:29 (15:14).

Strzelanie z pistoletu szybkostrzelnego było od dawna domeną Polaków. Józef Zapędzki reprezentował swój kraj na dwóch olimpiadach. Potem specjalność ta odzyskała pełny blask za sprawą Adama Kaczmarskiego, który przed trzema laty wywalczył złoty medal podczas mistrzostw świata rozgrywanych w Oulu.

Tym razem w tej samej miejscowości bohaterem zawodów o Puchar Świata stał się reprezentant wrocławskiego Śląska - Krzysztof Kucharczyk. Polak stoczył pasjonującą walkę z wicemistrzem ostatniej olimpiady w Seulu - Ralfem Schumannem z NRD. Polak wygrał rywalizację z reprezentantem NRD i wpisał się ostatecznym rezultatem na listę najlepszych wyników w świecie. Ogólny bilans Polaków jest znacznie bogatszy niż w niedawnym Pucharze Świata w Zagrzebiu. Nasi reprezentanci wywalczyli aż dziewięć miejsc w finałach poszczególnych konkurencji. Adam Kaczmarski ukończył zawody z piątą lokatą.

Jak poinformowało w czwartek 1 czerwca Ministerstwo Spraw Zagranicznych PRL, ratownicy dotarli do Andrzeja Marciniaka, rannego polskiego himalaisty, który od 27 maja przebywał w rejonie przełęczy Lo La pod zachodnią granicą Mount Everest. Jest on jedynym żyjącym uczestnikiem katastrofy, która miała miejsce 27 maja na grani Everestu. W lawinie śnieżnej zginęło wówczas pięciu polskich alpinistów: Eugeniusz Chrobak, Zygmunt Andrzej

Heinrich. Mirosław Dąsal, Mirosław Gardzielewski i Wacław Otręba. Stan zdrowia Andrzeja Marciniaka nie budzi obaw.

W Wiener Neustadt zakończyły się szachowe mistrzostwa świata. Sukces odnieśli Francuzi, którzy zdobyli dwa złote medale: w klasie standard - Aboulin, w klasie otwartej - Lopitau. Klasę 15-metrową wygrał Ganteubinsk z RFN. Polacy nie odnieśli sukcesów, ale też nie skompromitowali się, zajmując miejsca na pograniczu pierwszej i drugiej dziesiątki.

Sukcesem Polki Anny Sulimy zakończyły się międzynarodowe zawody w pięcioboju nowoczesnym kobiet w Gyoer. Polka wyprzedziła dwie pięcioboistki sowieckie Czerniecką i Naumową. Czwarte miejsce zajęła mistrzyni świata Dorota Idzi. Drużynowo wygrała Polska przed RFN.

Tradycyjny mecz piłki nożnej Aktoży - Dziennikarze odbył się w Warszawie w ubiegłą niedzielę na stadionie przy ulicy Łazienkowskiej. Wygrali go dziennikarze prowadzeni przez Kazimierza Górskiego i Ryszarda Kuleszę. Wynik 6:4.

5 MEDALI BOKSERÓW POLSKICH W ATENACH

W sobotę 3 czerwca zakończyły się XXVIII Mistrzostwa Europy w boksie, w których podobnie jak przed 4 lata w Budapeszcie, pięściarze Niemieckiej Republiki Demokratycznej zajęli w klasyfikacji medalowej pierwsze miejsce, wyprzedzając ekipę Związku Sowieckiego.

Do zażartej rywalizacji trzech obecnych potęg europejskich - NRD, ZSSR i Bułgarii - włączył się jedynie Holender Arnold van der Ljde, który w wadze ciężkiej obronił mistrzowski tytuł, wywalczony przed dwoma laty w Turynie. Tym razem z dużą satysfakcją możemy stwierdzić, że po trzech nieudanych występach naszych reprezentantów na mistrzostwach Europy w Warnie

(1983), Budapeszcie (1985) i Turynie (1987) Polacy w stolicy Grecji dali wreszcie znać o sobie i sięgnęli po pięć medali: 1 srebrny (Mariusz Czernij) oraz cztery brązowe (Krzysztof Wróblewski, Robert Ciba, Rafał Rudzki, Andrzej Obłota). Dariusz Czernij przegrał w finale wagi lekkopółśredniej z sowieckim bokserem J. Rużnikowem. Trzej sędziowie uznali go za pokonanego, dwaj głosowali za Polakiem. Według wielu fachowców porażka Czernija była niezasłużona, gdyż był on bokserem wyraźnie lepszym.

ANGLIA - POLSKA 3 : 0 (1:0)

Po sobotnim meczu w eliminacjach mistrzostw świata Polska-Anglia szanse naszej drużyny zakwalifikowania się do finałów we Włoszech zredukowane zostały do minimum. W teorii jeszcze istnieją i grać trzeba dalej, ale po meczu na Wembley są niewielkie. Nadzieję odebrały nam trzy gole Anglików: Gary Linekera w 24 minucie, Johna Barnesa w 70 i Neilla Webba w 83. W pierwszej połowie polska reprezentacja grała w defensywie, ale i tak napastnicy angielscy przedzierali się z łatwością pod bramkę. Gdyby nie polski bramkarz Jarosław Bako, który jako jedyny zasługuje na pochwałę, rezultat meczu wyglądałby jeszcze gorzej. Polskiej drużynie zabrakło woli walki i determinacji. W niczym nie przypominali zespołu sprzed 16 lat. Gra Polaków była na żenująco niskim poziomie. Trudno uwierzyć żebyśmy zdołali poprawić formę do następnego meczu z Anglią, tzn. 11 października.

Skład obu drużyn:

Anglia: Peter Shilton - Gary M. Stevens, Terry Butcher, Des Walker, Stuart Pearce - Chris Waddle (od 79 min. Dave Rocastle), Neil Webb, Bryan Robson, John Barnes - Gary Lincker, Peter Beardsley (od 79 min. Alan Smith).

Polska: Jarosław Bako - Waldemar Prusik, Roman Wójcicki, Damian Łukasik, Dariusz Wdowczyk - Krzysztof Warzycha, Jerzy Wijas, Waldemar Matysik, Jan

Urban (od 70 min. Ryszard Tarasiewicz) - Jan Furtok, Marek Leśniak (od 60 min. Roman Kosecki).
Sędziował Luigi Angolin z Włoch.

TABELA W GRUPIE 2.

1. Anglia	7:1	10-0
2. Szwecja	5:1	4-2
3. Polska	2:1	2-5
4. Albania	0:8	1-10

Wyniki dotychczasowych spotkań:

Polska - Albania	1:0
Anglia - Szwecja	0:0
Albania - Szwecja	1:2
Albania - Anglia	0:2
Anglia - Albania	5:0
Szwecja - Polska	2:1
Anglia - Polska	3:0
Następne mecze: Szwecja - Anglia (6.IX.), Szwecja - Albania (8.X.), Polska - Anglia (11.X.), Polska - Szwecja (25.X.), Albania - Polska (15.XI.).	

W grupie 6 Irlandia pokonała u siebie Węgry 2:0. W strefie azjatyckiej w grupie 4 Korea Południowa wygrała 4:0 z Nepalem, a w grupie 6 Hongkong zremisował 1:1 z Indonezją, a Japonia pokonała 2:1 Koreę Północną.

DWA ZAGŁĘBIA CORAZ BLIŻEJ I LIGI

I liga pauzowała z powodu meczu polskiej reprezentacji w Anglii. Odbyły się jednak mecze II-ligowe. Z grupy I awansuje na pewno do I ligi Zagłębie Lubin. Z grupy II pewny jest awans Zagłębia Sosnowiec bądź Motoru Lublin. W grupie I o awans walczą nadal Zawisza Bydgoszcz, Zagłębie Wałbrzych i Gwardia Warszawa.

GRUPA I

Bałtyk Gd. - Odra Wodzisław	0:1 (0:0)
Piast Gliwice - Zagłębie Lubin	1:2 (1:0)
Górniki Pszów - Gwardia W-wa	0:4 (0:0)
Ślęza Wrocław - Stilon Gorzów	0:1 (0:0)
Zagłębie Wałb. - Piast Nowa Ruda	6:1 (3:0)

Polonia Byt. - Radomiak	1:0 (0:0)
Chemik Police - Zawisza Bydg.	0:0
Moto Jelcz Oława - Arka Gdynia	4:0 (3:0)

1. Zagłębie L.	48	54-17
2. Zawisza	40	43-19

3. Zagłębie W.	39	46-24
4. Gwardia	38	32-17
5. Jelcz	36	33-24
6. Polonia	34	31-22
7. Piast N.R.	30	27-27
8. Stilon	27	23-24
9. Odra	26	31-31
10. Bałtyk	25	30-35
11. Górnik	22	23-36
12. Chemik	21	24-37
13. Arka	18	22-36
14. Ślęza	15	20-42
15. Radomiak	15	18-40
16. Piast G.	14	19-45

GRUPA II

Zagłębie Sosn. - Avia Świdnik	4:0 (0:0)
Stal Rzeszów - GKS Bełchatów	1:0 (0:0)
Igloopol Dębica - Motor Lublin	1:1 (1:0)
Broń Radom - Stal Stalowa Wola	0:1 (0:0)
Boruta Zgierz - Lechia Gdańsk	2:4 (2:2)
Górniki Łęčna - Hutnik Kraków	0:1 (0:0)
Karpaty Krosno - Resovia	1:3 (0:1)
Stomil Olsztyn - Górnik Knurów	2:1 (1:0)

1. Zagłębie	45	41-9
2. Motor	41	39-14
3. Hutnik	35	40-26
4. Stal Rz.	35	32-24
5. Stal St.W.	34	27-19
6. Resovia	34	27-19
7. Igloopol	33	33-29
8. Bełchatów	33	22-18
9. Górnik K.	32	34-26
10. Lechia	25	25-32
11. Stomil	23	24-34
12. Karpaty	22	20-33
13. Avia	20	26-37
14. Górnik Ł.	15	9-27
15. Broń	13	16-38
16. Boruta	8	11-44

PIASECKI KRÓLEM ETAPÓW PRAWDY

Lech Piasecki po raz kolejny potwierdził, że należy do najwybitniejszych czasowców zawodowego pelotonu kolarskiego. Polak zdecydowanie triumfował podczas 10 etapu 72 Giro d'Italia, przejeżdżając 36,8 km odcinek jazdy, na czas ze średnią prędkością 45,59 km/godzinę.

Wyniki 10 etapu: 1. Lech Piasecki (Polska - Malvor - Sioli) 48: 26; 2. Erik Breukink (Holandia - Panasonic) - strata

0:25; 3. Stephen Roche (Irlandia - Fagor) - 0:33.

Piasecki wygrał także 15 etap - jazdę na czas w Trento. Pokonał on odcinek 83,2 km w czasie 2:08:21 osiągając przeciętną szybkość 38,803 km/godz. W klasyfikacji ogólnej Wyścigu Dookoła Włoch po 15 etapach prowadził Francuz L.Fignon. Piasecki znajdował się poza pierwszą dziesiątką.

Ciąg dalszy ze str. 5

nie płacąc w ogóle. Szczególnie ciężka jest sytuacja osób, które starają się o statut uchodźczy, a nie otrzymały jeszcze prawa stałego pobytu, lecz mają już prawo podjęcia pracy. W ubiegłym roku imigranci złożyli w ministerstwie pracy w Ontario 18 tys. skarg na nieuczciwych pracodawców. Wielu jednak ze względu na niewiedzę, nieśmiałość bądź nieznaną znajomość języka w ogóle nie zgłasza się do ministerstwa w celu złożenia zażalenia. Prawnicy zaapelowali do ministra pracy G.Sorbary, aby wprowadził odpowiednie zmiany w prawie pracy, uniemożliwiające oszukiwanie i wyzyskiwanie pracowników - imigrantów przez pracodawców oraz żeby prowincja zorganizowała kursy i szkolenia imigrantów.

SMITH ZREZYGNOWAŁA

Prokurator prowincjonalny w Ontario Joan Smith 5 czerwca zrezygnowała ze stanowiska. W poprzednim numerze omówiliśmy nocną wizytę Smith na posterunku policji w Lucan, krytykę tego kroku w parlamencie i w środkach masowego przekazu wyrażając zarazem pogląd, że Smith powinna zrezygnować.

ALIMENTY I RENTY KANADYJSKIE DO POLSKI

INFORMACJA WŁASNA

Trwają przygotowania do pierwszej tury rozmów pomiędzy przedstawicielami wydziału wschodnioeuropejskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych Kanady a przedstawicielami resortu spraw zagranicznych PRL. Rozmowy dotyczyć mają strony prawnej i formalnej umowy pomiędzy PRL i Kanadą o ściąganiu alimentów i wysyłaniu do Polski kanadyjskich rent i emerytur.

8 czerwca - 14 czerwca

BARAN: 21 marca - 20 kwietnia
Czeka Cię w niedługim czasie jakiś wyjazd i kilka zobowiązań towarzyskich. Musisz sobie wszystko z góry dość precyzyjnie zaplanować, bo w innym wypadku wymkną Ci się, co ważniejsze sprawy i sytuacja się nadmiernie skomplikuje. Finanse na krawędzi ryzyka, ale jeszcze w Twoim ręku. Porozmawiaj z Rybami, do Raków lepiej się nie odzywaj. Dzień miły - poniedziałek, liczba szczęśliwa - 5.

BYK: 21 kwietnia - 21 maja
Trzeba się liczyć z wydatkami; będą one najpewniej związane z jakimiś terenowymi zobowiązaniami. Ale ostateczne słowo na temat "wydać - nie wydać", będzie należało do Ciebie. Spotkanie na początku tygodnia zapowiada się interesująco. Dadzą o sobie znać niedawno nawiązane kontakty zawodowe. Dobre układy z Wagą, Lew nie ma dla Ciebie tolerancji. Dzień ważny - wtorek, liczba szczęśliwa - 3.

BLIŹNIĘTA: 22 maja - 21 czerwca
Przed Tobą ciekawe dni. Kilka wartych uwagi spotkań i związanych z tym rozmów. Szczególnie jedna Cię zainteresuje. Postaraj się wyciągnąć właściwe wnioski dla siebie i swoich planów na przyszłość. Nowy aspekt w sprawach uczuciowych. Poświęć trochę czasu sobie. Zwróć uwagę na nieśmiałość Byka, unikaj Wagi. Dzień ważny - czwartek, liczba szczęśliwa - 5.

RAK: 22 czerwca - 22 lipca
Mimo nieoczekiwanych wydatków i jakiegoś poważnego spotkania, Twój nastrój będzie pogodny i atmosfera dobra. Pozwoli Ci to na zrobienie kilku udanych posunięć w sprawach blisko Cię obchodzących. Spotkania i rozmowy. Warto wyciągnąć z nich właściwe wnioski. W swoich planach na przyszłość pamiętaj o Wadze, unikaj Wodnika. Dzień miły - niedziela, liczba szczęśliwa - 2.

LEW: 23 lipca - 23 sierpnia
Dużo wrażeń i ciekawych doznań. Zapowiedź nowych układów i jednocześnie - dobrych szans! Warto będzie wysilić własną inicjatywę i pomysłowość, by sytuację jeszcze poprawić według własnych koncepcji. Uważaj na inne Lwy, nie wszystkie działają na Twoją korzyść. A o własną zgubę nietrudno. Oparcie i radę znajdziesz u Koziorożca. Unikaj Bliźniąt. Dzień ważny - sobota, liczba szczęśliwa - 12.

PANNA: 24 sierpnia - 22 września
Tydzień rozpocznie się ciekawie, choć czeka Cię sporo zajęć i spraw do szybkiego rozwiązania. Ktoś bliski nie będzie Ci tu pomocą. Trzeba liczyć przede wszystkim na siebie i swoje doświadczenie. Ucieczki, które stosujesz na co dzień nie załatwią za Ciebie problemów. Przymilać się będzie fałszywie Rak, ale na Byka możesz liczyć. Dzień miły - środa, liczba - 4.

WAGA: 23 września - 23 października
Huśtawka nastrojów od radości ku pełnemu pesymizmowi. Nie bardzo będzie to usprawiedliwione, bo przyczyn konkretnych trudno się dopatrzeć. Aby zrównoważyć atmosferę, potrzebne będzie energiczne przeciwdziałanie z Twojej strony. Nie poddawaj się humorom! Miłe spotkanie z Baranem wprawi Cię w dobry humor. Nie licz na względy Wodników w tym tygodniu. Dzień ważny - czwartek, liczba szczęśliwa - 4.

SKORPION: 24 października - 22 listopada
Tydzień planów i zamiarów. Nie wszystkie uda się skonkretyzować, a tym bardziej sfinalizować. Różne okazjonalne spotkania odwrócą Twoją uwagę od wszystkich innych spraw. A szkoda, bo początek z tym planowaniem będzie dobry. Także okres większych wydatków i wyjazdów. Pierwsze będą konieczne, drugie męczące. Nie zadzieraj ze Skorpionem, ale Byk Ci sprzyja. Dzień ważny - niedziela, liczba szczęśliwa - 7.

STRZELEC: 23 listopada - 21 grudnia
Uważaj, by nie wymknęła Ci się z rąk jakaś dobra okazja! Jeszcze gorzej: aby Ci jej ktoś nie sprzątnął sprzed nosa. Nadchodzące dni przyniosą różne dobre sprawy i układy. Co dalej? To będzie zależało tylko od Ciebie. Więcej optymizmu! Jakaś Panna czeka na wiadomość, nie zwlekaj! Wagi nie są przychylne w tym tygodniu. Dzień ważny - sobota, liczba szczęśliwa - 5.

KOZIOROŻEC: 22 grudnia - 20 stycznia
Nie zrażaj się komplikacjami, które mogą zaistnieć teraz w sprawach blisko Cię zajmujących. Szybko uda się wyprowadzić wszystko na czyste wody. Czyjaś pretensja skierowana wprost do Ciebie okaże się łatwa do odparowania. Najlepsze odprężenie znajdziesz w obcowaniu z przyrodą. Uwaga - mniej wyniosłości w stosunku do Barana. Nie sprzyja Ci Lew. Dzień ważny - czwartek, liczba szczęśliwa - 4.

WODNIK: 21 stycznia - 18 lutego
Tydzień miły i ciekawy. Jedno zdarzenie szczególnie powinno być Ci na rękę. Rozmowa z kimś mało dotychczas znanym może stać się początkiem serdecznej przyjaźni. Przyjazna rozmowa z Rakiem. W domu przedwakacyjnej rozgardiasz. Ostatni dzwonek dla podjęcia decyzji, co robić. Unikaj Panny, nie miłego od niej w tym tygodniu spotkać Cię nie może. Dzień miły - piątek, liczba szczęśliwa - 8.

RYBY: 19 lutego - 20 marca
Niespodziewany tok spraw, odmienny od tego co zamierzasz. Będzie Ci to w pewnym stopniu odpowiadało, choć przystąpisz do działania z pewnymi oporami. Dopiero, gdy przekonasz się o dobrych stronach tej nowej sytuacji - zaakceptujesz stan faktyczny. Finanse dadzą satysfakcję. Znak ważny - Strzelec, unikaj Barana. Dzień miły - niedziela, liczba szczęśliwa - 3.

Kto się urodził

7 czerwca

Człowiek urodzony w tym dniu bywa nerwowym i drażliwym. Łatwo ulega przemęczeniu. Ma szeroki zakres zainteresowań i potrafi przekonywać innych, dlatego sprawdza się jako popularyzator, agent sprzedaży, reprezentant firmy. Pasjonują go rzeczy rzadkie i nowe. Stąd wieczna gonitwa, rozproszenie sił i nerwowość. Musi ćwiczyć cierpliwość, prostolinijność, siłę koncentracji.

8 czerwca

Zmienna podwójna natura. Zarazem duże zdolności przystosowawcze, obrotowość. Nie znosi rutyny. Czuje się dobrze tam, gdzie może przejawiać swoją błyskotliwą indywidualność. Potrafi znaleźć własną drogę życiową. Okresy dużej aktywności życiowej przeplata chwilami załamania psychicznych. Dlatego należy z nim delikatnie postępować.

9 czerwca

Społecznik, działacz, gorący zwolennik literatury i sztuk pięknych. Posiada duże uzdolnienia w kierunku handlu, komunikacji międzyludzkiej i prawa dyplomacji. Uwielbia podróże. W życiu wiecie mu się zmiennie, niespokojnie. Straty przeplatają się z wielkimi zyskami, klęski z sukcesami. Powinien ćwiczyć sztukę przewidywania konsekwencji swoich czynów.

10 czerwca

Przeżywa częste huśtawki nastrojów od euforii po przygnębienie. Uwielbia rzeczy dziwaczne, ma upodobania mistyczne, interesuje się snami i wizjami. Mimo tych upodobań potrafi zrobić karierę w każdym zawodzie i spełni nawet najtrudniejsze zadania. Cenią go i szanują osoby wpływowe.

11 czerwca

Zamknięty w sobie, nie przepada za towarzystwem. Zdolny do wielkiej mobilizacji psychicznej. Ryzykant, hazardzista, ostry konkurent, kaskader. Lubi sport, rozrywki pełne niebezpieczeństw musi uważać, by w pogoni za ryzykiem nie zaniedbywać różnych życiowych poważnych okazji, surowość i szorstkość w wychowaniu potęguje jego wady. Z własnymi dziećmi nie zawsze mu się układa.

12 czerwca

Ceni spokój i zgodę. Uprzejmy, życzliwy. Potrzebuje pokrewnej duszy w przyjaźni i małżeństwie. Łatwo wpada w sieć pochlebców. Może od nich uciec w intensywną pracę umysłową, którą uwielbia. Czeką go szczęście rodzinne.

13 czerwca

Człowiek dobrych pomysłów i wielkich ambicji politycznych. Optymista, obdarzony siłą charakteru. Wiedzie mu się również w zawodzie wydawcy w środkach przekazu, transportu, we współpracy z innym. Jest bezinteresowny i nie zwraca uwagi na materialne problemy. I słusznie. I tak odnosi powodzenie finansowe.

ECHO W TYM TYGODNIU POLECA

• "Cena" - sztuka Arthura Millera wystawiana przez Theatre Plus na deskach Jane Mallett Theatre, St. Lawrence Centre, 27 Front St.E., tel. 366-7723. Tylko do 17 czerwca.

• Du Maurier Jazz Festival zaczyna się w tym roku 3 lipca. Szczegółowy program pod nr tel. 445-3531.

• 23 czerwca wchodzi na ekrany kin Toronto "Batman" z Michaeliem Keatonem w roli głównej.

• Krzysztof Penderecki 17 czerwca o godz. 20 w St. Patrick's Church, 131 McCaul St. i "Stabat Mater".

• Historię Toronto można poznać na wycieczkach organizowanych przez ROM. 18 czerwca ruszamy po City Hall i okolicach. Szczegóły tel. 586-5513/5514.

• Całą rodziną można rozerwać się w niedzielę 11 czerwca w Bolton Camp. W programie 2-km spacer i 5-km bieg. Zapisy i szczegóły tel. 922-3126, prosić Boba Christensena.

• Wystawa kwiatów i pokaz sztuki układania roślin w wazonach organizowany jest przez The Milne House Gar-

den Club, Dochody przeznaczone zostaną dla Niagara School of Horticulture i Ronald McDonald House. Civic Garden Centre, 777 Lawrence Ave. E. Bilety 447-4394.

• African Lion Safari z okazji Dnia Ojca funduje darmowy przejazd na słońcu. 18 czerwca, Safari Road, między Hwy 6 i 8 na północ od Hamilton, tel. 1/519/623-2620.

ECHO POLECA DZIECIOM:

• W Art Galery of Ontario wystawa rysunków, malarstwa i rzeźby młodych twórców. 15-17 czerwca, 317 Dundas St. W., tel. 979-6621.

• Pierwszy Festiwal Komedi zacy na się 16 czerwca o godz. 13 w Ontario Place Forum. 955 Lakeshore Blvd.W., tel. 965-7711.

• "Żywe obrazy" z udziałem wojska XVII- i XIX-wiecznego będzie można obejrzeć w Black Creek Pioneer Village 17 i 18 czerwca. Jane i Steeles, tel. 736-1733.

City of Toronto

Ważna informacja dla podatników Toronto

Już powinieneś być otrzymać swoje rozliczenie podatkowe (1989 FINAL REALTY TAX BILL). Jeśli jeszcze nie dostałeś, zadzwoń pod nr 392-7115, albo napisz do Tax Collector, City Hall, Toronto M5H 2N2, lub po prostu przyjdź do nas: Tax Information Counter, Main Floor, City Hall.

PAMIĘTAJ, że jeśli nawet nie otrzymałeś jeszcze swego rozliczenia podatkowego, to i tak jesteś odpowiedzialny za uregulowanie swych długów podatkowych. Przypominamy, że ostatnie cztery wpłaty za rok 1989 powinny być wysłane do: 15 czerwca, 17 lipca, 15 sierpnia i 15 września.

Wpłaty można załatwić osobiście w City Hall w dni powszednie od poniedziałku do piątku w godz. 8.30-16.30 albo w jakimkolwiek banku (chartered bank) na terenie Metropolitan Toronto lub przez pocztę bezpośrednio do City Hall. Czeki powinny być wystawione na "THE TREASURER CITY OF TORONTO".

Nie wymiguj się od dopłat; Twoje pieniądze potrzebne są do podniesienia standardu życia w Toronto - jego usług i miejsc publicznych. I Ty tu mieszkasz i pracujesz. Twoje dzieci uczęszczają do subsydiowanych tymi pieniędzmi szkół podstawowych i średnich. Usługi jak: straż pożarna, zbieranie śmieci, usuwanie śniegu, utrzymywanie terenów zielonych, serwis dróg i ulic, policja, pomoc społeczna, zasiłki dla dzieci i pogotowie ratunkowe - kosztują. Nie zwlekaj, zapłać sumę, którą masz do rozliczenia.

G.H. Clarke
City Treasurer

brydż krzyżówka szachy

POZIOMO:

- 1 Tytuł powieści H.Sienkiewicza
- 5 Wesoły teatrzyk
- 9 Kolor wapna
- 10 Ruch tłoka w silniku
- 11 Czas wymawiania samogłoski
- 12 Broń kowboja
- 13 Nad głową
- 15 Chronologiczny zapis wydarzeń
- 17 Druga strona medalu
- 18 Na puchową poduszkę
- 20 Przezroczysta tkanina jedwabna
- 21 Niezaprzeczalny
- 23 W skrzynce narzędziowej
- 25 Werwa, zapał
- 26 Odbicie światła
- 27 Futerał
- 28 Miejsce ustronne
- 29 Wrześnieowy solenizant

PIONOWO:

- 2 Jednostka ludzka
- 3 Część topora
- 4 Jasne z pianką
- 5 Mały, ciasny pokój
- 6 Nauka o żywych organizmach
- 7 Burzenie budynków
- 8 Akt zawierający ostatnią wolę
- 13 Konny taksówkarz
- 14 Gatunek miodu pitnego
- 16 Śluza na kanale

- 19 Bardzo drobne pismo
- 21 Ekspozytura, oddział
- 22 Dawna ręczna broń miotająca
- 24 Grubianin

PRZEPRASZAMY za zamieszczenie w Nr 83 rozwiązania bieżącej krzyżówki.

Rozwiązanie krzyżówki z Nr 82

POZIOMO: postęp, legenda, ciotka, książka, orbita, Anioł, pniak, kok, ekstaza, ponowa, ostatki, trepak. PIONOWO: opierunek, tętlica, plakat, iglica, anyż, naja, kropiółka, nękanie, kwarta, akapit, Eros, sito.

BRYDŻ NR 51

ZADANIE

NS po partii:

W 10 9 7 4 A K 6 5
A 9 8 3 D 10 5 4
K 8 3 W E A 2
3 W 9 7

w tej lewie, ale tego już nie trzeba tłumaczyć.
Ręka S: kier: W 2
karo: D W 10 5 4 trefl: A 10 6 4 2

* Układ 5-5+ w kolorach młodszych.

DAMA PIK

SZACHY NR 58

ROZWIĄZANIE ZADANIA NR 57

1. Sb3 - a5!! Kb6 - a5
2. He8 - b8 Ka5 - a4
3. Hb8 - b4 x

1. - " - Kb6 - a7
2. He8 - c6 Ka7 - b8
3. Hc6 - b7 x

1. - " - Kb6 - c5
2. He8 - c6 + Kc5 - d4
3. Hc6 - c4 x

1. - " - Kb6 - c7
2. He8 - c6 + Kc7 - d8
3. Sa5 - b7 x

N zawistował królem trefl, a następnie zmienił atak na dziewiątkę karo. Zabił asem, zagrał asa pik i obaj obrońcy dołożyli do koloru. Jak rozgrywasz dalej, jeśli wiesz, że licytacja przebiegała w sposób następujący?

W N E S
- - - 2 BA*
pas 3 trefle ktr. pas
4 piki pas...

ROZWIĄZANIE

Licytacja ujawniła u S co najmniej dziesięć kart w kolorach młodszych, a tym samym maksimum trzy karty w kolorach starszych.

Ten wniosek jest wystarczający, by zapewnić sobie wzięcie dziesięciu lew. Zagraj ze stołu karo do asa i wyjdź waletem pik z zamiarem impasowania damy. Dalsza Twoja rozgrywka zależy od tego, co się stanie

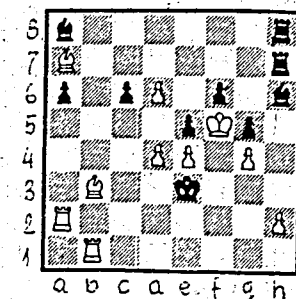
2. - " - Kc7 - b8
3. Hc6 - b7 x

Marian WRÓBEL urodził się w 1907 r. we Lwowie. Najwspanialszy nasz problemista, z wykształcenia magister filologii, z zawodu nauczyciel. Jego pierwsze zadanie pojawiło się w "Sporcie" w 1922 r. Od 1926 r. osiedla się w Warszawie i jako uczeń Przepiórki już w ciągu ROKU staje się dojrzałym KOMPOZYTOREM. c.d.n.

ZADANIE NR 58

Marian Wróbel OŚR. WARSZAWSKI
B.C.F. 1931 r.

Druga wzm.: zaszczytna

Białe zaczynają i dają mat w 3 ruchach.
Rozwiązanie w następnym numerze.

GRAORZ

Kalendarium

Jeśli Medard się rozdeszczy, takich dni będzie czterdzieści.

Kiedy Medard się rozwodni, będzie deszcz przez sześć tygodni.

Czasem i na świętego Medarda wiosna jeszcze przytwarda.

Święty Medard w sobie mieści słońce lub pogód dni czterdzieści.

Na święty Antoni bydło się gzi i goni.

Na święty Antoni pierwsza się jagódka zapłoni.

Święty Antoni od zguby goni.

8 czerwca - czwartek

Wsch. Słońca: 04.15 Zach. Słońca: 19.48
Wsch. Księż.: 09.07 Zach. Księż.: 23.39
Imieniny obchodzą: Kilian, Maksym, Maria, Medard, Paula, Seweryn i Wilhelm

PATRONI:

Św. Medard był biskupem Noyon (Francja) i żył w VI w. Od wieków uważano go za patrona rolników i piwowarów, ma też strzec winnic i dobrej pogody.
Św. Wilhelm Fitzherbert był biskupem Yorku. Tytuł swój otrzymał na skutek symonii (przekupstwa), lecz zdołał ten grzech swój odpokutować. Zmarł w 1154 r.

Medard - germ. maht (męstwo) + hart (silny, odważny).
Wilhelm - germ. wille (chęć, wola) + helm (opieka).

9 czerwca - piątek

Wsch. Słońca: 04.15 Zach. Słońca: 19.49
Wsch. Księż.: 10.16 Zach. Księż.: 23.57
Imieniny obchodzą: Anna Maria, Bertrand, Efreim, Felicjan, Lucjusz, Pelagia i Sławoj

PATRONI:

Św. Pelagia była młodą chrześcijanką z pierwszych wieków chrześcijaństwa, rodem z Antiochii, która zginęła zeskakując z dachu, gdy ścigali ją rozwiązli żołdacy.

Św. Efreim pochodził z Syrii i był diakonem oraz pisarzem religijnym. Żył w IV w.

Bł. Anna Maria Taigi, Włoszka, była

matką kilkorga dzieci, a także wielką ascetką i filantropką. Żyła w latach 1769-1837.

Pelagia - grec. pelagis (morski).

Efreim - hebr. ephraim (kurz, piasek). Imię biblijne.

10 czerwca - sobota

Wsch. Słońca: 04.15 Zach. Słońca: 19.50
Wsch. Księż.: 11.21 Zach. Księż.: —
Imieniny obchodzą: Bogumił, Diana, Maksym, Małgorzata i Mauryn

PATRONI:

Bł. Bogumił pochodzi - wedle tradycyjnych przekazów - z rodu Leszczyców i urodził się we wsi Kozmin k. Koła. Kształcił się w Gnieźnie i Paryżu, a kiedy wrócił do Polski jako zakonnik-kamedula był pustelnikiem, a potem proboszczem w Dobrowie. Od 1064 r. był arcybiskupem gnieźnieńskim, lecz w 1080 r. zrezygnował z tej godności i ponownie został pustelnikiem-ascetą. Zmarł w 1092 r. w Dobrowie.

Św. Diana Andalo była włoską dominikanką. Żyła w XIII w.

Bogumił - stare imię słowiańskie.
Diana - grec. pochodzi od greckiej bogini Diany.

Małgorzata - obchodzimy obecnie 16 listopada (Św. Małgorzaty Szkockiej).

11 czerwca - niedziela

Wsch. Słońca: 04.14 Zach. Słońca: 19.50
Wsch. Księż.: 12.25 Zach. Księż.: 00.13
Imieniny obchodzą: Amabelia, Barabasz, Barnaba, Benedykt, Feliks i Radomił

PATRONI:

Św. Barnaba Apostoł pochodził z Cypru i tam też podobno zmarł. Był jednym z najbliższych współpracowników św. Piotra.

Barnaba - imię aramejskie; oznacza: syn prorocstwa.

Radomił - imię słowiańskie; nie ma patrona.

12 czerwca - poniedziałek

Wsch. Słońca: 04.14 Zach. Słońca: 19.51
Wsch. Księż.: 13.28 Zach. Księż.: 00.28
Imieniny obchodzą: Gwidon, Jan, Leon, Nabor, Onufry i Placyd

PATRONI:

Św. Onufry to pustelnik z Egiptu żyjący na przełomie IV/V w. Podanie mówi, iż uprawiając przez 70 lat surową ascezę żywił się tylko tym, co przynosił mu anioł, a okrywał się jedynie swoją długą brodą i włosami. Tak też jest zwykle

przedstawiany na obrazach. Jest to święty bardzo czczony w Kościele prawosławnym.

Św. Leon III papież zmarł w 816 r. Jednym z największych jego dokonań była koronacja Karola Wielkiego na cesarza rzymskiego (800 r.).

Św. Placyd pochodził z Abruzów i był pustelnikiem. Zm. w 1248 r.

Onufry - grec. pasterz osłów.

Leon - grec. leon (lew).

Placyd - łac. placidos (spokojny, dobrotliwy).

13 czerwca - wtorek

Wsch. Słońca: 04.14 Zach. Słońca: 19.51
Wsch. Księż.: 14.32 Zach. Księż.: 00.45
Imieniny obchodzą: Antoni, Gracja, Lucjan i Tobiasz

PATRONI:

Św. Antoni urodził się ok. 1195 r. w Lizbonie i tam również uczył się w szkole katedralnej, a potem wstąpił do zakonu Kanoników Regularnych. W 1220 r. został franciszkaninem i od tego czasu przebywał w różnych miejscach we Włoszech, Francji i Maroku, szczególnie dając się poznać w Padwie jako wybitny kaznodzieja i egzegeta biblijny. Zwalczał wyzysk, lichwę, więzienie za długi. Zmarł u furty jednego z klasztorów w 1231 r. Od wieków widziano w nim patrona ubogich, narzeczonych i małżeństw oraz orędownika w poszukiwaniu zguby. Zwykle przedstawia się go z Dzieciątkiem Jezus, gdyż wedle legendy tak widział go w oknie jakiś człowiek.

Antoni - starorzym. (sławny był ród Antoniuszów).

14 czerwca - środa

Wsch. Słońca: 04.14 Zach. Słońca: 19.52
Wsch. Księż.: 15.38 Zach. Księż.: 01.02
Imieniny obchodzą: Bazyli, Eliza, Elizeusz, Herta, Rufin i Walery

PATRONI:

Św. Święci Rufin i Walery to dwaj męczennicy z pierwszych wieków chrześcijaństwa. Mieli być podobno magazyńierami cesarskimi, a zginęli utopieni w jednej z rzek francuskich.

Rufin - łac. rufus (rudy).

Walery - imię starorzymskie. Dawniej używano staropolskiego imienia Wiecław (zmieniona forma od Wacław).

SIŁA LECZNICZA ZIOŁ

Historia leczenia ziołami sięga jeszcze czasów człowieka pierwotnego. Ludy starożytne posiadały cały szereg roślinnych środków leczniczych, często bardzo skutecznych i wykorzystywanych obecnie przez współczesną wiedzę lekarską, np. chinina stosowana w malarii lub naparstnica w chorobach serca. W wieku XVI wielki lekarz i filozof - Paracelsus powiedział, że nasze pola i lasy to apteki. Stwierdzenie to do dziś nie straciło na aktualności. Wystarczy przyjrzeć się zachowaniu zwierząt żyjących w naturalnym środowisku, np. ukąszona przez żmiję kozica zjada wilczomlecz, nasze domowe koty, psy przy niestrawności zjadają trawę. Wśród roślin można znaleźć środki niemal na wszystkie schorzenia człowieka. Tak np. penicylina i inne antybiotyki zawarte w pleśniach są zdobyczą naszych czasów, chociaż stosowano je już od dawna w postaci chleba z pajęczyną do gojenia ran.

Obecnie moda na zioła objęła cały świat, powrót do natury, w połączeniu z naturalnym odżywianiem stał się po prostu potrzebą. Ludzie zaczęli wierzyć, że jedyną drogą do utrzymania zdrowia i młodości jest odpowiednie odżywianie, unikanie stresów, skażeń i innych mankamentów współczesnej cywilizacji.

W tym miejscu znaczenie medycyny ludowej staje się bardzo istotne. Zioła należą do najskuteczniejszych i najstarszych środków medycyny ludowej. Można nimi leczyć wiele niedomagań i chorób jak choroby na tle urazów fizycznych, rany, stłuczenia, oparzenia. Bowiem niektóre z ziół zawierają witaminy, czy substancje przyspieszające gojenie się ran. Przykładem takim może być znana powszechnie Arnica.

Inne choroby to zatrucia pokarmowe, uczulenia, choroby wirusowe, bakteryjne. Najczęstszą, najpospolitszą grupą przewlekłych niedomagań, szczególnie u ludzi starszych są choroby wadliwej przemiany materii. Mogą to być artretyzm, podagra, niektóre kamice, cukrzyca czy otyłość.

Nie sposób jest wymienić wszyst-

kie znane nam leki roślinne. Przytoczę kilka przykładów ziół bardzo przydatnych w leczeniu niektórych dolegliwości. A więc:

Rumianek - znany już od blisko 2500 lat, łagodzi stany zapalne skóry, błony śluzowej, pomaga w zaburzeniach żołądkowych, jelitowych. Daje się go dzieciom i niemowlętom przy kolkach, wzdęciach, działa też uspokajająco.

Dziurawiec - czyli ziele świętojańskie, jest doskonałym środkiem dezynfekcyjnym, zarazem zewnętrznym jak i wewnętrznym. Ma działanie moczopędne, wzmacniające układ nerwowy, poprawia trawienie.

Mniszek - młode liście tej rośliny, są wspinałki do jedzenia jako sałata. Gryzienie surowego mleczka pobudza apetyt. Jest on znany w schorzeniach wątroby, pęcherzyka żółciowego.

Istnieją w świecie roślinnym naturalne antybiotyki - tzw. fitoncydy. Rośliny, które je wydzielają to znana nam wszystkim cebula, czosnek, chrzan, rzepa, aloes, chmiel. Również sosny, świerki, modrzewie, drzewa szpilkowe zawierają dużą ilość fitoncydów. Dlatego też przebywanie w takim lesie jest tak zdrowe.

Naturalnie zioła nie zastąpią tysięcy niezbędnych leków chemicznych lub zabiegu chirurgicznego, ale mogą niesłychanie pomóc w poprawieniu sa-

mopoczucia, w usuwaniu dolegliwości lub w leczeniu pewnych schorzeń.

Na ziołach trzeba się jednak znać. Branie ziół w domu, bez porady lekarza, może być czasem pomocne. Ale w przypadku chorób poważniejszych, przewlekłych pomóc może jedynie lekarz naturopata, odpowiednio do tego przygotowany. Nieprawidłowa kuracja ziołami może nie dać spodziewanego efektu, lub nawet stać się niebezpieczną dla zdrowia.

Dr. LIDIA DOBOSZ,
M.D., N.D.
TEL. 534-0050

BIOENERGOTERAPIA A ZDROWIE

Zainteresowanych tym
tematem zapraszamy
11 czerwca o godz. 12.00
na spotkanie ze
**SŁAWOMIREM
GORCZEWSKIM**
które odbędzie się w
sali parafialnej kościoła
M.B. Królowej Polski
w Scarborough
2661 Kingston Rd.

Książki
dr **JADWIGI GÓRNICKEJ**
z zakresu
"APTEKA NATURY"
**DO NABYCIA
W REDAKCJI**

Najsłynniejszy polski
bioterapeuta
PAWEŁ POŁONECKI
przebywa ponownie w Toronto.
Proszę dzwonić pon.-piątek
w godz. od 10 - 1 i od 5 - 7
TEL. 533 - 0656

ŻYĆ NIE UMIERAĆ

SPLATA HIPOTEKI - DOBRĄ INWESTYCJĄ MAŁEGO RYZYKA

Ostatnio nasza sytuacja zarobkowa się poprawiła i chcielibyśmy zacząć inwestować. Niektórzy mówią nam, że najlepszą inwestycją w naszej sytuacji jest zacząć spłacać mortgage (hipotekę) jak najprędzej. Mamy do spłacenia \$110,000 i dosyć korzystną, jak na dzisiejsze warunki, stopę procentową. Jakie korzyści dla nas mogłyby wypłynąć z ulokowania naszych dodatkowych pieniędzy we wcześniejszą spłatę naszej hipoteki?

Na tego rodzaju pytanie nie ma jednoznacznej odpowiedzi, jest bowiem wiele czynników, które mogą wpłynąć na to jaka decyzja odnośnie naszych finansów będzie najkorzystniejsza dla osoby, która ją podejmuje. Zgadzam się

ze zdaniem państwa doradców, jeśli chodzi o szybkie spłacanie hipoteki!

Po zastanowieniu się, ile właściwie ten nasz dom kosztuje, wzięciu pod uwagę wysokości hipoteki, stopy procentowej oraz okresu amortyzacji, dojdziemy do wniosku, że w ostatecznym rachunku zapłacimy dwu lub trzykrotnie jego cenę. Ponieważ nie ma ulgi podatkowej od kosztów hipoteki na własnym domu, a zyski z inwestycji są z reguły opodatkowane można sobie obliczyć co nam się lepiej opłaca. Np. jeśli przy hipotece na 25 lat ze stopą procentową 10%, mogą państwo dodatkowo wpłacić pod koniec pierwszego roku 10% hipoteki, w państwa przypadku \$11,000 dolarów, skróci to czas jej spłacania o

prawie siedem lat. Przy podatkach od dochodu w granicach np. 40% taka spłata hipoteki jest równoważna ulokowaniu tej sumy w inwestycji, przynoszącej 16% w stosunku rocznym, nie objętej schronem podatkowym.

Możliwość wcześniejszego spłacenia hipoteki (lub jej brak) zależy nie tylko od możliwości finansowych posiadaczy hipoteki, ale przede wszystkim od warunków umowy hipotecznej. Różne instytucje finansowe oferują różne warunki. Przy załatwianiu pożyczki hipotecznej, oprócz stopy procentowej, która jest niezmiennie ważna (przy dużych sumach nawet drobne różnice w procencie mogą stanowić znaczne kwoty w rozrachunku końcowym), należy wziąć również pod uwagę możliwość wcześniejszego spłacenia hipoteki, ponieważ może być ona jednym z korzystniejszych aspektów umowy hipotecznej. Wcześniejsze spłaty hipoteki są dobrą inwestycją dla osób obawiających się dużego ryzyka.

Na pytania z dziedziny ubezpieczeń i planowania finansowego odpowiadam bezpłatnie tel.: 622-1115 oraz 746-5270 lub też na łamach Echa.

Redaguje:
HALINA BARANOWSKA
M.A.A.I.C

E - A

"Nasi krewni są absolutnie zwirowani na punkcie wojennych zabawek, a już szczególnie pistoletów i karabinów. Nasza 4-letnia córeczka ma już całą kolekcję rozmaitej broni, od najnowszych modeli laserowych pistoletów po stare modele karabinów z czasów wojny Północ-Południe. Na szczęście wciąż jeszcze bardziej interesują ją lalki i zabawa w dom. Ale włosy nam na głowie stają, co to będzie z naszym dwumiesięcznym synkiem, który już dostał grzechotkę w kształcie kolta od cici i wujka. Co robić?"

Droga Czytelniczko, Bywała, jako matka, też woli, żeby jej dzieci strzelały

do siebie z patyków zza węgła niż z czegoś, co przypomina prawdziwą śmiercionośną broń, bo przecież że strzelać muszą w to nikt nie wątpi. Ale żadne dziecko, szczególnie płci męskiej, bez pistoletu się nie wychowało, a nie wszyscy dorośli mężczyźni mają instynkty mordercze. Nie róbmy więc z igły widły, tym bardziej że synek ma dopiero 2 miesiące i z ledwością rozróżnia kształty. Czas załatwia wiele problemów, może krewni się sami zniechęcą, a może Wy podsuniecie jakieś pomysły na prezenty dla dzieci.

BYWAŁA

A P E L

Dziesięcioletnia **AGNIESZKA** choruje na raka gruczołów limfatycznych. Przeszła cykl chemoterapii, za który szpital w Niemczech Zachodnich nie pobrał żadnej opłaty. Obecnie życie małej Agnieszki uzależnione jest od regularnych kontroli, które związane są ze znacznymi kosztami. Apelujemy o składowanie datków na ratowanie życia dziecka na konto:

AGNIESZKA, Credit Union
c/o Polish Cultural Centre,
206 Beverley Street,
Toronto M5T 1Y9.
Dr. ZBIGNIEW KRYŃSKI

Ciąg dalszy ze str. 19

powiedzieć, że Jan Paweł II opiera się na władzy kolegalnej. Kieruje sam i nie wątpi, przynajmniej w widoczny sposób, że ma na zlecenie bardzo ważnego Pana trzymać w rękę wodze. Jeszcze jeden z Jego paradoksów: niewielu, jeśli w ogóle jakaś postać światowej polityki, zaangażowała się tak głęboko, z całym sercem w demokratyczne i ogólne prawa człowieka jak właśnie ten Papież. Ale Jego styl przywódcy kościelnego jest daleki od demokratycznego. Tego dokładnie doznali teologowie Ameryki Łacińskiej, i nie tylko oni.

Wkrótce przyjdzie więc do Szwecji pierwszy Papież, który kiedykolwiek postawił swoją stopę na szwedzkiej ziemi. Może dojść do poważnej konfrontacji kultur.

Rozluźnienie, pokój na świecie, międzynarodowa solidarność w pracy nad światem bardziej godnym ludzkości. Szwecja i Watykan mają duże, wspólne cele i one są powodem, że od kilku lat utrzymujemy regularne stosunki dyplomatyczne. Lars Bergqvist, nasz obecny przedstawiciel przy Świętym Tronie, jest też pierwszym na tym stanowisku, który stale mieszka w Rzymie. To, że przedtem był ambasadorem w Pekinie, na pewno nie pomniejsza jego wartości, którą Watykan wiąże z jego obecnością.

Ale dokładnie licząc 1159 lat zdążyło upłynąć między pierwszą wizytą Ansgara i Jana Pawła II. Papież jest obcym w Svealand i na pewno nie reprezentuje naszego globalnego optymizmu. Widzi w okresie swoich papieskich lat pogłębiającą się nędzę ludzi, rozszerzającą się przepaść między bogatymi i biednymi. Jego obraz przyszłości nie jest optymistyczny, wyraźnie widać to w jego ostatniej encyklice. Międzynarodowego handlu bronią nie lubi, a co myśli o Bofors* chyba nie nadaje się do wypowiedzenia w Globen** w Sztokholmie. Co wcale nie stanowi żadnej gwarancji, że będzie milczał.

* Nazwa Zakładów broni w Szwecji, które zostały w zeszłym roku nakryte na nielegalnym handlu bronią z Singapurem (pośrednikiem w handlu bronią, z krajami będącymi w stanie wojny).

** Nowo wybudowana największa na świecie kopia w Sztokholmie, gdzie papież będzie odprawiać nabożeństwo.

URGENT CALL OF THE MOST HOLY MOTHER

The Most Holy Mother is calling you because she loves you so much, and perhaps it is your last chance, as our time is almost over. Read Her messages written to you in Her book "Our Lady speaks to her beloved priests".

This book is distributed free of charge. Send your name and address to:

George Kortysz
P.O. Box 332, Station A,
Weston, Ont. M9N 3M7

DANUTA ROZBICKA N.D.M.D.,

lekarz medycyny, okulista (Polska).
Absolwent Ontario College of Naturopathic Medicine

Leczenie ostrych i przewlekłych schorzeń metodami naturalnymi, takimi jak: zioła, akupunktura, elektroakupunktura, hydroterapia, homeopatia, "Bioelectric Function Diagnosis", wykrywanie choroby w fazie początkowej zakłócenia biopola.
Adres: 425 Jane Str. przy Annette, Suite 3
TEL. 762 - 5697

Pierwsza polonijna
NATUROPATHIC CLINIC
HALINA SROCZYŃSKA, M.D., N.D.
LIDIA DOBOSZ, M.D., N.D.

Leczenie środkami naturalnymi.

Zioła • Akupunktura • Homeopatia • Dieta
• Hydroterapia • Fizjoterapia
1595 Bloor St. W. Stacja metra: Dundas West
TEL. 534 - 0050

TIPS

Tomasz Iwanowski
Professional Services

440 WINFIELD TERRACE, MISSISSAUGA, ONT. L5R 1P2
189B DUFFERIN ST., TORONTO, ONT. M6K 1Y9

Jako niezależni dystrybutorzy możemy dopasować do Waszych potrzeb biurowych sprzęt elektroniczny klasy światowej.

KOPIARKI

MIKROKOMPUTERY

TELEFONY BEZPRZEWODOWE
I SAMOCHODOWE

TELEKOPIARKI

OGROMNE OSZCZĘDNOŚCI!

Systemy alarmowe dla domów prywatnych i firm

Możliwość kupowania na raty • Wynajem • Wymiana na nowe (Trade In)
• Pełna gwarancja fabryczna na wszystkie artykuły

TEL. TORONTO 398-8850 (cała doba) i 522-6070
MISSISSAUGA 890-4756, FAX 890-6092

AUDIOFOX
cellular telephones

MTSUBISHI

Panasonic

CANTEL

Canon

SHARP

NEC

MOTOROLA

CELLULAR

Bell

Cellular

by AT&T

DWA DOBRZE ZAOPATRZONE SKLEPY MIĘSNE
W KITCHENER

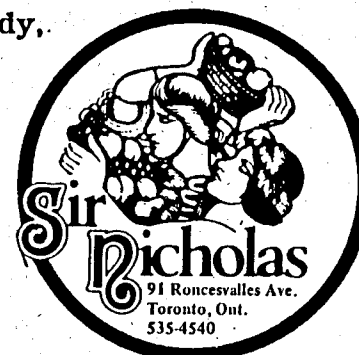
WALESA'S MEATS & DELI

331 B King St. W., Kitchener, 741 - 5383
270 Bleams Rd., Kitchener, 893 - 6666
Pieczywo, wędliny, sery, słodycze, gazety,
świeże mięso. Można zamówić 1/2 krowy lub świni.

EWA POL
BOX 306,
Port Coquitlam B.C.
V3C 4K6 Canada

Posiadamy 1500 ofert
pięknych Polek
z Polski, częściowo
z Kanady, USA
i Europy.
Piszcie do nas
załączając \$2.00 na
informator.

Znana z urody,
znakomitej
kuchni
i polskiej
gościnności
restauracja

zaprasza
na lunch, obiady, kolacje z dansingiem
i występami.
Własny wybór alkoholi, win i piw.
Sale bankietowe na wszystkie okazje.

Słoneczna dziewczyna

Międzynarodowe
Biuro Matrymonialne

Sunshine

Panie i Panowie!
Posiadamy ponad 300 ofert
pań i panów, głównie z
Polski, również z Kanady,
USA i Europy.

Piszcie do nas po Foto-
katalog oraz Informator
załączając \$ 5.00.

P.O. Box 11, Station "D"
Scarborough, Ont., Canada
M1R 4Y7

Kingsway Meat Products and Delicatessen Co.

Hubert Węsierski, Ivan Grgić
2342 Bloor St. W., Toronto
Tel. 762-5365

Ponad 100 gatunków wyrobów wędliniarskich własnej
produkcji, wyrabianych przez wysoko wykwalifikowanych
polskich rzeźników według tradycyjnych polskich
receptur

CENY KONKURENCYJNE

TOWARY DO POLSKI

- Można DOWOLNIE zestawiać skład paczki.
- Dostawy do Polski do 14 DNI.
- Dostawa bezpośrednia do domu odbiorcy.
- Odbiorca nie ponosi żadnych opłat.
- Zamówienie minimum 5 kg.
- Ceny ważne do 30 września, 1989.
- UWAGA: Od 1 czerwca do 30 września MANDARYNEK nie wysyłamy.

Ilość	Nazwa towaru	Cena C\$	Razem
--- x 1 kg	Pomarańcze	2.90 =	-----
--- x 1 kg	Cytryny	2.90 =	-----
--- x 1 kg	Grejpfruty	2.90 =	-----
--- x 1 kg	Banany	3.40 =	-----
--- x 1 kg	Mandarynki*	3.40 =	-----
--- x 1 szt.	Ananas	2.90 =	-----
--- x 1 szt.	Orzech kokosowy	2.90 =	-----
--- x 1 szt.	Kiwi	0.80 =	-----
--- 100 g	Czekolada orzechowa	1.30 =	-----
--- 100 g	Czekolada mleczna	1.30 =	-----
--- 100 g	Czekolada gorzka	1.30 =	-----
--- 125 g	Guma do żucia 20 szt.	1.80 =	-----
--- 1 kg	Chalwa	11.20 =	-----
--- 500 g	Miód - dziki kwiat	2.40 =	-----
--- 250 g	Kawa ziarnista braz.	4.00 =	-----
--- 250 g	Herbata	4.80 =	-----
--- 100 szt.	Herbata ekspresowa	4.80 =	-----
--- 100 g	Kawa "Nescafe"	4.40 =	-----
--- 800 g	Czekolada w proszku	6.40 =	-----
--- 250 g	Rodzynki	1.60 =	-----
--- 200 g	Figi	2.20 =	-----
--- 200 g	Migdały	2.20 =	-----
--- 200 g	Włókno kokosowe	2.20 =	-----
--- 450 g	Pasta czek. Nutella	3.20 =	-----
--- 1 kg	Kabanosy	12.00 =	-----
--- 1 kg	Polędwica wędzona	14.00 =	-----
--- 1 kg	Baleron	12.00 =	-----
--- 454 g	Szynka w puszcze	4.80 =	-----
--- 340 g	Szynka mielona	2.50 =	-----

Dostawa do domu, ubezpieczenie C\$ 5.50

Załączam Cheque Money Order Total C\$

Nadawca:.....

.....

.....

Odbiorca:.....

.....

.....

Zamówienia: **EUROPAK INTERNATIONAL**

1547 Merivale Road, Station F. Box 5554
OTTAWA, Ontario K2G 4V0, Canada
TEL.: (613) 728-4446

jolanta interiors

- żaluzje poziome i pionowe
- wyposażenie kuchni i łazienek
- modne dodatki do mieszkań
- nowoczesny sprzęt oświetleniowy
- srebrna biżuteria
- upominki z importu
- zabawki

2368 Bloor Street W., Toronto M6S 1P5
tel. 762-9638 762-9880

UNICAR AUTO COLLISION & Paint Centre

Południowe Etobicoke, 81 Shorncliffe Rd.
Mamy wyposażenie, które pozwala na naprawę takich samochodów jakich inne warsztaty nie chcą nawet oglądać.

- naprawy powypadkowe • malowanie
 - prostowanie ram • zabezpieczenia przed korozją
- MIAŁEŚ WYPADEK?**

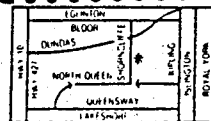
PAMIĘTAJ! Możesz wybrać nas. To dobry wybór.

Bezpłatne kosztorysy napraw • Całkowite rozliczanie z firmami ubezpieczeniowymi

- Holowanie • Samochody zastępcze na czas naprawy.

SPRING SPECIAL!

Duża zniżka na kompletne malowanie

(416) 239-7377

zaufaj nam

BALTIC HOME RENOVATION

- Malowanie • Renowacje kuchni i łazienek
- Wykładziny
- Ścianki działowe
- Krycie dachów
- Tynki

848 - 9505

DODGE CHRYSLER COOKSVILLE

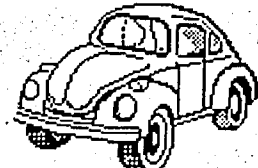
Dundas St. E., Mississauga

Finansowanie 6,9%

Samochody nowe 7 lat lub 115.00 km gwarancji
I około 100 używanych różnych marek.
Zakup, dogodnie finansowanie, rejestracja i naprawy na miejscu. Mówimy po polsku! I mnie kupisz także prawie nowe samochody firm: Ford, Toyota, Mazda, Nissan, Volkswagen, GM i inne.

KRZYSZTOF (KRIS) SZAFAŃSKI

Zanim przyjdiesz - zadzwoń!
BIURO: 279-3031 DOM: 279-1830

AUTO DRIVING SCHOOL The Helpful Professionals

Wojtek Antczak

Licencjonowany instruktor jazdy udziela lekcji oraz przygotowuje do egzaminów państwowych (Kat. "G")

270-8145
res.

536-5454
bus.

900 Dufferin St. ste 215
Toronto, Ontario

KAPITAŁNE NAPRAWY SILNIKÓW

z pełnym zamontowaniem

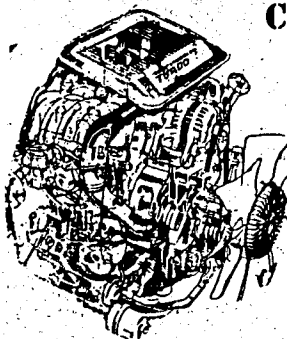
CRANKSHAFT SERVICE & SUPPLIES LTD.

Wszystkie prace objęte gwarancją

1 roku lub 25,000 km.

KOMPLETNE NAPRAWY

Obsługa krajowych i importowanych samochodów

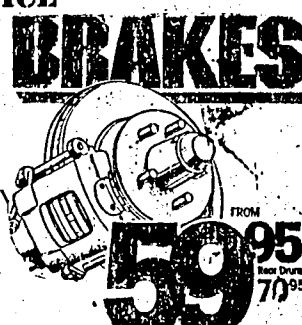

Stan Ignakiewicz

537-2529

483 Dupont Street

537-5857

Moe Jabouri

NAPRAWA I SPRZEDAŻ SAMOCHODÓW

A & A MOTORS

ZAPRASZA

Zaopiekujemy się fachowo i solidnie Twoim samochodem.
NAPRAWIAMY: skrzynie biegów • silniki • hamulce • układ wydechowy • zawieszenia • układ elektryczny • regulacje silników

Zaświadczenia do rejestracji tzw. "CERTYFIKATY"

\$ 49,99

+ części

NAPRAWA HAMULCÓW

pród lub tył

Zawiera: toczenie tarcz/bębnow

wymiana klocków/szczęk ham.

do końca maja '89

\$ 16.99

WYMIANA OLEJU + FILTRA

smarowanie podłoża \$3.00

do 5 l oleju (Castrol XLR, Quaker State, Valvoline)

do końca maja '89

1541 The Queensway, Toronto, tel. **252-0226**

ONTARIO CHRYSLER LTD.

5280 Dixie Rd. (Dixie i 401), Mississauga L4W2A7

Największy salon samochodowy w Kanadzie podaje specjalny komunikat:

Wyprzedaż samochodów nowych i używanych dla osób które:

- są niedawno w Kanadzie • poprzednio zbankrutowały • z jakiegokolwiek powodów bank odmówił im pożyczki

Po bliższe informacje proszę dzwonić:

625 - 8801

PROSIĆ MARKA ZDANOWSKIEGO

POLONEZ DRIVING SCHOOL

Licencjonowany instruktor udziela lekcji i przygotowuje do egzaminów na prawo jazdy kategorii G

TEL. 242-8462

ZDZISŁAW PAŃSZCZYK

Arnold Penk

Przedstawiciel firmy
sprzedającej samochody
General Motors

ADDISON ON BAY LTD.

SALES & LEASING

832 Bay St. (przy College), Toronto, Ont.

Nowe samochody 188189 posiadają 6-letnią gwarancję lub 100 tys. km na mechanizm napędowy (power train) oraz gwarancję antykorozyjną na 6 lat lub 160 tys. km.,

9.9% finansowanie

Wielka wyprzedaż samochodów przy wyjątkowo niskim oprocentowaniu. Szeroki wybór nowych i używanych samochodów. Używane samochody mają do nabycia roczną gwarancję. ARNOLD PENK gwarantuje najlepsze warunki sprzedaży samochodów, załatwia na poczekaniu sprzedaż i pożyczkę, poleca tanio ubezpieczenia, uwzględniając zagraniczne prawa jazdy. Osoba opieką ARNOLDA PENKA w ciągu całego okresu posiadania auta. ARNOLD PENK posiada długoletnią praktykę w sprzedaży samochodów i udzielaniu pożyczek. Cieszy się wielkim uznaniem i zaufaniem wśród Polaków, a także znany jest jako społecznik. Kupno samochodu jest poważnym wydatkiem finansowym; trzeba wiedzieć z kim przeprowadzić tak poważną transakcję. ARNOLD PENK został wyróżniony przez GM jako Senior Master Salesman. Czy jeszcze ktoś może to zaferować? Zanim podpiszecie gdziekolwiek transakcję zakupu, sprawdźcie u ARNOLDA PENKA!

Po wszelkie informacje uprasza się dzwonić: **964-3211** lub do domu: **731-0757** o każdej porze, podając nazwisko i numer telefonu.

TOYOTA

TERCEL • CAMRY • COROLLA • CRESSIDA
CELICA • SUPRA • VANS • TRUCKS

PRZYJDŹ I PORÓWNAJ
zanim podpiszesz transakcję kupna nowego samochodu
DO ZOBACZENIA!

YONGE LAURENCE TOYOTA

3020 YONGE ST.
(tuż obok przystanku metra)

Jack KLIMCZAK

Tel. 481-5216
dom: 762-9421

Wszystkie naprawy samochodowe.

Specjalne ceny

Certyfikaty aut - \$29.95

Hamulce tylne - \$59.95

Hamulce przednie - \$84.95

Tłumiki od \$40.05

(Installed, Lifetime Warranty)

- Pisemna gwarancja ważna w całej Kanadzie
- Konserwacja przeciwkorozyjna
- Większość napraw w 30 minut
- Bezpłatna inspekcja

251-2203, po polsku 274-8229

Throway Muffler & Brakes Centre

3090 Lakeshore Blvd. W.

UBEZPIECZENIA • ADWOKACI

DO YOU KNOW?
- We are the biggest life insurance company in Canada by asset size...

JERZY SZEMPLIŃSKI

- Spłaty hipoteki poprzez RRSP
- Ubezpieczenia indywidualne i grupowe na życie, chorobowe, biznesu, świadczenia socjalne (dentysta, lekarstwa)
- Ubezpieczenia emerytalne RRSP
- Plany edukacyjne dla dzieci
- Inwestycje, \$ 100 000 wolne od podatku
- Ubezpieczenia dla odwiedzających

TEL. biuro: 222-1977; dom 848-1250

Mutual of Omaha Insurance Company

- n \$ 1250 miesięcznie dochód wolny od podatku w razie choroby lub wypadku dla osób zatrudnionych na własny rachunek
- n plany finansowe zabezpieczające dzieci
- n plany emerytalne RRSP
- n ubezpieczenia na życie

Jerzy Majewski, M.Sc.

Tel. bus. 631-6523; home: 792-0866

... przychodzi z pomocą każdemu, kto ma problemy z prawem karnym

adwokat
KRZYSZTOF PREOBRĄŻEŃSKI
dom (24 g.): 537-8842 praca: 964-1717
fax: (416) 964-0823

Adres kancelarii adwokackiej:

99 CHARLES STREET, E. TORONTO, ONT. M4Y 1V2

Halina Baranowska
MA, A.I.I.C.

Analiza potrzeb finansowych, ubezpieczenia na życie, zdrowie, plany emerytalne RRSP, dożywotnie renty, ubezpieczenia grupowe

The Prudential Assurance Co. Ltd.
suite 531, 21 Four Seasons Place
ETOBICOKE ONT. M9B 6J8

Tel. bus. 622-1115

HUMBERVIEW INSURANCE BROKERS LTD.

337 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont.

TEL. 531 - 4647

INSURANCE NA:

DOMY
SAMOCHODY
KOMERCYJNE
SKLEPY

WYCIECZKI
ZAPROSZENIA - \$ 40.00

WIZY

WYMIANA PASZPORTÓW
UBEZPIECZENIA SZPITALNE
DLA ODWIEDZAJĄCYCH -

100 dni TYLKO \$ 135.00

BILETY SAMOLOTOWE

HUMBERVIEW TRAVEL

TEL.: 531 - 4648

oferuje Polonii na wyjątkowo dogodnych warunkach wszelkiego rodzaju pożyczki i najlepsze oprocentowanie na sumy złożone w Kasie
pon.-środa: 10-15
czwartek i piątek: 10-20

Lech Prusiński NAJSTARSZE POLONIJE BIURO POMOCY IMIGRACYJNEJ

W związku ze zmianami kanadyjskich przepisów imigracyjnych zawiadamiamy wszystkie osoby pragnące uzyskać stały pobyt w Kanadzie — niezależnie od ich obecnego statusu — że nasze biuro udziela bezpłatnie porad we wtorki w godzinach 12-7 wieczór
192 Garden Avenue
Tel. 588-1659

Skorzystaj z być może ostatniej szansy uzyskania pobytu stałego w Kanadzie.

Bardzo przystępne ceny i indywidualny serwis.

Biuro prowadzone przez byłego kierownika polskiego programu w Departamencie Imigracji
LINDA LEVER
Associates Inc.
86 Parliament St.
TORONTO, Ont.
M5A 2Y6

(416) 866 - 7996

po polsku

(416) 532 - 4065

SPRZEDAM WERSALKI

Firma meblowa HOME-DOM

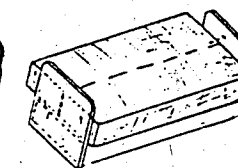
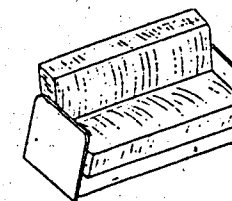
oferuje

- wersalki • kanapy rozkładane ze skrzynią na pościel.

Tradycyjna polska tapicerka, wygodne i praktyczne.

Idealne do domów cottage, apartamentów, basementów.

Dla dorosłych, młodzieży i dzieci.
DOBRA CENA - SZYBKI SERWIS

TEL.: 246 - 9223

ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY

ANKA & PETER

2374 Bloor St. W.
Toronto, Ont.
Tel. 769-4488
Zdjęcia i portrety na różne okazje

Karl's Butcher & Grocers

właściciel: Karol Jarząbek
Posiadamy na składzie zawsze świeże mięsa, wędliny własnego wyrobu, smaczne i świeże oraz importowane z Polski i Europy artykuły spożywcze.
105 Roncesvalles Ave.
TORONTO
TEL. 531-1622

KEY PARALEGAL

Low Cost Divorce/
Tani rozwód
bez problemu
Ang. pon.-piątek
polski pon. i środa 6-8 wiecz.
TEL. 626-5245

VIDEO z POLSKI

Twoja Mama, Tata, Brat, Siostra, Dziadek, Babcia, Ciocia, Wujek, Córka, Syn, Kuzyn, Przyjaciele i Znajomi z Polski, Twój Dom, Szkoła, Uczelnia, Fabryka, Ulubiona Restauracja, Park, Sklep, Kiosk Ruchu

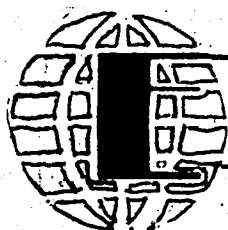
TAŚMY ORYGINALNIE NAGRANE W SYSTEMIE AMERYKAŃSKIM NTSC
GOTOWE DO NATYCHMIASTOWEGO ODTWARZANIA W KANADZIE I USA

VIDEO LIST — \$49.99

(416) 769-7868

VIDEO ŚLUB - \$74.99 (extra kopia w systemie polskim SECAM - \$25)
VIDEO NOSTALGIA - \$74.99 (jedna miejscowość 10 miejsc)
VIDEO NOSTALGIA - \$99.99 (dwie miejscowości 10 miejsc)

TAŚMY VHS - 60 MIN.
KOSZT TAŚMY I
PRZESYŁKI WŁICZONY
TAX (FED. & PROV.)
EXTRA

EMPRESS TRAVEL AGENCY Ltd

185 RUNCESVALLES AVE., TORONTO, ONT. M6R 2S5 TEL. (416) 536-3554/6991
(naprzeciwko Credit Union)

POD FACHOWYM I DOŚWIADCZONYM KIEROWNICTWEM

AIR CANADA RENATY OKOŁO-KULAK

BEZPOŚREDNIE PRZELOTY DO POLSKI od \$ 599.00 (cena w obie strony)
BILETY LOTNICZE, przeloty czarterowe, wycieczkowe i indywidualne do Polski
i wszystkich krajów świata liniami AIR Canada, Lufthansa, Finair, KLM, Air France
i innymi

PASZPORTY, WIZY, ZAPROSZENIA
Atrakcyjne WAKACJE i ciekawe WYCIECZKI po przystępnych cenach (Hawaje,
Floryda, Meksyk, Wyspy Karaibskie)

Wysyłamy PACZKI ŻYWNOŚCIOWE i artykuły pierwszej potrzeby do Polski
UBEZPIECZENIA dla przybywających z wizytą do Kanady od \$ 121,50 za 3 miesiące
Złatwiamy wszystkie FORMALNOŚCI WIZOWO-PASZPORTOWE

AKTA NOTARIALNE, legalizacje, tłumaczenia
Upoważniony dealer PEKAO: pieniądze na konto "A", bony, gotówka, samochody —
szybka dostawa, sprawna i uprzejma obsługa

AUTHORIZED
DEALER

PRZYJMUJEMY ZGŁOSZENIA
TELEFONICZNIE, LISTOWNIE I OSOBIŚCIE
ZAPRASZAMY

Tel. (416) 536-3554/6991

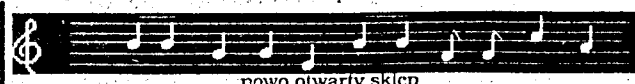
FUR of CANADA
Manufacturers of Fine Furs

Posiada do sprzedaży futra, kurtki.
Wykonujemy wszelkiego rodzaju przeróbki, reperatury,
czyszczenie.

Wszystko to po atrakcyjnych cenach oferuje

BEN GONDEK

345 Adelaide St. W., Suite 602 Tel. 349-7871

Fine Pianos

oferuje sprzedaż nowych pianin i fortepianów znanych firm
europejskich oraz słynnej firmy amerykańskiej Wurlitzer.
NAJNIŻSZE CENY I PEŁNA GWARANCJA
MOŻLIWOŚĆ ZAKUPU NA SPŁATY

Prowadzimy również wszelkie naprawy i strojenie pianin
i fortepianów oraz udzielamy lekcji gry na pianinie

Nowy adres i telefon:

2993 Dundas St. W., Toronto, Ont.
Tel. 761-9612

FIRMA PRZEWOZOWA NEPTUN

Przewóz osób na trasie

TORONTO - MONTREAL - TORONTO

Oferujemy: • pomoc w przenoszeniu bagażu •
serwis pod dom •
komfortowe mikrobusy • konkurencyjne ceny •
bezpłatny posiłek z kawą i napojami chłodzącymi
OBSŁUGUJEMY półwysep Niagara, Cambridge,
London.

ZNIŻKA dla rodzin, emerytów i dzieci.

TEL. (416) 245 - 2306;

VENUS

TORONTO - MONTREAL - TORONTO

Komfortowe mikrobusy • posiłki, napoje • TV,
video, klimatyzacja • serwis pod dom • wszelka pomoc
• rezerwacje, ubezpieczenia •

Najniższe ceny, zniżki dla rodziny i dzieci

252-0722 lub 897 - 8981

FIRMY PRZEWOZOWE

JANOSIK I MIRA TRAVEL

polecają swoje usługi w zakresie przewożenia
osób na trasie

TORONTO - MONTREAL - TORONTO

Jedyna firma przewozowa
posiadająca 2 samochody.
Czas zabierania i rozwożenia o połowę krótszy.
Obsługujemy również trasę na zachód od
Toronto, wzdłuż 401 do London.

TEL. 247 - 0817 lub 421 - 3591

PRZEWÓZ PASAŻERÓW

**TORONTO - MONTREAL -
TORONTO**

MIRAPOL-URAND

CORPORATION

• Serwis pod dom • Bezpłatny
posiłek • Bezpłatna rezerwacja
biletów LOT • Zniżka za przewóz
dla rodzin i emerytów • Firma
rejestrowana i ubezpieczona
• NAJNIŻSZE CENY

TEL. 566 - 1679

FRAJDA DLA RODZINY I GOŚCI Z POLSKI
Tylko \$40 kosztuje wycieczka lotnicza. Zwiedzanie
z lotu ptaka 30 tys. wysp na trasie Midland, Perry
Sound lub przelot nad wodospadem Niagara
luksusowym 4-osobowym samolotem w towarzystwie
doświadzonego pilota oblatywacza

ZDZISŁAWA BYŁOKA

TEL. 630-4278

Wysokiej jakości transfer
taśm VIDEO

wszelkiego formatu, z systemu
europejskiego na amerykański lub
odwrotnie.

Video produkcja reklam, ślubów oraz
różnych uroczystości.

Montaż dostarczonych materiałów.

Przystępne ceny

UNITRON - VIDEO COMM.

3071 Universal Dr. Mississauga L4X 2E4

TEL. 629 - 3109

CHIN

RADIO/TV INTERNATIONAL

Polski Program Radiowy

ECHO OJCZYZNY

prowadzony przez Krystynę Piotrowską
dla Polonii i o Polonii.

- ★ Wiadomości z Polski
- ★ Informacje o życiu i działalności
środowiska polonijnego w Toronto,
Kanadzie i na całym świecie
- ★ Wywiady z politykami, ludźmi nauki
i rozrywki
- ★ Muzyka i piosenka
- ★ Koncert życzeń

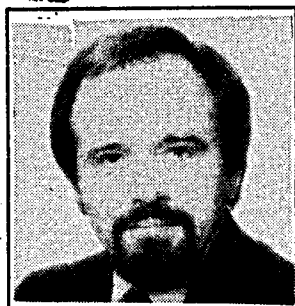
Od poniedziałku do piątku na fali FM 100.7
od godz. 10:30 do 11:30 rano, w sobotę
magazyn muzyczno-rozrywkowy na fali
CHIN AM 1540 stereo od godz. 22:00-23:00

STRONA 43

NIERUCHOMOŚCI

- SPRZEDAŻ
- KUPNO
- FINANSOWANIE
- INWESTYCJE

ALEKSANDER OKOŁO-KULAK

ASSOCIATE BROKER

biuro: 259-9231 dom: 626-0532

Riverside/Bloor - 5-sypialniowy, stylowy dom w ekskluzywnej dzielnicy, cena \$ 1,460,000.

Dundas/Dixie - ładne 2-sypialniowe condo. Parkiet, balkon. Cena \$129,800.

Lafontaine - duża parcela na cottage. Cena \$ 49,900.

Bloor/Dixie - 3-sypialniowy townhouse, blisko do szkół i komunikacji, cena \$ 167,900.

Century 21
PIOTR POBOJEWSKI

Tel. biuro: 743-7722
dom: 890-2145

- Północne Etobicoke - ładny, 3-sypialniowy townhouse przy parku i rzeczce (tak jak dom). Cena wyw. tylko \$ 151,900.
- Weston Rd./Finch - przepiękny wolno stojący bungalow, duża parcela i basement, garaż, prywatny zajazd. Cena wyw. \$294,900.
- Bliska Mississauga (Dundas/Tomken) - ładny 6-pokojowy townhouse, blisko do wszystkiego. Cena wyw. tylko \$ 142,500.
- Bloor/Cawthra - przepiękny 3-sypialniowy townhouse plus wykończony basement z możliwością wynajmowania, garaż, prywatny zajazd, właściciel zostawia piec, lodówkę, pralkę, suszarkę, b.dobre finansowanie. Cena wyw. \$ 186,900.
- Fern/Roncesvalles Ave. - 3-apartamentowy ładny dom z oddzielnymi wejściami, 3 kuchnie, 3 łazienki, może być wynajmowany i oddzielne mieszkanie dla właściciela. Cena wyw. \$ 319,900.
- Cobourg (1 godzina jazdy od Toronto) - 70-akrowa farma z lasami, domem, sprzętem, pięknym widokiem na jezioro Ontario. Cena wyw. \$249,900.
- Południowe Etobicoke - bardzo ładny, duży 4-apartamentowy budynek, b. duży dochód. Cena wyw. \$ 419,000.
- Eglinton/Cawthra - przepiękny 2-letni dom, garaż, prywatny zajazd, b. ładna okolica i b. dobre finansowanie. Cena wyw. \$ 229,900.

RE/MAX
Elite Realty Ltd.,
Realtor
ANNA SKÓRA
Sales representative
(416) 449 - SOLD
449 - 7653

- Morningside/Elmsmere - 4-sypialniowy, wolno stojący dom, podwójny garaż, pianina i pokój wypoczynkowy z kominkiem na parterze, duża kuchnia, kilka minut do 401, cena \$ 314,000.
- Victoria Park/St. Clair - pięknie położony, wolno stojący dom do remontu, tylko \$ 209,700.
- Midland/Eglinton - 2-sypialniowe, całkowicie odnowione condo, wspaniała lokalizacja, \$159,700.
- 1-sypialniowe condo przy stacji metra, super okazja tylko \$129,900.
- Sheppard/Warden - 3-sypialniowe condo w dobrze utrzymanym budynku, dużo szaf, duże łazienki, cena \$ 189,700.
- McCowan/Mc Nicoll "Freehold townhouse" - 3 sypialnie, wyjście z wykończonej piwnicy na ogród, garaż, cena \$ 224,700.

ROYAL LEPAGE
AGATA LIS

KUPNO • SPRZEDAŻ •
WYCENA NIERUCHOMOŚCI
TEL.biuro: 537-343; dom: 747-9883

- Westminster - trzy oddzielne apartamenty w dużym, ładnym domu. Bardzo blisko Roncesvalles. Podwójny garaż. Doskonała okazja na inwestycję. Cena \$ 495,900.
- Fern Ave. - świetny dom do przerobienia na dwa apartamenty. Podwójny garaż. Cena \$ 239,000.

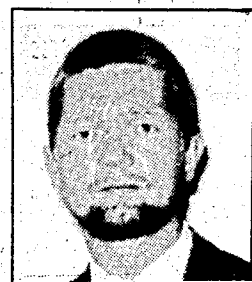

Montreal Trust
247-7884;
dom. 249-2958
Dzidka Skretkowska

serdecznie zaprasza zainteresowanych wynajmem kupnem i sprzedażą nieruchomości

- Dundas - Prince Edward - połówka 2-piętrowa, 3-sypialniowa, 2 łazienki, nowa kuchnia, garaż, do objęcia od zaraz.
- Exhibition Place - bar z pełnym wyposażeniem, z europejskim jedzeniem, po przystępnej cenie odstąpię od zaraz.
- Britannia - Farms Tead - TYLKO \$210 tys., 2-piętrowy, 3-sypialniowy, 2 łazienki, wykończona piwnica, garaż.
- Etobicoke - condo 3-sypialniowe, 2 łazienki, sala gimnastyczna, sauna, tennis court, 5 minut do metra.

HOMELIFE
Marek Urbaniak
Sales Representative
Biuro: 763 - 5161
Dom: 763 - 2415

- \$ 289,900 - Etobicoke, duży 3-sypialniowy bungalow, z osobnym apartamentem w piwnicy, duża łota.
- \$ 279 900 - Etobicoke południowe, wolno stojący, dwupiętrowy z cegły, 3 sypialnie, 3 łazienki, 2 kuchnie, doskonała inwestycja.
- \$ 185 000 - Southport & Queensway - luksusowe condominium, 1- lub 2-sypialniowe, basen kąpielowy, sala gimnastyczna, sauna.
- \$ 114 000 - business na Bloor
- \$ 218,900 - Brampton - 4 sypialnie, backsplit, duża działka 50 x 100.
- \$ 184,900 - Mississauga, Bloor i Cawthra - bardzo ładny townhouse, 3 sypialnie, duży. Do nabycia od zaraz. Można przejąć hipotekę.

UWAGA
Polonia w Toronto i okolicy
POLISH ALLIANCE (TORONTO)

CREDIT UNION LTD.
2150 Bloor St. W.
(wejście od wschodniej strony budynku)
Tel. 762-9523

otwarta
codziennie od 10⁰⁰ do 2³⁰ po poł. i od 7⁰⁰ do 9⁰⁰ wic .z.
soboty od 10⁰⁰ do 12³⁰ po poł.

Konta depozytowe...	8 1/4% rocznie
Specjalne konta depozytowe...	7 3/4% rocznie
(minimalny depozyt \$ 5.000 oprocentowany na każdy dzień depozytu)	
3-miesięczne certyfikaty...	8 3/4% rocznie
3-miesięczne certyfikaty (min.\$ 50.000)...	9 1/2% rocznie
6-miesięczne certyfikaty...	9 3/4% rocznie
6-miesięczne certyfikaty (min.\$ 50.000)...	10 1/2% rocznie
1-rocne certyfikaty...	11 1/4% rocznie
1-rocne certyfikaty (min.\$ 50.000)...	11 1/4% rocznie
3-letnie certyfikaty...	10 1/4% rocznie
3-letnie Non-redeemable...	10 1/3% rocznie
3-letnie certyfikaty (min.\$ 50.000)...	10 1/2% rocznie
R.R.S.P.	
Demand Deposit...	11% rocznie
1-rocne Term Deposit (min.\$ 10.000) ...	11 1/2% rocznie
3-letnie Term Deposit (min. \$ 10.000) ...	10 1/2% rocznie
R.R.I.F.	11% rocznie
Pożyczki personalne...	17 3/4% rocznie
Pożyczki hipoteczne...	14 1/4% rocznie
(\$ 50.000 ubezpieczone na życie)	
Line of Credit	11% rocznie
OHOSP	18 1/4% rocznie

BEZPŁATNE PERSONALNE KONTA CZEKOWE
Członkostwo w jakiegokolwiek organizacji polonijnej nie jest warunkiem członkostwa w naszej Credit Union

EVA FIRLA
Associate Broker

Udzieli rzetelnej, fachowej porady we wszelkich sprawach związanych z kupnem i sprzedażą domów. Wiele lat sukcesów i wielu zadowolonych Klientów stanowi najlepszą rekomendację.
Bus. 232-2322 Res. 237-0137

BEZPŁATNE PORADY FINANSOWE
POSZUKUJĘ DOMÓW NA SPRZEDAŻ

HENRY A. RASTON

Biuro: 588-8950 Dom: 767-4022
1600 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A7

SPRZEDAŻ • KUPNO • WYCENA
FINANSOWANIE NIERUCHOMOŚCI

TROSKA O KLIENTA NASZĄ DEWIZĄ

Telefon 532 - 4444

Główne biuro
217 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ont. M6R 2L6

SŁUŻYMY CI
NASZYM
DOŚWIADCZENIEM

Jeśli zamierzasz kupić lub
sprzedać posiadłość
w Ontario, czy to dla siebie,
czy jako inwestycję, czy to
obiekt przemysłowy, farmę,
domek letniskowy, motel -
pensjonat itd.
zwróć się do nas
w celu dokonania bezpłatnej
wyceny...

METRO TORONTO
Sprzedaż-kupno, wynajem
domów, interesów
i apartamentów.
Solidna i fachowa pomoc w
złatwianiu formalności
prawnych i finansowych
Kamil KOWALCZYK
Tel. biuro: 536-5000
dom: 247-2658

- Roncesvalles Ave. - murowana połówka, 3 sypialnie, 2 kuchnie, 2 łazienki, 2 osobne wejścia. Rewelacyjna cena \$ 239,000
- Roncesvalles Ave./Fern - murowany dom z garażem, możliwość przerobienia do wynajmowania, tylko \$ 245,000
- Bloor/Jane - wolno stojący z osobnym apartamentem w piwnicy, prywatny zajazd. Cena \$ 319,000
- Bloor/Dundas - wolno stojący, 3 osobne apart., prywatny zajazd, podwójny garaż. TYLKO \$ 269,000.
- Jane/Eglinton Ave. - 3-piętrowy dom z prywatnym zajazdem, ulokowany na działce 29 x 149, 2-syp. mieszkanie w piwnicy + 7 pomieszczeń na górnych piętrach. Cena \$ 289,000
- Royal York/Eglinton - 1-sypialniowe Co.op. apart. w czystym budynku, z południowym widokiem. Tylko \$125,000 do objęcia natychmiast.

PRACUJ dla siebie w domu. Cały lub pół etatu. Nieograniczony zarobek. Po informacji pisać: W and G Marketing Company Co. Address: PO AGINCOURT Box 301 M1S 3B9 niżej zamieszczając kopertę, znaczek 11 dolara za przygotowanie wysyłki.

TECHNIK dentystyczny 15 lat w zawodzie oczekujący na pobyty staży, mówiący po angielsku podejmie pracę na pełny etat w okolicach Scarborough. Tel. 286-6862 wew. 124 prosić Macia

POMAGAM nowo przybyłym w języku angielskim. TEL. 232-1469

DWIE Polki podejmą każdą pracę w weekendy. TEL. 625-7616

NOWO przybyła z Polski młoda, odpowiedzialna kobieta poszukuje pracy od zaraz. Z wykształcenia nauczycielka. TEL. 625-7616

DWÓCH Polaków podejmie każdą pracę w weekendy. TEL. 625-7616

POSZUKUJĘ pracy na weekendy, może być sprzątanie i bankiety. TEL. 566-8826

MURARZ z Polski posiadający SIN szuka pracy. TEL. 754-8958

PRZYJMĘ do pracy tynkarzy z SIN. TEL. 640-5781

POTRZEBNA baby sitter mówiąca po rosyjsku tylko na weekendy i mieszkająca w North York. TEL. 633-8543 Marina

WETERYNARZ z Polski szuka jakiegokolwiek pracy. TEL. 252-1383

POTRZEBNY doświadczony operator kamery video do nakręcania filmu przyrodniczego. TEL. 531-7026 o każdej porze

POWAŻNA pani podejmie każdą pracę nie wymagającą znajomości angielskiego. TEL. 248-4194 wiecz.

BABCIA z doświadczeniem zaopiekuje się dzieckiem w swoim domu. Dundas - Winston Churchill lub dojeżdżając. TEL. 569-2135

OPIEKUNKA do dziecka potrzebna, okolica Lakeshore i Mimico. Dzwonić po 16. TEL. 255-4957

NOWO przybyły, solidny, lat 30 przyjmie każdą pracę. Proszę dzwonić 569-2135 Andrzej.

ENERGICZNY, młody mężczyzna poszukuje pracy. TEL. 431-3951

NOWO przybyły mężczyzna oczekujący a pobyty stały poszukuje jakiegokolwiek pracy. TEL. 255-0607

POLKA w średnim wieku z kanadyjskim doświadczeniem podejmie się sprzątania domów i apartamentów. Proszę dzwonić wieczorem 622-3702 Teresa

POTRZEBNA pomoc domowa z zamieszkaniem. Słaba znajomość angielskiego konieczna. Dobra płaca. Referencje potrzebne. TEL. 781-2556

LEKARZ weterynaryj z Polski, młody, podejmie pracę związaną z wyuczonym zawodem lub inną. Tel. 439-2191 lub 794-0480 Ryszard

POTRZEBNY kierowca z kat. A. TEL. 566-0819

PRACA dla dystrybutorów. Rodzaj towaru do wyboru. Montreal, tel. (514) 931-2240 P.O. Box 2, St. Henri H4C 3J7

POTRZEBNA opiekunka do dzieci z zamieszkaniem. TEL. 626-7938

Technisoft

CAD and Technical Services

- Komputerowy kurs dla wszystkich. AUTOCAD, LOTUS, DOS
- Dla początkujących i zaawansowanych

TEL.: (416) 443 - 9153 wieczorem
FAX: 535 - 5671

OGŁOSZENIA O PRACY

Zamieszczamy 3-krotnie bezpłatnie.

Proszę dzwonić od czwartku do poniedziałku. TEL. 747-6034

POMÓŻ POLAKOWI ZNALEŹĆ PRACĘ
ZGŁOŚ WOLNE MIEJSKA

MĘŻCZYZNA w wieku 30 lat z doświadczeniem w budownictwie, spawaniu, mechanice samochodowej. Prosić Krzyska, tel. 534-4046 po 19.

KOBIETA w średnim wieku podejmie sprzątanie domów lub inne prace domowe. TEL. 754-8958

KIEROWNIKA zakładu produkcyjnego odzieży damskiej zatrudnię. Stała pensja plus udział w zyskach. TEL. 738-0095

ODPOWIEDZIALNA, doświadczona, prawo stałego pobytu, zaopiekuje się dzieckiem w kulturalnej rodzinie z zamieszkaniem na mieście. TEL. 428-0169

POMOC domowa, niepaląca, do trzech dorosłych osób, duży dom, osobny pokój zapewniony. Unionville, TEL. 887-5162

KUCHARZ z Polski ze stałym pobytem i prawem do pracy oraz z doświadczeniem w dużej restauracji poszukuje pracy. TEL. 243-3161

MŁODY, bardzo silny mężczyzna z Polski (28 lat) z zawodu górnik podejmie każdą pracę od zaraz. TEL. 826-6728 prosić Stanisława.

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu na Jane Street. Tel. 663-8744

PANI na wizycie fizjoterapistki zaopiekuje się chorą osobą lub domem. TEL. 767-9394

LOOKING for domestic help, live in. Baby sitting and housekeeping. Two children in school. Call 667-1717 (10-4) Mon-Friday

KOBIETA z SIN szuka pracy chałupniczej (oprócz zycia) lub kelnerskiej do południa albo na weekendy. TEL. 267-9588

MĘŻCZYZNA z SIN - podstawowa znajomość angielskiego, 6 lat praktyki na sprzątkach budowlanych, ładowarka, koparka, szuka podobnej pracy. TEL. 535-3772 po 19

NAUCZYCIELA języka polskiego z uprawnieniami do nauki w Kanadzie poszukuje nową polską szkołę w okolicach Don Valley Pkwy i York Mills. Zgłoszenia telefoniczne proszę kierować TEL. 391-5121 Elżbieta.

POLKA w średnim wieku, z kanadyjskim doświadczeniem podejmie się sprzątania domów i apartamentów. TEL. 622-3702, Teresa, proszę dzwonić wieczorem.

POTRZEBNA pani do pracy domowej z zamieszkaniem. TEL. 764-8903, po 18

PANI w średnim wieku, SIN, mówi po angielsku, szuka pracy na popołudniową zmianę. TEL. 767-3719

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem w wieku od 2 lat w moim własnym domu w Brampton. TEL. 455-5807

POLKA, wiek 56 lat, poszukuje pracy na weekendy. Najlepiej na terenie Mississauga. TEL. 820-8479

DUFFERIN Gate Restaurant 1204 King Street W. looking for experienced cook. TEL. 534-2238

MŁODY MĘŻCZYZNA poszukuje pracy w Toronto. Dzwonić po 17, tel. 493-6208

ASYSTENT (asystentka) do gabinetu lekarskiego potrzebny od zaraz na 2-3 dni tygodni. Dobra pozycja dla osoby z medycznym wykształceniem lub pielęgniarstwa. Podanie z krótkim życiorysem proszę wysłać na 3850 Finch Ave. E. # suite 309, Scarborough, Ont. M1T 3T6.

WISHING SINCERE CONDOLENCES
TO THE FAMILY OF

WALTER IVANYSCHYN

† May 8, 1989

Barbara from Toronto

POTRZEBNA kobieta do opieki nad dzieckiem w okolicy Etobicoke oraz lekkiej pracy domowej. Dzwonić po godz. 5. TEL. 231-2339

DOCHODZĄCA opiekunka do 1,5-letniego dziecka w okolicy Finch i Bathurst. Bez gotowania. Raz w tygodniu sprzątanie. Nie musi znać angielskiego. Tel. 736-1811

ELEKTRYK lat 45 oczekujący na pobyty stały znający angielski szuka pracy. TEL. 398-3811

ASYSTENT (asystentka) do gabinetu lekarskiego potrzebny od zaraz na 2-3 dni tygodni. Dobra pozycja dla osoby z medycznym wykształceniem lub pielęgniarstwa. Podanie z krótkim życiorysem proszę wysłać na Dr. Modzelewski, 3850 Finch Ave. E. # suite 309, Scarborough, Ont. M1T 3T6.

JEŻELI spełniasz poniższe warunki: Posiadasz SIN, stałą pracę, kartę kredytową, oraz dysponujesz kilkoma wolnymi godzinami w ciągu tygodnia, masz szansę wstąpić do naszej firmy i zarobić dobre pieniądze. Nie musisz nic sprzedawać. TEL. 766-3210

ŁUDZIE do pracy na budowie potrzebni. Wymagany podstawowy angielski. Adam, TEL. 599-7892 i 8 do 10 wiecz.

KOBIETA w średnim wieku przyjmie jakąkolwiek pracę w weekendy. TEL. 536-7244

PANI w średnim wieku z wizytą w Kanadzie posprząta, pomaluje mieszkanie, uporządkuje ogród, pomoże na farmie, dobre referencje. TEL. 569-2364

PRACOWNICY do prac budowlano-remontowych potrzebni. TEL. 766-8128

POTRZEBNE kobiety do pracy przy zbieraniu robaków, dobre zarobki. Okolice Scarborough. Proszę dzwonić Kostas Tourkos 694-5297

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu lub przyjmę sprzątanie na sobotę. TEL. 255-5843

POTRZEBNA opiekunka do dwojga dzieci (6 i 13) z zamieszkaniem. TEL. 940-0004

POTRZEBNA dochodząca kobieta do opieki nad małym dzieckiem od 1 lipca. Okolice Square-One Mississauga. TEL. 276-2639

OTTAWA - mężczyzna w średnim wieku poszukuje pracy - także chałupniczej. TEL. (613) 820-4792 wiecz.

POSZUKUJĘ kobiety do sprzątania, okolice Bathurst i Steeles. TEL. 421-3961

POTRZEBUJĘ dochodzącą baby sitter do 7 miesięcznego dziecka, Bathurst i Finch. Pożądana znajomość rosyjskiego, angielski niekoniecznie. TEL. 636-3663 po 18

POTRZEBNY frezzer z praktyką. TEL. 452-0485

POLIGRAF, 10 lat praktyki, znajomość techniki typograficznej i offsetowej, oczekujący na pobyty stały szuka pracy. TEL. 762-3572

KRAWCOWE do szycia odzieży damskiej. Produkcja taśmowa, 7-9 dol. TEL. 738-0095

OPIEKUNKA do dziecka potrzebna, okolice Lakeshore i Mimico. Dzwonić po 16, TEL. 255-4957

SPRZEDAŻ

SPRZEDAM Pontiac 6000 w idealnym stanie 1987 rok, metalic bleu. Air condition, 39 tys. km. Stereo, magnetofon, cena \$10.900. TEL. 439-9698

SPRZEDAM truck Kenworth 85 z możliwością przejęcia kontraktu. TEL. 566-12-44 po 7 wiecz.

MAŁĄ używaną kasę sklepową elektroniczną (cash register), kupioną za \$3500,00 sprzedam za \$350,00. TEL. 251-4750, zostaw wiadomość na maszynie

SPRZEDAM standardowe drzwi aluminiowe oraz deski malowane na półki. TEL. 621-0242

SPRZEDAM samochód Ford Escord combi 1982 rok. Dzwonić po godz. 21. TEL. 624-1732

SPRZEDAM antyczną 9-częściową jadalnię - natychmiast. TEL. 756-2537

SPRZEDAM motorówkę TRI - HULC z platformą, 135 koni, 3000 tys. dol. TEL. 251-4258 po 5

BRAMPTON, murowany, samodzielny dom na ładnej działce, w doskonałej lokalizacji. Wymaga odnowienia i dlatego kosztuje tylko 189,900. Dzwonić Irena Stocki, Royal LePage, L.E. Services Ltd. TEL. 451-1980

PROSZĄ O SPONSOROWANIE

Dzisiejszą porcję próśb o sponsorowanie do Kanady, prawdziwego raj dla emigrantów pozwalamy sobie zilustrować odpisem listu do ambasady USA, za zgodą jego autora, polskiego tułacza, któremu władze PRL nie pozwalają żyć w ojczyźnie, a przedstawiciele wolnego świata nie spieszą z pomocą, skazując jego i rodzinę na upadające warunki życia obozowego. Wykorzystajmy więc możliwości kanadyjskiego prawa i podajmy pomocną dłoń rodakom znajdującym się w obozach przesiedleńczych Europy. Oto opis ich obecnych warunków:

"Obecnie (tłum. z angielskiego - przyp. red.) żyjemy w obozie dla ludzi oczekujących na azyl polityczny w BRD w Munich. Jest to duże centrum znane z narkotyków, prostytucji i alkoholizmu. W obozie jest bardzo brudno, jest tu robactwo. Artykuły żywnościowe,

które otrzymujemy w paczkach - są monotonne, często nieświeże i w ilości nie wystarczającej do życia. Wszyscy ludzie mieszkający w obozie są traktowani jak kryminaliści. Czsami otwierane są pokoje podczas nieobecności ich mieszkańców. Koło biura wisi informacja, że wizyty są dozwolone tylko do godziny 18. Czasami zamiast portiera na korytarzu stoi policjant z psami, co nie dziwi alkoholików czy narkomanów, lecz szokuje normalnych ludzi. Opuściliśmy nasz kraj ze względu na śledztwa, przestępczość i szczypanie władz. Teraz mamy to samo w Niemczech Zachodnich".

A oto kolejna lista rodaków oczekujących na pomoc: 1) Andrzej Konopka (z żoną i dziećmi); Steinweisstr. 25, 5438 Westerbürg, BDR 2) Iwona (inż. górnik) i Robert (były student elektroniki) - małżeństwo (31 i 26 lat) oraz jedno dziecko; ich adres:

MATRYMONIALNE

JEŻELI słusznie uważasz, że jedynym lekarstwem na Twoją samotność jest kobieta z dalekiej ojczyzny - mam 40 lat, jestem miłą i zaradną, lubię literaturę i czekam na kogoś z kim mogłabym podzielić dobre i złe chwile. EWA

KAWALER 1.30/165 ze stałym pobytem, samodzielny, spokojnego usposobienia pozna uczciwą, sympatyczną dziewczynę do lat 30. Oferty na adres: 3-1750 The Queensway, Box 17 Etobicoke, Ont. M9C 5H5

KAWALER, lat 28, wysoki, przystojny, wykształcenie wyższe pozna szczupłą, wysoką panią

do lat 29. Cel towarzysko-matrymonialny. Robert.

MŁODA, 23-letnia dziewczyna, samodzielna, niezależna, z wykształceniem ekonomicznym, przebywająca tymczasowo na wizie turystycznej, pragnąca ułożyć sobie życie w Kanadzie - POSZUKUJE SPONSORÓW.

TEL. 764-9674 Beata 44 Waltham Crescent, Richmond Hill.

MIESZKANIA

MAŁŻEŃSTWO pracujące - od dwóch lat w Toronto poszukuje 2-3 bedroom od 1 września. Posiadam referencje. Nagroda. TEL. 237-1383 po 6 wiecz.

JEDNOSPIALNIOWE mieszkanie wynajmę tanio od zaraz. TEL. 626-0035

POKÓJ w Scarborough dla spokojnej osoby. TEL. 439-2143

3 BEDROOM, house for rent. Square One, Mississauga, tel. 566-4498

DO WYNAJĘCIA pilnie basement z oddzielną kuchnią i łazienką dla samotnych. Zachodnia Mississauga, okolica Dundas i Glen Erin. Dzwonić po 4 po poł. W Weekend cały dzień. TEL. 828-8457

3 BEDROOM apartament for rent in a bungalow. Main floor, Sheppard and Allen Rd. All appliances - fridge, washer, drier, air condition, back yard. TEL. 783-7770

POSZUKUJĘ 1-sypialniowego mieszkania od 1 sierpnia. TEL. 253-7458

UCZCIWA pani poszukuje pokoju za pracę domową. TEL. 242-9848 Grażyna

Jako poseł reprezentuję
wszystkich mieszkańców
rejonu Etobicoke - Lakeshore.

Proszę zwracać się do mnie we wszystkich
sprawach dotyczących federalnego rządu,
a więc: imigracji, podatków, pracy, kursów
szkoleniowych i in.

PRACUJĘ DLA WAS !
DZWOŃCIE, PISZCIE, PRZYJDŹCIE !

Constituency Office

255-0151

434 Royal York Road
(przy Evans Ave.)

**PATRICK
BOYER**

DRZWI DO MNIE SĄ ZAWSZE OTWARTE

UWAGA! Specjalny dzień przyjęć dla Polaków zamieszkujących w dzielnicy
Etobicoke - Lakeshore. Patrick Boyer i jego asystenci przyjmują osoby mówiące
tylko językiem polskim w każdy pierwszy piątek miesiąca wiecz. w g. od 7 do 9.

Toronto
Tel.: 532-3794

SAVE-O-WAY
PARCEL SERVICE

**DLA WYGODY
KLIENTÓW
OTWIERA**

MISSISSAUGA 720 BURNHAMPTON RD WEST

TEL : 896-2832 FAX : 278-5993

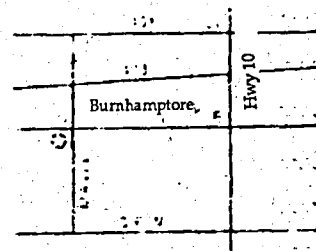
GODZINY OTWARCIA

PON. - PIĄTEK : 11 - 19 • • SOBOTA : 10 - 16

• jesteśmy autoryzowanym delerem PEKAO

- wysyłamy pieniądze na konta • owoce cytrusowe • lekarstwa,
- paczki żywnościowe • samochody • maszyny rolnicze •
- sprzedajemy bilety lotnicze • chartery do Polski •

• załatwiamy zaproszenia
i ubezpieczenia dla
odwiedzających Kanadę
• kupony Orbisu •
słoneczne wakacje
w ciepłych krajach
331 Roncesvalles Ave.

PACZKI DO POLSKI

PRZEZ

215 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.

Tel. 537-7914

PACZKI MORSKIE • PACZKI LOTNICZE

- OWOCE CYTRUSOWE □ PRZEKAZY NA KONTA □ WĘGIEL
- GOTÓWKA DO RĄK □ PACZKI ŻYWNOŚCIOWE □ SAMOCHODY
- MASZYNY ROLNICZE □ SPRZĘT GOSPODARSTWA DOMOWEGO

ODBIERAMY PACZKI Z DOMÓW

UWAGA HAMILTON I OKOLICE

Lokalni przedstawiciele POLIMEX:

**Acropolis &
Baltic Travel**

1125 King St. E.
Hamilton, Ontario
tel. 545-3365

**Beach Road
Meat Products**

117 Beach Rd.
Hamilton, Ontario
tel. 544-9111

**Europe
Meat Products**

298 Grays Rd.
Stoney Creek, Ontario
tel. 578-1186

**Staropolskie
Delikatesy**

711 Barton St.
Hamilton, Ontario
tel. 545-4955